

محمد احمد

بیسٹہ: البرٹ کامیو
مرجانک: شرف شاد

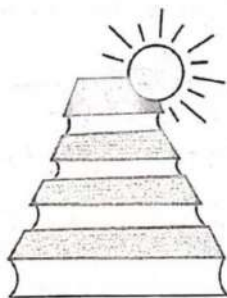

درآمد

نہشتہ :- البرٹ کامیو

رجائیک :- شرف شاد

بلوچی اکیڈمی کونسل

www.balochiacademy.org

Email: balochiacademy@gmail.com

© بلوچي اڪيڏمي ڪوئٽ

ڪتاب ۽ نام..... درآمند
نېشته ڪار..... البرٽ ڪاميو
رجا نڪار..... شرف شاد
سال..... 2012ء
ڊائنگ..... 500
ڪمپيوٽر ڪپوزنگ..... نذر بلوچ
ڊيزائنگ..... غلام نبي محمد حسني
چاپ جاڊ..... هائي ٽيڪ پرنٽرز
قيمت..... 200 ڪلڊار

ISBN : 978-969-9768-09-5

درآمد

نہشتہ:- البرٹ کامیو

رجانک:- شرف شاد

منیر احمد بادی بنی و نام

کتاب آئی و بلوچی لہذا تک اولی رند و وجودیت آثر ناگ کت

درآمد یک گونڈیں پتھارے

نامداریں شاہزانت گدارنولیس، تاکارالبرٹ کامیو 1913ء فرانس ۽ گونڈیں میتنگ نے الجھیر ۽ وادی بوت۔ آئی ۽ پت کہ سپایگ یے ات، ۱۹۱۴ء جنگ ۽ کامیو ۽ وادی بیگ ۽ یک سالے رند جنگ بوت۔ وتی جود ۽ مرگ ۽ رند کامیو ۽ مات وتی سیاد ۽ ارثانی گورا ’بلی یاں کور ۽ اتک۔ ہما کامیو ۽ وانگ ۽ زانگ ۽ بندات بوت۔

آئی ۽ وتی عمر ۽ گیشتریں بہر روتا کانی تاکاری ۽ شونکاری ۽ گوازینت۔ اے بابت ۽ ژین پال سارتر ۽ گشت ’اگاں کامیو ۽ بزانتیں من مزین چکس مزین ازگرے آب، آئی ۽ وتی عمر پچہر پہ تاکاری ۽ بانہ داتگ ات‘۔ 1932ء ۽ کامیو ۽ وتی اولی سانگ کت کہ بس یک سالے منت ۽ ہمہ سال ۽ آئی ۽ نام

درآؤرتکلیں نبشتا تک ”سسی فس ء کتہ“ دیماتک کہ آیونان ء کوہنیں لیکہانی بابت ء
انت۔

کامیو ء لبرانک ء پڑ ء گدار ء آزمانا تک ء کسما تک ء میداناں وتی بورگوں
جوانی ء تاتلگ۔ فرانسیسی لبرانک ء آیک گموار ء شیتان ء ء چہ کسانیں گپت یے ء ء
مزینیں گپتے ودی کنو کے ء بتار ء نامدار ات۔ ۱۹۵۷ ء آئی ء لبرانک ء نوبل دادرس
ات۔ ۱۹۶۰ ء پانچی نائیں جاہے ء گاڑی ء حادثہ ء سبب ء اے نامداریں لبرانکار ء
کو اس ء زندگی آسربوت۔ The Plague , The Outsider , A
Happy Death , The Fall , The First Man, کامیو ء نبشتہ
کتکلیں گدار انت۔

’درآمد‘ کامیو ء اولی جہاں تمہیں فرانسیسی گدار L , Etranger ء
بلوچی بدل انت کہ انگریزی ء The Stranger ء The Outsider ء
ء اُردو ء ’جہبی‘ ء ’بیگانہ‘ ء دوئیں ناماں رجانک بوتگ۔ البرٹ کامیو ء اے گدار
1940 ء ء سرجم گت ء 1943 ء چاپ ء شنگ بوت۔ وتی جتا ئیں فکر ء خیال ء
گالوار ء سبب ء پوت ء لبرانک ء دُنیا ء یک جتا ئیں ہند ء جاہے ٹہیت۔

کامیو یک وجودی لیکہ داروکیں شاہزانت نے ات۔ بل کہ آئی ء اے
گپت پچہر نہ من اتگ۔ ”نا! من وجودی شاہزانت (فلاسفرے) نیاں۔ من ء سارتر
ہر و ہد ء حیران ہاں کہ مئے نام پرچا یک جاہ بندوک انت“ بلے آئی ء اے دگہ

گدارانی وڑا در آمد ء تھا آئی ء وجودی لیکہ پدرا کس وڑے ء سہرا انت۔ گوں کامیو
 ء لیکہ ء فکر ء اختلاف دارگ بوت کنت کسے منیت کسے نہ منیت بلے ہا مالمائی کہ
 گدار ء وانگ ء و ہد ء مردم ء سراتالان بیت چہ آئی ء اتان کنگ نہ بیت۔ من ء
 چہ ”در آمد“ ء وجودی بنگ ء گیش آئی ء اسلوب، دیدن، لہزانی گچین ء و قی ازم ء سرا
 کامیو ء کالمیں دزرس گیشتر مملہ کت۔

کامیو ء بابت ء گشگ بیت کہ آئی ء شاہزانتی فکر ء لیکہ گوں نطشے ء آئی ء ہم
 مکتبانی حیا ل ء فکر ان نزکی کن انت ء لہز انک ء بابت ء گشگ بیت کہ آئی ء چہ کافکا
 ء دستو و سکی ء رنگ ء اثر زرتگ، چو گشگ کہ چہ کئے ء رنگ زرتگ چہ کئے رنگ نہ
 زرتگ بلکین ارزش داریت بلے اے گپ ء بچ شکے نیست کہ ”در آمد“ را یک
 گدارے ء بستار ء پیش کنگ ء داب ء دروشم سک وش ء واناک انت۔ لہزانی گچین
 ، در شاندا ب ء بیان دلکش انت۔

اے کتاب ء رجانک کنگ ء منی مستریں واہگ ہمیش انت کہ بلوچی
 لہز انک میان استمانی لہز انک ء رنگ ء دروشاں بگندیت، آئی ء تب ء سر پد بہ
 بیت۔ ہمارا ہانی پدگیر بہ بیت کہ ہا آپ بند ء میان استمانی لہز انک روان انت۔ من
 آندرے ژید ء اے لیکہ ء متوکاں کہ ”پہ ہمک لہز انت ء لازم انت کہ چہ میاں
 استمانی لہز انک ء اگاں بازناں، یک ”شاہکارے“ و قی ژبان ء آلمابہ رجینیت“۔

گڈسرا ایش کہ اے کتاب ء تھا اگاں رسا تک ء، زبان ء بیان ء لہزانی

کم و گیشی یے گندگ و کئیت گڈا اے منی کوتائی و نزن انتکاری زانگ بہ بیت۔ گوں
 کامیو و گراں مہز میں نام و ہمگر نچ کنگ مہ بنت۔ چونائی و ہم رجائک و بابت و
 بلوچی زبان و نامداریں آزمائکار ناگمان و گشتگ انت کہ ہر وڑیں رجائکے بہ بیت
 ، آئی و شیرگ راہ و رچنت۔ اگاں من وانوکائی دپ و کسانیں شیر کنی یے و دی کنزنگ
 سو بین بوتال گڈا ہزاں مناوتی کار و عوض رستگ۔

اے کتاب و رجائک کنگ و اگاں منی دوست و سنگت ڈاکٹر ناگمان، عبید
 شاد، قاسم فراز، محمد زاہد، ایوب الیاس و منی کماش عبید محمد عبید و دلہڈی و مکک و یہ
 چاپ و گشتگ و کاراں بلوچی اکیڈمی و سنگت و خاص ڈاکٹر عبدالصبور و مہر و واہگ
 گون مہ بوتین انت اے کار پچہر آسر و نہ رستگ ات۔

شرف شاد

10 فروری 2012ء

(بل نکور)

اولی بہر

(1)

مرچی مات بیران بوتگ ات۔

یابوت کنت ذی۔ پگائی ء گشت نہ کنناں۔ چہ کماش گس ء کہ ہما تار
اتگ ات۔ آئی ء نبشتہ چوش ات۔ ”تئی مات ء دُنیا سفر گتگ۔ ..... جنازہ .....
باندا..... گماں شریداریں۔“ بوت کنت اے کار ء جنڈز یکیں روچ ء بوتگ۔

کماشانی ہا تراجوز پتگیں ”گس“ چہ الجبیز رء پنجاہ میل دور جا ہے، مراگو، ء
ات۔ اگاں من دونج ء بس ء سوار بہ بوتیناں۔ شپ کپگ ء باز پیسرا دوار ستگ
اتاں۔ رسم و دودانی رء شپ حد امرزی ء سرین ء گوازیتگ ات ء باندا تیں بیگاہ ء
واتر ہم بوت کتکت۔ من ہما مرد ء گورا کار ء اتاں۔ چہ آئی ء دوروچ ء موکل لوٹ
ات۔ پذیریں گپ ات۔ اے وڑیں جاوراں آئی ء اناں کت نہ کت۔ بلے من ء
انچو سما بیت۔ گشے آئی ء منی موکل لوٹگ سک تورات۔ ابید فکر ء بیچار ء گشت۔
”من ء اپوزانت بلے تو زانے، من ء بیچ میار نیست۔“

رند ء خیال اتک کہ من ء اے گپ گتگ نہ لوٹ اتگ ات۔ من پہلی چیا
لوٹ ات۔ منی بدل ء آئی ء بانڈیں وتی دردواری درشان بہ کتیں۔ نواں پوشیکیں
روچ ء من ء گوں سیاہیں گداں گندیت۔ گڈا پرس وائی کنت۔ انکتہ وامنی جنڈ ء ہم

ہے سابیگ ء ات گشتے مات نہ مرگ۔ بیت کنت گور ء کفن ء رنداے مارشت ودی
 بہ بیت۔ بزائ اسے کار ء سرکاری منگ نامہ بہریت۔

من دونج ء بس ء سوار بوتان۔ گرم ء ایرداگ ات۔ سبارگ یک کش ء
 وڑا سلیت ء ہوئل ء گت۔ دراہیں مردم چور دوار ء مہوان ء پیش اتکت۔
 سلیت ء گشت ”مات ء بدل رست نہ کنت“۔ من کہ رہلپتاں گندا آدرست داں
 دروازگ ء منی اجازت کنگ ء اتکت۔ روگ ء وہد ء مزینس تچ ء تاگے کنگ کت۔
 پرچا کہ من ء چہ ایمانوئل ء گورا سیاہیں مائی ء موتکی پیت ء زیرگ ء روگی ات۔
 چندے ماہ پیش آئی ء نا کو بیران پتنگ ات۔

بس ء گول کپگ ء ہاترا من تچانی ء شتاں۔ یکے اشتاپی ء سرگتنگ اتاں۔
 پداچہ آسمان ء ایررچوکیں رژن، دگ ء شہم، پڑول ء بدیں بو، چپ ء جومل، ابے
 درست ہوار بیت انت۔ نیوایی ء جاوراش ودی کت۔ خیر، راہ ء داں دیراں
 وپتاں۔ وہدے من ء بست بیت گنداں کہ یک سپاہیگے ء سرا امیراں۔ آئی ء
 ہوادگ، ہوادگ ء کندات۔ پرس ات۔ ”توچہ دوریں جاہے ء بیداک نئے“ جبر ء
 ہلاس کنگ نئے ہاترا من پہ ہو ء سرسرنیت۔ گپ کنگ تہنبل ہئیگ ء نہ ات۔

کماش گس چہ بازار ء کساس یک میل یے دیرات۔ من، رسگ ء شرط ء
 میت ء چارگ ء اجازت لوٹ ات۔ دربان ء گشت کہ پیسرا کماش گس ء سرپانک ء
 گول دپ کپگ المی انت۔ آدزگٹ ات۔ من ء کے ودار کنگ کت۔ اے میان ء

دربان گپ کنان ات۔ پدا آئی ء من ء کارگس ء سرکت۔ سرپانک پکھیں مردے
 ات۔ سہریں مود، گاج ء مزن شرف مندی ء نشان، اول ء آئی ء گول آ پکھیں
 چھاں من ء داں دیراں چارات۔ پدا ماں دست ء دروہ بیتیں۔ آئی ء منی دست دیراں
 داشت۔ مکک ٹنگک بیتاں۔ پدا آئی ء دپترے چارات ء گشت۔

”بیکو مرسو سے سال پیش کماش گس ء اتلگ۔ وت ء چچ آ مدنی نہ بیتگ
 یے۔ تو آئی ء چار ء گزار کنگ۔“

انچو مارات کہ آمنی سرا بہتائے جنگ ء انت۔ من گپ گیشینگ لوٹ
 ات۔ آئی ء من ء وارنات۔ ”پہلی مہ لوٹ۔ من کا گد چارا تگ انت ء سر پداں ترا
 انچو گنجایش نہ بیتگ کہ سرجمی ء آئی ء آرام ء تاہیر ء خیال ء بدارے۔ آئی ء را انچیں
 مردے ء حاجت ات کہ مدام آئی ء عزیزیک ء گوراں بہ بیت۔ بلے چشیں کارے کہ
 تیگ انت۔ باز پگار نہ ریت۔ خیر، آ کماش گس ء سک و ش ات۔“
 ”جی ہو، من ء باور انت۔“

”ادا آئی ء بازیں ہمکنگل انتت۔ ہائی ء وڑا کماشیں۔ ظاہر انت مردم ء
 وتی ہم عمریں مردمانی تہا و شتر بیت۔ تو کسان اتے۔ آئی ء ہمراہی ء ڈبہ پیلو کنگ تنی
 وس نئے کارنات۔“

اے گپ راست ات۔ وہدے ما یک جاہ اتیں گڈا مات ء ہر وہد ء منی
 نیمگا چارات۔ بلے مئے میان ء گپ ء تران باز کم بیت۔ ماں کماش گس ء یک ء دو

پتنگ ء آئی ء باز گزیت - ہے واستہ کہ آنوکیس چاگرد ء رتک ء رتچ ء نہ کپتنگ
 ات - دو سئے ماہ ء رند جاورا نچش بیت انت کہ اگاں کسے ء آ رچہ کماش گس ء
 روگ ء بکشتیں گریتگ ات یے - اے گپ آئی ء باز تورا تگ ات - ہے سبب ات
 کہ سالے بیت من آئی ء چارگ ء نہ شتاں - منی یک شہبہ ء موکل ہم بیران پتنگ
 ات - بس ء ٹکٹ ء گرگ، سفر ء جنجال ء دوکلاک بیران پتنگ ء تورشت بے نہ
 انت -

کماش گس ء سرپانک گپ جنان ات - من گیشیں دگلو ش ندات - گڈسرا
 آئی ء گشت ”منی حیا ل ء نون تو وتی مات ء میت ء چارگ لوٹ یے، ترا متل نہ
 داریں -“ من بے ترک ء توار ء پاداک ء اوشتا تاں - سرپہ رند بیتیں - وہدے
 پدانکاں ایرکپان اتیں - آئی ء گشت - ”میت کسانیں میت جاہ ء ایرکنا میتگ -
 اے واستہ کہ اے دگہ کماش بے تاہیری ء آماج مہ بنت - وہدے کسے بیران بیت
 گڈا آداں دو سئے روج ء ملور ء مونجا بنت - آسرایش بیت کہ مئے کاردارانی کار
 گیش بنت - اے دگہ سردروی بے نہ انت -“

ماکسانیں پیرڈگا ہے ء گوشتیں - لبتے کماش کساں کسانیں ٹولیاں ختنگ ء
 گپ ء رپ ء اتنت - مانزیک ء رس اتیں آتے توار بیت انت - مئے شگوزگ ء
 رند پداسک سک ء لگ اتنت - آہانی آواز ء اش کنگ ء گوں من دراج د میلیسکیں
 مٹھوانی ترا نگ ء کپتاں - تپاوت تہنا ہمیش ات کہ آہانی توار چو مٹھوانی وڑا برزنہ

ات۔ سر پانک کسانکیں ماڑی یے دپ ۽ رس ات اوشتات۔
 ”و لچہ مسو، نوں من چہ ترا موکل لوٹاں۔ اگاں ترا پہ من کارے کپت گڈا
 کارگس ۽ باں۔ جنازہ ۽ بابت ۽ مئے حیاں انت باندا چست بہ بیت۔ داں کہ
 تو شپ ۽ میت ۽ سرین ۽ نشت بکن ۽۔ لازم تئی واہگ ہم ہمیش بیت۔ دگہ گپے
 اے کہ، تئی مات ۽ واہگ پتنگ آ نیکرا ہی دود ۽ رسانی رد ۽ کفن ۽ کسارت بہ بیت۔
 اے کار ہم ٹہینگ پتنگ انت۔ من حیاں کت ترا حال بدیاں۔ شر تر انت۔“
 من آئی ۽ منت گپت۔ اسچک ۽ کہ من سر پداں منی مات ۽ کافر پتنگ ۽
 گپ پچہر نہ جنگ بلے دراہیں عمر ۽ گوں نیکرا ہی ۽ چچ وڑیں سیادی نداشتنگ۔
 میت جاہ ۽ تہا پترتاں۔ اے کسان ۽ ساپ ۽ سلہیں اوتا ک یے ات۔
 اسپتیں دیوال ۽ برز ۽ روشندان یے۔ چندے کرسی ۽ مگراز داہیں ٹیل ایرات۔
 اوتا ک ۽ توک توک ۽ دو ٹیلانی سرا تا بوت ایرات۔ دپگ بندات۔ بلے نٹ
 مہر بند کنگ نہ پتنگ اتنت۔ یک عربیں جنین یے کہ چونرس نمودنگ ات۔ سبزیں
 جامگ یے گور ات۔ رگی میں رومالے سرا بستگ ات۔ تا بوت ۽ کش ۽ نشتنگ ات۔
 دربان ہم منی پچی ۽ تہا اتک۔ انچوسا بیت تچانی ۽ اتنگ۔ پرچے کہ آئی ۽
 گین پادا اتنگ ات۔ ”ماد پتنگ بند کنگ بلے حکم انت۔ و ہدے تو کائے گڈا پتچ
 کنگ بہ بنت ۽ تو میت ۽ دیدار ۽ کت بکن ۽۔“ و ہدے آپہ تا بوت ۽ نشت من آرا
 دپگ ۽ چست کنگ ۽ ککن کت۔

”پرچا؟ تو نہ لوٹے کہ من۔۔۔۔۔“ آئی ء گشگ بندات کت۔

”اناں“ من پسہ دات۔

آئی ء پیچکش کیسگ ء مان جت ء من ء روک روک ء چارات۔ ہے وہد ء
من مارات کہ باندیں منکن منکتیں۔ بہہ ء بکو ء کپتاں۔ کے دیراں منی نیمگا
چارگ ء رند، آئی ء جست کت۔

”پرچا، اناں۔“

آئی ء گالوار ء تہانزی مان نہات۔ تہناسب زانگ لوٹات یے۔ ”چو
وت نزا ناں“۔ من پسودات۔ آوتی اسپتیں بروتاں گول لیب ء لگات۔ پدامنی
نیمگانہ چارات گول مہروانی ء گشت یے۔ ”من سر پد بیتاں۔“

آگندگ ء شریں مردے ات۔ سبز سبزیں چم ء گلابی نیں گلن۔ پہ من ء
کرسی یے کشان کت، تابوت ء کش ء جت۔ وت منی پشت ء نشت۔ نرس پاداتک
دروازگ ء نیمگاشت۔ وہدے آروگ ء ات دربان ء گول نرمی ء گشت۔ ’بزرگ
ریش انت۔“ شری سراچارات۔ دیست کہ آئی ء چماں کے جہل ترپٹی نے بتگ۔

ریش گوات گپنگ ء پوز ء نوزیک ء رستگ ات۔ سر جمیں دیم پی ء چیر تزیٹنگ ات۔

آئی ء روگ ء رند دربان ہم پاداتک۔ ”من نوں رواں تو بہ نند“۔ پکائی ء
گشت نہ کنناں۔ پسو ء من چیزے گشت کہ اشار ہے کت یا اناں۔ بلے آروگ ء
بدل ء کرسی ء پشت ء اوشتات۔ اے مارشت کہ کسے ء منی پشت ء سگر بتگ ء

اوستائیک۔ من و تور بیک و ات۔

روح نرم نرم و بہیل کہان ات۔ کوئی و تھا سبک و نہیں زلے نالان
 ات۔ برز و روشن دان و سرا دو کلا بز لڑیک لڑیک کنگ و ات۔ چہ واپ و ہم
 کا ندیل اتنت۔ من گوں بے پھنہلی و چہ و رہان و پرس ات۔ کہ پھنا مدت بیت آ
 اے جاو و کار و ات۔

”نخ سال ات۔“ آئی و پُست و پندوات۔ کہئے منی بست و وداریک
 ات۔ ہم بست و گوں گپ و پ و بندات بیت۔ اگاں دہ سال پٹیں کسے و آرا
 پٹیں کہ تو توتی زندہ مشنگیں بہراں مرا گلو و یک کماش گس یے و گوازین نے آئی و
 باور نہ بیگ ات۔ عمرشت و چار سال و نر یک و ات و پیرس و نندوک یے ات۔
 و ہدے آئی و چوگشت من گپ گڈات۔ ”گڈا براں تو ادانہ ننگ نے؟“ ہم و ہد و
 من ترا نگ و کپتاں کہ سر پانک و گورا برگ و پیرس آئی و مات و بابت و چیزے
 گشتگ ات کہ اے ہنداں سرگ گرم بیگ و سبب و میت زیت کل کنگ بنت بلے
 پیرس و دودو سے سے روح و ایر بنت۔ باز و ہد و چار روح و ہم۔ پدا آئی و گشت
 زندگی و جوانتریں بہر من پیرس و گوازینگ۔ آروچاں داں قیامت و بے حال
 کت نہ کناں۔ ”ادا ہر کار اشتاپی و بیت۔ انگت مایکے و مرگ و حال ایر نہ برنگ کہ
 مارا جنازہ و ہمراہی و روگ کپیت۔“

”بل اے گپ و گوں بے چارگ و چشمیں گپ مکن۔“ آئی و لوگی و

آئی ءِ گپ گڈات۔

کماش کمک شہرت بیت ءِ پہلی لوگ ءِ لگ ات۔ من آڑا اور کنائنت کہ
پشیں گپ نہ پتنگ۔ راستی من ءِ آئی ءِ گپ وش بیگ ءِ اتنت۔ پشیں خیال منی
دل ءِ نیاتک۔

دیتر آئی ءِ گشت کہ بن اصل ءِ آپہ کماش گس ءِ نندگ ءِ اتلگ ات بلے
انکتہ ڈڈات پمیشہ و ہدے دربان ءِ جاہ ہو رک بیت گڈا آئی ءِ وتی نام دات۔ من
گشت کہ آدر بان ءِ گیش کماش گس ءِ نندو کے گندگ ءِ کنیت۔ آئی ءِ نہ من ات۔
آوت ءِ راے جاہ ءِ کاردارے سر پد بیت۔ آئی ءِ و ہدے کماش گس ءِ جاہ مندانی
گپ جت۔ گڈا آہان ءِ ”آ“ یا ”کماش“ گشت۔ آئی ءِ عمرچہ آہانی ءِ کتر نہ ات
بلے دربان بیگ ءِ سبب ءِ بستار کے برز تر ات۔ ایند گرانی سرا آئی ءِ حکم کم ءِ باز چل
ات۔

نرس و اتر اتک۔ زیت شب ءِ مانشانت۔ روشن دان ءِ سرا انا کہ تہاری
شنگ بوت۔ دربان ءِ قنذیل روک کتقت۔ منی چتاں دردیے زُرت۔ آئی ءِ من ءِ
ورگجاہ ءِ روگ ءِ روگ ءِ دعوت دات۔ بلے من ءِ شد ءِ نہ گپتگ ات۔ پدا کافی ءِ سلاہ
جت۔ کافی من ءِ سک وش بیت۔ آئی ءِ منت گپت۔ کتر ہے ءِ رند آگول تر شت
یے ءِ اتک۔ کافی نوشگ ءِ پد من ءِ سگریٹ ءِ طلب بیت۔ بیت کنت اے رسائی
حساب ءِ روات۔ فکروں تاجینت بیچ حرابی گندگ ءِ نیاتک۔ من ءِ دربان سگریٹ

کشگ آگ اتیں۔ آئی آگپ تران پدانگ کت۔
 ”تئی مات آ ہمکنگل ”شپ آگہی آ ہاترا آئیگی بنت۔ وہدے کسے
 بیران بیت۔ ادا ”شپ آگہی“ بیت۔ من رواں چندے دگہ کرسی کاراں آ کافی آ
 دگہ دیزے ہم۔“

اسپتیں دیوال آ سرارژن آ ترپگ آ منی چم درد آ اتنت۔ من دربان آ
 یک قندیل یے کشگ آگشت۔
 ”بیت نہ کنت۔“ آئی آ پودات۔

”اے قندیل انچو جوڑینگ پینگ انت۔ پجیگ آ روک بنت آ پجیگ آ
 مرنت۔“

من آ ہانی نیرگا وگلوں دہیگ بندکت۔ دربان ڈن آ دراتک۔ لہتے کرسی
 آورت۔ تابوت آ کش آ گوراں ایرکت۔ یکے آ سر اکافی دودہ دوازده دانگ پیالگ
 ایرکت۔ منی دیم آ روع نشت۔ نرس آ پشت پرات۔ اوتاک آ دومی کند آ نشنگ
 ات۔ من چودیت نہ کت، پے کنگ آ انت۔ بلے چہ باسکانی سُرینگ آ پدرات
 کہ چیزے گوپگ آ انت۔ کافی آ نوشگ آ پد منی جان گرم تر ات۔ من وت آ
 آ سودگ مار ات۔ چہ دروازگ آ پلانی و شبو آ سار تیں گوات آ کول آ یک آ اتنت۔
 چاگردا نچش ات کہ من ہمینگ بوتان۔

اجیں برمش یے آ من آ پد رہنت۔ روشنائی گیش ترند پینگ ات۔

ساہگ بیچ وڑادرانہ بیت انت۔ انچوسماہیت گشئے رژن چہ ہر چیز غہر نیمگا در آئیگ
 ءمنی چمانی تہامین بیگ ءآت۔ مات ءہمکنگل آیان اتنت۔ دہ کس اتنت۔ انچو
 گاماں ایرکنان اتنت گشئے آ کوئی ءویران ءاسپتیس رژن ءابید ءترک ءتوار ءایر
 رچان انت۔ آ نشت انت۔ گڈا کرسیاں چیسگل ہم نہ جت۔ من سرجمیں عمر ءبیچ
 مردم پیشیں پراسراریں وڑے ءندیگ ات۔ آہانی دروشم ءپوشاک ءبیچ چیز منی
 دیدن ءنہ رکھ ات بلے من آہانی توارنہ اشکت۔ اے باورکنگ مشکل ات کہ آہانی
 زندگیں وجودے ہست ات۔

کساس دراہیں جنیناں پیش بندبتگ ات۔ سزینانی کش ءپیت انچومہر
 بتگ ات کہ آہانی دیم ءدراتلگیں لاپ لونجان اتنت۔ من پیش ءکدی حیاں نہ
 کتگ کہ پیریں جنینانی لاپ چومزن بنت۔ مردیں گیشترکنگ ءمرغانی وڑابارگ
 اتنت۔ آہانی شکل ءپدیریں چیز، چم اتنت..... کزچکانی کدو ءرژن ء
 اپتکیں جیشگلک یے۔ وتی جاہ ءفتگ ءمنی نیمگا چاران وتی سران ءوت سرا
 سرینگ ءاتنت۔ آہانی لٹ بے دنٹانیں آریکانی تہا ایرتگ اتنت۔ من چوسوڑگ
 کت نہ کت کہ آگول من ءچیزے گشگ لونٹاں یا پیری ءسبب ءپش ات۔ گمان
 ہمیش ات کہ آہاں وتی وڑے سلام داتگ ات۔ من ءسک عجب لگ ات۔ کماش
 دربان ءکش ءگوراچ بوت انت۔ سراں سرینان گول گران ءگلینی ءمنی نیمگا
 چارگ ءاتنت۔ منی دل ءہے حیاں اتک گشئے آ منی قاضی ناینگ بوتگ

انت۔ کترہے ۽ رندیک جنینے ۽ گریوگ بندات کت۔ آدومی سزپ ۽ دگہ جنینے ۽
 پشت نشنگ ات۔ آئی ۽ دیم نہ دیست۔ بیرگ بیرگ ۽ آئی ۽ ہیکگانی تواریتک۔
 انچوسابوت آپچمر حاموش نہ بیت۔ اے دگہ کماش وتیگان انتت۔ کرسیانی سرا
 گزنج ۽ وڑاچ انتت۔ تابوت، وتی لٹ یادیم ۽ رو ۽ روک ۽ چارگ ۽ انتت۔
 چم نہ سرنینت انت۔ آجنین انگت پیکارگ ۽ ات۔ من حیران اتاں۔ لوٹات کہ
 آئی ۽ تسلابدیاں۔ بلے گوں من پچاروک نہ ات۔ گپ کت نہ کت۔ رندترادر بان
 آئی ۽ نیمگا جہل بوت۔ گوشاں چیزے گشت یے۔ جنین ۽ پہ اناں ۽ سرنینت۔
 گوں حقہ میں دپ ۽ چیزے گشت کہ من سرپد نہ بیتاں۔ آئی ۽ پیکارگ گیش بوت
 انت۔

دربان ۽ وتی کرسی کنزینت۔ نزیک اتک نشت۔ کمک بے تواریت۔ پدامنی نیمگا
 نہ چارات ۽ گشت یے۔

”آئی ۽ تئی مات سک دوست ات۔ گشیت دنیا ۽ تہامنی یک دوست یے

ات۔ تئی مات۔ نوں آتہنا انت۔“

میں نزانٹ پسو ۽ آئی ۽ چے بکشاں۔ پدابے تواریت۔ کم کم ۽ جنین ۽
 پیکارگ کم بیت انت۔ پدا آئی ۽ پونز سپاکت ۽ کے پونش پونش ۽ رند بے تواریت
 بوت۔

واب ۽ نہ گپتکت بلے بازیں نندگ ۽ من ۽ سک دمبرتگ ات۔ پادورد ۽

انت۔ من ء انچو گمان بیت کہ آہانی بے تواری منی اعصابانی سرا سوار بیان انت۔
 اناگہ اناگہ ء سرا توارے اتک۔ بندات ء من حیران بیتاں۔ رند ء خیال تاجینت۔
 زانگ ء اتک۔ کماشاں وتی گل تہی نیمگا چونس انت۔ اے وڑا یک عجیبیں گیر
 گیرے ودی بیت۔ آوتی فلراں انچو بڈ اتک اتاں کہ سماش ہم نہ بیت چے کنگ ء
 انت۔ انچو سابت۔ آہانی گورا اے میت ء ہم بیچ بستار نیست ات۔ بلے نوں من ء
 گمان انت کہ منی خیال روات۔

دربان ء درستانی دیم ء کافی ء پیالگ ایرکت۔ پدا جوانی ء یاد نہ انت۔ کہ
 چے بوت۔ وڑے ناں وڑے شپ روچ بوت۔ بس یک گپے یات انت۔
 وہدے چم بیچ بیت انت۔ دیستوں کہ کماش کرسیاں تکہ واپ انت۔ ابید چہ یک
 مردے ء، وتی لٹئی مہر داشنگ۔ سنٹ وتی دستانی سرا ایرکتگ۔ من ء انچو روک
 روک ء چارگ ء ات۔ گشے منی آگہ بیگ ء ودار ء انت۔ پادانی حد تیرک دیگ ء
 انت۔ چم کے دیراں رند پدا بیچ بیت انت۔ بام ء داگ ات۔ سکین رڑنے چہ
 روشندان ء سرا کشان ات۔ رند تراکماش یے پادا تک۔ گلگ ء لگ ات۔ مزنیں
 چارکنڈیں رومالے ء تک جت۔ ہر رند ء انچیں توارے ودی بیت گشے آئی ء دل
 حراب انت۔ آدگہ ہم پادا تک انت ء روگ ء چن ء لالچ ء لگ انت۔ بے
 آرامی ء سبب ء دیم اش چو کپو درانی وڑا انت۔ روگ ء پیش آہاں گوں من دست
 ملاینت۔ گشے یکیں شپ ء ماسک ہو تو رہینگ اتیں۔ بل کہ دراہیں شپ ء وت

ماں و تاء گپے ہم نہ کنگ ات۔

منی نلگیگی آ آماج اتاں۔ دربان آ من آ و تی کوئی آ برت۔ دست آ ویم
ششٹاں۔ گد گیگ آ گورکت انت۔ کافی آ نوش ات۔ تیوں چاڑ چاڑ
بوت۔ ڈن آ در اتکاں۔ روچ برزات۔ مرانگو آ زر آ در میان آ کوہانی آ سرا آ آسمان آ
جاگہ جاگے سہریں پولنگ ظہر انت۔ چزر آ نیمگا آ یوکیس گوات آ ہر نیمگا سوریں
و شبوے تالان کنگ ات۔ و شیں روچ آئی آ نشانی اتنت۔ دیر انت کلگی ہنداں
نیاتلگ اتاں۔ خیال گردینت، اگاں مات آ بیرانی آ جیزہ مہ بوتیں۔ اے و ہد آ
سنیل آ سوادوش ات۔

چیز گاہ آ یک در چک یے آ چیر آ اوشٹاتاں۔ زمین آ سارتیں و شبو آ
واب آ جاور آ درکت۔ کارگس آ سنگت اے و ہد آ کارگس آ روگ آ چن آ لائچ آ
بنت۔ پھمن اے روچ آ حراب تریں بہر انت۔ دہ پانزدہ دمان ہے خیالانی تھا
گوست۔ ماڑی آ تہی نیمگا ٹلو آ تو ارکت۔ من پردہ اتاں، دریگانی پشت آ سر پر
ہے ہست ات۔ یک برے پدابے تواری آ مانشات۔ روچ نوں سک برز آ اتلگ
ات۔ رٹن منی پادانی چیر آ ات۔ دربان آ حال دات کہ کماش گس من آ لونگ آ
انت۔ من کارگس آ شٹاں۔ آئی آ لپتے کاگدانی سر امنی دزر ندگپت انت۔ سیاہیں گد
گورا ات۔ پتلون آ سراہیرت ہیرتیں کشک اتنت۔ ٹیلیفون دست آ کت۔ منی
نیمگا چارات۔

”جنازہء انتظام کاراتلگ آنت۔ تابوتء بندکنگ ء ہاترا میت جاہء
روگی انت۔ من آہاں پہ مہتل بیگ ء گشاں کہ تو وتی مات ء گڈی دیدارء بکن
ئے؟“

”اناں“ من پودات۔

آنرئیں گالوارے ء فون ء گشگ ء لگ ات ”جوان۔ میڑاک۔ وتی
مردماں، میت جاہء راہ دئے۔“

آئی ء من ء گشت کہ آوت جنازہء کنیت گوں۔

من آئی ء منت گیت۔ آئیل ء پشت ء نشت۔ پادماں پادء سرا ایرکت
۔ پشت تکہ دات۔ آئی ء گشت کہ من ء ابید، نرس، ء دگہ دومردم جنازہء کنیت
گوں۔ ”کماش گس ء دودانت کہ ادئے مردم جنازہء شت نہ کشت۔“ ”یک شپے
”شپ آگہی“ ء بہر زرت کشت، بس،“ ہے بابت ء گپ جنان ء آئی ء گشت کہ
اے دودپہ ہماہانی شری ء واستہ انت۔ کہ آہانی کماشیں دل جزبگاں گوں مکپ آنت
۔ بے تئی مات ء جنازہء بہر زریگ ء ہاترا آئی ء یک دوست یے رضا دنیگ بوتگ
۔ تو ماس پیرے۔“ ”سرپانک ء پچکند ات۔“ ”اے یک گونڈیں ایتیکلیں قصہ ات۔
پیرے ء تئی مات سک نزیک ات انت۔ یک ء دومی ء کدی گسر نہ بوت انت۔
کماشاں تئی مات ء را پیرے ء دشتارگشت ء کلاگ گیت۔“ ”شامیر کدی کن ات
“۔ کماشاں جست کت۔ آہاں کندات ء گپ گارکت۔ اے یک دائی

مسکرائی نئے جوڑ بوتگ ات۔ تنی مات ۽ بیرانی ۽ آئی ۽ سراسک اثر کنگ۔ من
 خیال کت آرا جنازہ ۽ نیلگ بلا ہیں زور کی یے بیت۔ ”شب آگبی“ واستہ
 ڈاکڑ ۽ آرا کمن کنگ۔“

کے ما بے توار ۽ نشیں۔ سرپانک پادانک دریک ۽ دپ ۽ اوشتات۔

”چہ مرانگو ۽ مہتر پادری اتلگ۔ و ہد ۽ کے پیش۔“

چرچ نریک ۽ بازارے ۽ ات۔ سرپانک ۽ من ۽ ڈاہ دانگ ات کہ اودا
 رسگ ۽ کم چہ کم نیم کلاک ۽ گیش لگ ایت۔ ما جہل ۽ ایر کپتیں۔ پادری میت جاہ ۽
 دپ ۽ من ۽ دار ۽ ات۔ چرچ ۽ دو کار دار ہمراہ ات۔ یکے ۽ سوچکی بودنیگ ۽ از باب
 دست ۽ اتنت۔ پادری آئی ۽ دیم ۽ جہل عود دان ۽ زمزمل ۽ گیشینگ ۽
 ات۔ و ہدے آئی ۽ مارا دیت تچک بیت۔ مارا ”منی چک“ ۽ نام ۽ توار کت۔ پدا
 ما میت جاہ ۽ تہاشتیں۔ گوں موتکی پوشاکاں چار مردم تابوت ۽ پشت ۽ اوشتاتگ
 ات۔ تابوت ۽ دپیگ بندات۔ سرپانک ۽ گشت کہ گاڑی اتلگ سر پیگ۔ پادری ۽
 دعا بنا کت۔ درست پہ روگ ۽ جاڑی بوت انت۔ چاریں مردماں سیاہیں گد ۽
 چندے دست ۽ کت۔ تابوت ۽ نیمگا شت انت۔ پادری گوں کماشاں
 ہموالات۔ من ڈن ۽ دراتکاں۔ دروازگ ۽ دپ ۽ جینے اوشتاتگ ات۔ من پیش ۽
 ندیستگ ات۔

”اے دلچہ مر سوانت۔“ سرپانک ۽ گشت۔

آئی نام و سر پد نہ بیتاں۔ بس ہمے زانت کہ کماش گس و نرس یے ات۔
 پچاروکی و پد من و سلام کی دات۔ آئی و دراج و تنکیں لغانی سرا و چکندگ و نشانی یے
 ہم نیا تک۔ ما دروازگ و یک کرکت و اوشتا تیں۔ تابوت و ن و در اتک بکت۔
 پدا تابوت دیم و روان بیت، ما پشت و گون بیتیں۔ غلام چوٹ و ن، دروازگ و
 دپ و سیاہیں گاڑی یے و دار و ات۔ گاڑی و گندگ و گوں من کارگساں ایریں قلم
 دانانی ترا نگ و کپتاں۔

گاڑی و کش و چکیں مردے اوشتا تک ات۔ آئی و جتا نیں دروشم و گدگورا
 ات۔ انچو گندگ و ات۔ جنازہ و اچست و ایرے ڈبہ ہمائی و سرات۔ آئی و
 کش و منی مات و نریکیں دوست پیرے پشل پشل و ڈ کر تک ات۔ آئی و دپ و
 دیم دگ و ڈین اتنت۔ مزن و نشانیں پوز، لرز و کیں لنٹ، مہر جنگ و موم و دابیں
 ذرد رنگیں گل، سہر سہر و لونجانیں گوش، گوشانی کش و اسپیت رنگیں ریشمیں مودانی
 پڑ، بلاہیں کالر و سرا گونڈ کیں نائی۔ پراہیں ساہگ و نازرک و چکیں کلاہ، آئی و سرا
 انچش ات۔ گشے رودے ایرات۔ فیل و گوشانی و ڈ لونجانیں پتلون۔

آجہیں لپرزگی جاوے و اودا اوشتا تک۔ جنازہ انچو کہ دروازگ و
 دپ و رس ات۔ آئی و وتی کلاہ دیرکت۔ تابوت دار و کارداراں مارا وتی وتی
 جاگہاں سرکت۔ پادری گاڑی و دیم و، چاریں سیاہ پوش، چاریں کنڈاں،
 سرا پانک، من، پدا پیرے و نرس۔

آسمان چہ رُژن ء روک ات۔ گوات گشے ترون ء آس ء ششنگ ات۔
 گرماگ ء کول سزین ء پچگ ء اتنت۔ تیزیں رنگ ء گداں جاور گنترکت۔ جنازہ
 دیراں پر چاچست بیت۔ منی زانگ ء نیا تک۔ کماشیں پیرے ء وتی سرے کلاہ
 کش ات۔ من پیرے ء نیمگا دلگوش دات۔ آ جوانی ء چارات۔ سر پانک ء گشنگ
 ات کہ منی مات ء پیرے مدام بیگا ہاں سنیل ء در اتلگاں۔ باز و ہدء، دوریں بازار ء
 شنگ انت۔ یک نرس یے مدام ہمراہ پتنگ۔

من کلگی ہندانی نیمگا نگاہ جت۔ بام ء در چکانی قطار آسمان ء میگا سرا
 کشان اتنت۔ چہ گرم ء سہریں زمین ء سراسزیں رنگ ء پولنگ در اتنت۔ جاہے
 جاہے تہنائیں لوگانی رژن ء روک ء گیش پدرا تنت۔ روج ء جلشکو کیس رژن ء
 اے ندارگ بے رحم ء دلپرو شیں عکس یے پیش دارگ ء ات۔ منی زانگ ء اتک کہ
 اے وڑیں و ہداں مات ء دل ء سراچے گو سنگ۔ اے ہند ء بیگاہانی گواچنی اپتکی ء
 آئی ء راملو ریں وشی نئے داتگ۔

گڈسرا ما سر کہتیں۔ ہے و ہدء من دیست کہ پیرے کے لنش کنان
 انت۔ گاڑی دیم ء روان ات۔ آ بے چارگ پشت کپت۔ گاڑی ء ہمراہی ء
 روکاں یکے منی کش ء اتک۔ حیران اتاں کہ روج برزی ء مہزلاں چچو کشادی ء
 بران انت۔ گدانی تواریء گوات ء تہالرزگے مان اتلگ ات۔ کابانی کپش کپش ء
 آواز برزات۔ ہید منی دیم ء چکران اتنت۔ کلاہ سرانہ ات۔ گوں رومال ء دیم

گوات کنان کت۔

تابوت داراں یکے ء گوں من گپے جت۔ من سر پد نہ بیتاں۔ آئی ء چے
گشت۔ گپ کنگ ء وہد ء آئی ء دل بند ء ہید گوں رومالے ء پھک کتنت۔ گوں
راستیں دست ء کلاہ کنزینت۔ من پرس ات کہ آئی ء چے گشتگ ات۔ آئی ء برز ء
نیرگا اشارہ کت۔

”روح سک تر ندانت۔ گندے؟“

”ہو“ من پسودات۔

”انے جنازہ تئ مات بیگ انت۔؟“ کے دیراں رند آئی ء جست کت۔

”ہو“ من پداگشت۔

”آئی ء عمر چچک ات۔“

”بازات۔“ بن اصل ء من نزانن کہ مات ء عمر چچک ات۔

پدا آ بے تو اربوت۔ پشت ء چک جت۔ پیرے پنجاہ گز ء دوری ء لنش

کنان آ یگ ء ات۔ گامگن ء تر ند کنگ ء ہاترا آ کلاہ ء سرینان ات۔ من

سرپانک ء نیمگ ء ہم نگاہ کت۔ آپہ حساب گاماں ایر کنان ات۔ ہر کار ء گران ء

سگین گندگ ء آ یگ ء ات۔ ہید پیشانی ء تر پگ ء اتنت بلے آئی ء پھک نہ کت

انت۔

منی اٹکل ہمیش ات مئے کسانیں کاروان لکے تیز روان

ات۔ ہر نیمگا روج ء رژن ء ششنگیں کلگی ندرگ اتنت۔ آسمان ء نیمگا نگا ہے
 چارگ ہم ہوش ء گار کنگ ء بس ات۔ کے دیمتر اماندگ ء ہما بہر ء سرتیتیں کہ گوں
 ڈانبراں نوک جوڑ بیگ ات۔ ہر گام ء دگ ء سراجھلیں کنڈے جوڑ بیت۔ ژرچ
 ژرچ ء آواز آریگا ات۔ اپس گاڑی والہ ء کلاہ ہم ہے لپچیں چیز ء جوڑ بیگلین یے
 گندگ ء اتک۔ برز ء زرد ء اسپتیں رژن ء چاریں نیمگا سیاہیں گاڑی ء شترانک ء
 ترپوکیں سیاہی۔ کاروان ء مردمانی پوشاکانی لکشنگیں سیاہی ء دگ ء سراجھہ ء سیاہیں
 کنڈ، یک اجب ء جتائیں دنیائے ء عکس ء پیش دارگ ء اتنت۔ جتائیں تہر ء
 بو، گر میں پوست ء بو، اپس ء لڈانی بو، سوچکی ء وشبو ء سبک سبکیں کول، سرجمیں
 شپ ء بے وائیں جم، خیال گشے غباراں گپتگ اتنت۔

پک رندے پدا چک جت۔ پیرے باز دیر پشت کپتگ ات۔ گر میں
 دہنزانی تہا کساس گار ات۔ اناگہ ء آاندیم بیت۔ اے بابت ء کے جیزگ ء پد
 من اٹکل جت کہ آچہ دگ ء دراتلگ۔ توک کشک ء گران ات۔ ظاہر انت کہ آ
 اے ہنداں جوانی ء زانتکار انت۔ چوٹ ء آ پدا گوں مادپ کپت۔ آئی ء یک
 رندے پدا توک کشکے گپت۔ مئے نزدیک ء رس ات۔ اے کاررند ترا باز رند ء
 بیت۔ بلے زیت من چارگ ء دمبرت۔ منی پیشانی ترک ترک ء ات۔ وت ء
 مشکل ء گران کتگ ات۔

پدا دراہیں کارزیتاں بیت انت۔ پہ حساب ء رد ء بند کہ من ء آ گپانی تک

گچن یات نہ انت۔ ابید چہ اے گپ ء کہ وہدے ما بازار ء زیک ء سر بیتیں گڈا
 نرس ء گوں من چیزے گشت۔ آئی ء آواز ء من ء گڑینت۔ چہ آئی ء رنگ ء دروشم ء
 باز جنات۔ شیر کن ء وش زیر۔ آئی ء گشگ ات۔ ”اگاں وش وش ء روئے گڈا
 پیگ بیگ ء ترس، گشاد روئے ہید ء جانشود بے۔ سارتیں گوات ء سارتی
 جنت۔“ من آئی ء مطلب ء سر پد بیتاں۔ ہروژانا دراہ پیگ الہی ات۔

جنازہ ء دوسے گپ من ء یادانت۔ مثال ء حبر ء پیرے ء دروشم، وہدے
 بازار ء ڈن گوں ما گڈی رند ء دپ کپت۔ آئی ء دیدگ رنج ء غم یانا توانی یا ہر دکانی
 ارساں شہمگ ء اتنت۔ بلے کر چکانی سبب ء ارساں جہل ء رچک ء نہ اتنت۔ ارساں
 آئی ء کماش ء کونہیں دروشم ء سرا جونی یک تر پوکیں داسے گوپتگ ات۔ پدا چرچ ء
 ندارگ۔ دگانی سراتر ء مانتریں کلگی قبرانی سرے سہریں رنگ ء پل، پیرے ء بے
 ہوشی۔ آئی ء درتگیں تے ء رنگ ء کپگ۔ مات ء قبر ء سرا تالانیں سہریں
 حاک، گوں آہاں ہمگر نچیں اسپتین رنگ ء مردم۔ شور ء جاک، یک کافی جاہے ء
 دپ ء بس ء ددار۔ انجن ء ڈگڈگ، گڈسرا اللجیز ر ء دگانی گندگ ء وشی ء موج، پناد ء
 سراو پسگ۔ دوازده کلاک ء یک دزج ء وپسگ ء حیال۔ اے درست منی یاد
 داشت ء بہرانت۔

(۲)

سُباہِ و ہدے پاد اتکاں گڈا منی زانگِ اتک کہ کار جاہِ کار مستر
 دور روجِ مومل دیگِ پرچے نیچِ ششِ کپتک ات۔ منِ پشمبہِ آدیگِ مومل
 لوٹ اتک۔ شمبہِ یکِ شمبہِ کار گس چونائیِ بندنت۔ دراجیں مومل کار مستر
 مشکلِ دینت۔ بلے پدا ہم منی نیچ میار نہ ات کہ ماتِ آدیگِ روجِ
 ثواب کنگ بیت۔ پدا شمبہِ یکِ شمبہِ مومل واہروڑیں جاورا بنیگی انت۔ گپِ
 آسرایش کہ آئیِ مطلب پدرات۔

گوستگیں روجِ تیچِ تاکِ رند من انچو دمبرتک ات۔ کہ سُباہِ پادا ایگ
 تہنبل نہ بیت۔ ریشانی ساگِ و ہدے فکروں تاجینت۔ صحب چون گوازیگ بہ
 بیت۔ اوژناگِ ارادگِ کتِ چلو پگاں گیش اتاں، تیاب دپِ راہ گپت۔

بازیں جنکِ بچکِ خودِ اوژناگِ اتنت۔ ماری کارڈونا ہم ہمودا
 ات۔ آئیِ زمانگے مئے کار گسِ ناپسٹِ کار کنگ۔ آروچاں من آئیِ سرائلکو
 اتاں۔ منی خیال ات کہ آہم منِ دوست داریت بلے آئے کار گسِ باز کم و ہدے
 بیت۔ اے عشقِ عاشقیِ نیچِ آسر درنیا تک۔

و ہدے من آتھکِ سر کپکِ کت گڈا منی دست سبکِ سبکِ

آئی ء دل بند ء سر جنان بیت۔ آتھگ ء سر ادل پہ بالا دپت۔ من آپ ء تہا پاد لونجان
کت ء نھناں۔ کے دیراں رند آئی ء چک جت منی نیمگا چارات۔ آئی ء مید چمانی
سرا رتگ اتنت۔ کندگ ء ات۔ من ہم تھگ ء سرا سرکت۔ آئی ء کش ء
نھناں۔ گوات گرم ات بلے وش ات۔ مسکرا مسکرا من وتی سر آئی ء کٹ ء ایرکت
۔ آئی ء من ء مکن نہ کت من وپتاں۔ نیلگ ء سہر چکیں آساں منی نگاہانی دیم ء تالان
ات۔ سر ء چیر ء ماری ء لاپ ء برزی ء جھلیاں مارگ ء اتاں۔ نیم ساعت ء گیش
نیم والی ء جاور ء اودا وپتیں۔ وہدے روج ترند بیت۔ ماری ء آپ ء تہا بک یے
دارت۔ من ہم آئی ء پشت ء گون بیتاں۔ آگپت۔ وتی دست آئی ء سزین ء مان
ترینت۔ ما ہوری ء اوژناگ کنان بیتیں۔ ماری انگہ کندگ ء ات۔ وہدے ما
خود ء لمب ء اوشتاگ ء وتی جاناں سپا کنگا اتیں۔ گڈا ماری ء گشت کہ ”منی رنگ چہ
تی رنگ ء سبز ترانت۔“ من آئی ء بیگاہ ء باسکوپ چارگ ء سلہ جت۔ آئی ء پدا
کند ات ء روگ ء جاڑی بیت۔ گوں ہے شرط ء کہ ما فرناندیل ء
مسکرائی (کامیڈی) ء چاریں کہ آاے روچاں سک نامد ارات۔ وہدے ما گڈگورا
کتنت۔ آئی ء چم پہ منی سیاہیں نائی ء کپنت۔

”کئی پرس ء دارگائے؟“

من حال دات۔ مات ء وفات گتگ۔ آئی ء جست کت ”کدی“ من
گشت۔ ”دی“ آئی ء دگہ ہج نہ گشت۔ بس وت ء کے دڑات ءے۔ گشگی اتاں کہ

منی ہج میار نہ انت بلے من وت ء داشت۔ من ء گیر اتک کہ وتی کار جاہ ء
 کار مستر ء گوں ہے گپ گشتگ ات۔ رند ء خیال اتک کہ اے بے سریں گپے من
 جت۔ بے سریں گپ یے ات یا نہ ات۔ بلے وت ء میار یگ المامارات۔
 داں بریگاہ ء ماری اے جیزہ ء فراموش بیتگ ات۔ فلم ء چندے بہر مسکرائی
 اتاں اے دگہ بہر چٹ بیکار۔ سینما ء تہا ما کش ماں کش ء نشتیں۔ آئی ء وتی پادے
 منی پادے سرا ریکت۔ منی دست پدا آئی ء دل بند ء سر جنان بیتنت۔ فلم ء ہلاسی ء کے
 پیسر من آئی ء چلگے گپت۔ بلے کے لفشانی وڑا۔ پدا آ منی ہمراہی ء منی لوگ ء اتک
 گوں۔

سُباہ ء پادا اتکاں۔ ماری شتگ ات۔ شپ ء گشتگ ات آئی ء سُباہ ء مہلہ
 وتی تر وء گوراروگی انت۔ یک شمبہ ات۔ پمیشکہ پہ تاہیر و پتاں۔ دیم پہ چیر بیت ء
 سر جاہ ء سرا ماری ء سرے سورتا میں وشبو بوچت۔ داں دہ نج ء و پتاں۔ پدا داں
 نیروچ ء نپادے سرا دراج بیت ء سگریٹ کش ات۔ یک کش ء وڑا سلیست ء
 ہوٹل ء ورگ ورگ ء نہ شتاں۔ من چارات مردم گوں وڑ وڑیں جست ء پرساں
 نلیگ کن انت۔ من ء ہے گپ ء سک زہر اتک کہ مردم من ء جست ء پرس بکن
 انت۔ ہیکے پتک ء ہیک ہج تہا وارت۔ لوگ ء نان نیست ات۔ آئی ء ابید گزران
 کت۔ اے و ہدے بازار ء روگ تہنبل نہ بیت۔

ورگ ء رند نرانت چے بکناں۔ وتی لوگ ء تہا چکر اتاں۔ و ہدے مات

منی گور ات۔ اے لوگ مارا بس ات نوں کہ ایوک ء ننگی ات۔ پہ من ء کے مزن
 ات۔ من درگ ء ٹیبل ہم وپسگ ء کوئی ء آؤرتگ ات۔ بس یکیں بان کار مرز
 کت۔ کار مرز ء کلیں سامان ہے لوگ ء اتنت۔ پیتل ء یک پلنگے۔ سینگار میز، دار ء
 چندے کرسی کہ آہانی نند جاہ جہل شنگ اتنت ء یک الماری یے کہ آئی ء شیشگ
 زنگاں گپنگ ات۔ لوگ ء اے دگہ بہر کار مرز نہ پیتت۔ ہمیشکہ آئی ء چار ء گزار ہم
 نہ بیت۔

دگہ بچ کار نیست ات۔ ہمیشکہ ٹیبل ء سیرا کپنگیں کوہنیں روتا کاں چاراں
 بیتاں۔ روتا کانی ہر چیز من ء دوست بیت۔ مُد ام برات ء ماں وتی الہم ء مان
 جت۔ روتا کانی ہر چیز من ء دوست بیت۔ مُد ام برات ء ماں وتی الہم ء مان
 جت۔ پدامن المی کاراں گیش اتاں۔ بالکونی سراشتاں۔ منی وپسگ ء بان انچش
 انت کہ چہ اودا شہر ء مزنیں دگ ء ندرارگ گندگ ء کاینت۔ موسم وش درابیت،
 کھر نجا ء سنگ انگت تڑپگ ء اتنت۔ دگ ء سرامردم انچور و آکنگ ء اتنت۔ گشے
 گنوکی ء گپنگ اتنت۔ درستاں پیسریک کٹے ء مردم کہ پہ سنیل ء سواد ء روگ ء
 اتنت۔ دو گونڈ گونڈ کیں زہگ کہ آہاں جانشوانی کوٹ گور ات۔ کسان کسانیں نیکر
 مانپوشنگ ات۔ ہمہ گران ء سنگینیں پوشا کانی سبب ء کے ترس ء لرزان اتنت۔ یک
 گونڈیں جکوے کہ آئی ء گلابی نیں رنگ ء بوٹ ء سیاہیں پوست ء بوٹ پاد ء
 ات۔ آہانی پشت ء آہانی مات ات۔ یک مزن بالادیں جنین یے کہ بادام رنگیں

ریشم ۽ پوشاک پوش اتگ ات ۽ پدا آہانی پت ات۔ پکیں قد ۽ چست ۽ چالاکیں
 مردمن بس چہ دروشم ۽ ہجہ آدرت۔ آئی ۽ بوچکانی کلاہے ۽ پرکی مائی ۽ بستگ
 ات۔ لٹ دست ۽ ات۔ مردمانی گلگ مفتیں نہ اتنت کہ شریں کٹھے ۽ بیگ ۽ باوجود
 چہ وت کتریں ذاتے ۽ جنین ۽ گوں سانگ کنگ ات۔ آہانی پشت ۽ ہندی ”دل
 ملانی“ ٹولی ات۔ تیل ۽ چہ ترپوکیں مید، سہریں نکلانی، سرین ۽ تنکیں کوٹ، کرچکیں
 کیسگ، ۽ چار نیگیں کرچ ۽ بوٹ۔ چش کہ آچہ لوگاں مہلہ در اتنگ اتنت۔ ہے
 واستہ من انکل جت کہ آشہر ۽ مزین تھیڑے ۽ روگ ۽ انت۔ تھیڑ چہ اے جاگہ ۽ باز
 دیر انت۔ آگوں جاک ۽ سلوات ۽ کندان ۽ گپ جنان بس ۽ ٹیسن ۽ نیمگاروگ ۽
 اتنت۔

آہانی گوزگ ۽ رند منک کم کم ۽ ہورک بوت۔ اے وہد ۽ نوں ”سنیکا ۽ شو“
 بیگ بوتگ انت۔ بازار ۽ چندے دکاندار ۽ پشی گندگ ۽ اتک انت۔ دگ ۽ دوئیں
 کشاں انجیر ۽ درچک قطار اتنت۔ آسمان صاف ات۔ روشنائی سک کم
 ات۔ تمباک بہا کنوک ۽ کرسی کشان کت دگ ۽ کش ۽ آدرت۔ پادشہا ورتنت
 دراج بوتان۔ ہما بس کہ کے پیش ترچہ مردم ۽ سر پہ چک اتنت نوں کساس ہورک
 اتنت۔ تمباک بہا کنوک ۽ کش ۽ کافی جاہ ۽ روپگ ۽ اتنت۔ اے یکشہبے ۽ یک کش ۽
 وڑیں نیمروچے ات۔ من کرسی چکرینت تمباک بہا کنوک ۽ وڑا انشاں۔ پرچے کہ
 اے وڑا ننگ وش تر ات۔ چندے سگریٹ ۽ کشگ ۽ رند من لوگ ۽ تہا

شتاں۔ چاکلیٹ یے زرت پدا بالکونی ء اتکاں۔ سہتے ء رند آسمان جمہراں مان پوش
 ات۔ نواں توپان آئیگی ات۔ بلے جمہراں زوت برات۔ پدا ہم نشانی یلہ دانتت۔
 بازار گتر تہار دیم گندگ ء اتک۔ من داں دیراں نشت آسمان چارات۔ پنج بج ء پدا
 بسانی توار اتک۔ نزیک ء یک اسٹیڈیے ات۔ اودانٹ بال میچ بیگ ء ات۔ بس
 چہ ہمودا پیداک اتنت۔ پشت ء تھگ ہم پڑ اتنت۔ مردم پدا نکانی سرا درجک
 اتنت۔ دومی بس ء لیبھی سوار اتنت۔ آہانی کسان کسانیں پیڑیکاں (سوٹ کیس)
 آچہ اے دگہ مردماں گستاگندگ ء اتک انت۔ آچہ وتی سوب مندی گل ء سوت
 جنان اتنت۔

”لیبھی آل دیم ء روان بہ بیٹ۔“

چہ آہاں یکے ء منی نیمگا چارات ء گشت۔ ”ممالئیب کٹ ات۔“

”باز جوان“ من گوں دست ء اٹھارہ ء گشت۔ چہ آہاں پدا کارگاڑیانی درج بجک

بیت۔

لوگانی سرا آسمان ء سہری ء مان شاتنگ ات۔ روج ء سد ء بند ء و ہد ء

بازار پدا ابراہدار بیت۔ مردم چہ سٹیل ء سواد ء وا تر بیگ ء اتنت۔ پنک ء چست ء

چالاکیس مردگوں جن ء چکاں آہاں ہوار ات۔ پونش پونش کنان دمبر تگیس زہگ وتی

مات ء پتانی پشت ء پاداں کشان اتنت۔ باسکوپ جاہ ہورک بیان اتنت۔ چہ آہاں

دراؤ کیس ورنادران دران گام کشان دیم ء روان اتنت۔ آدام ء وڑاوت ء گیشتر

توانا درا کنگ ء اتنت۔ پدرات کہ آہاں جنگ ء پڑیں تہرے فلمے چار اتنگ
 ات۔ آوت ء گران ء سنگین ظاہر کنگ ء اتنت۔ پداہم چندے مردم انگت کنگ ء
 ات۔ لس رہند ء آہانی دیم دمبرنگ ء بے جلوہ گنگ ء اتک انت۔ چہ آہاں لہتے منی
 دریگ ء چیرے پرتگ ء ات۔ لہتے جنک دست ماں دست چہ ہما گوست۔ آورنا
 تتر اتنت۔ دانکہ گوں جنکاں ڈیک یوریں ء کوکار ء لگ اتنت۔ جنکاں دیم
 ترینت ء ترند ترند ء کنڈات۔ اے جنک شہرے ہما بہرے نندوک اتنت کہ ہمودامن
 نشنگ اتاں، چہ آہاں دوسے منی پچاروک ات۔ آہاں برزے چارات ء گوں دست ء
 اشارہ ء من ء سلام دات۔

ہمچک ء قندیل بچی ء روک بوت انت۔ آسمان ء سراسنار جنجر اتنت۔
 بلے قندیلانی روشنائی ء آگنتر زر دگنگ ء اتک انت۔ رژن ء ہے بازیں ندرگانی
 چارگ ء منی چم درد ء لگ اتنت۔ قندیلانی چیرے زمین ء بہر چہ اے دگہ جاگہاں
 گیشتر روشنا اتاں۔ کدی کدی بسے شگوست ء آئی ء رژن جنکے ء مید یا بچکندگ یا
 نگرہ ء سنگہاں گوں لئیب ء ات۔ مکک دیراں رند بسانی روآ کم تربیت۔ درچک ء
 بتیاں دور نمخلمیں آسمان ء سراتہاری ء مان شانت۔ بازار ہورک بیان بوت۔ گڈسرا
 یک انچیں وہدے اتک کہ بازار ء کس گنگ ء نیا تک۔ پدا یک پشی ئے۔ شپ ء
 اولی پشی۔ ویرا نیں بازار ء پتہیل ملان ء ملان ء گوست۔

انا گہ من ء حیاں اتک کہ من ء ورگ ہم جوڑ کنگی انت۔ سک دیرانت کہ

کریء سرانشتگ ء بازارء ندرگ چار اتگ اتنت۔ وہدے پادا تکاں گڈا گردن
 درد کنگ ء لگ ات۔ من بازارء شتاں ء نان ء مانیچگ گیت ء آؤرت ورگ جوڑ
 کت ء اوشتا کائی وارت انت۔ منی دل ء ات کہ در یگ ء دپ ء برواں سگریٹے بہ
 کشاں۔ بلے سارتی ات۔ ہے ہاتراوتی ارادہ بدل کت۔ در یگ بند کت ء پدا
 پیداگ اتاں کہ منی چم پہ شیشگے ء کپتت۔ نیبل ء یک کنڈے ء اسپرٹ ء قندیل ء
 نان ء لہتے ٹکر کپتگ ات۔

یک دگہ یک شہبے گوست۔ مات ہم کل کنگ پتگ ات۔ باندا سباہ ء یک
 کشے وڑا کار ء روگی ات۔ منی زندگی تہاواچ بدلی نیاتک۔

(۳)

سُباہِءِ کارگسِءِ من سک دزگٹ اتاں۔ کارمستِءِ من ءِ پچکیں پیشانی ءِ
 وش اتک کت۔ آئی ءِ پرس ات کہ سک دم نہ برتگ ناں۔؟ پداگیشتر مہربانی ءِ گوں
 جست کت۔

”تئی مات ءِ عمر چچک ات۔“

”شصت ءِ کس اس ءِ“ کے خیال کت ءِ گشت۔ اے واستہ کہ من دروگ
 بندگ نہ لوٹ ات۔ گوں اے گپ ءِ گشے آپہ ہا تر بیت ءِ دگہ ہج گپ پہ گپ ءِ پشت
 نہ کپت۔

منی ٹیبل ءِ سرا بازیں کا گد ءِ ما گد کپنگ ات۔ من گوں ہمایاں دلگوش
 بیتاں۔ سبارگ ءِ پیسر دست ءِ شوگ ءِ شتاں۔ من بس نیمروچ ءِ دست
 ششت۔ بیگہ ءِ وش نہ بیت۔ پرچے کہ بازیں مردمانی دست ءِ سپا کنگ ءِ
 سبب ءِ داں آو دہ ءِ ٹوال گہہ ات۔ یک رندے من کارگس ءِ کارمستِءِ گورازنگ ہم
 جت۔ آئی ءِ من ات بلے آئی ءِ خیال ءِ اے چشمیں مزنیں گپے نہ ات۔ من
 دو از دہ ءِ نیم ءِ نیک ءِ چہ کارگس ءِ در کپتاں۔ ایمانوئل کہ پارسل روان دیگ ءِ
 کارئی کت۔ ہمراہ ات۔

مے کارگس ء ماڑی تیاب ء نزیک ء ات۔ دمانے پدانکانی سرامہتل
 بیتیں، تیاب دپ ء اوشتا تگمیں گراب چار اتنت۔ سوچو کیس روتا بے ات۔ جہل ء ایر
 کپتگ اتیں کہ بلا ہیں ٹر کے کلونگ کلانگ کنان گوزان بوت۔ ایمانوئل ء ٹرک ء
 سوار بیگ ء گشت۔ ماتچان بوتیں۔ ٹرک تیز روگ ء ات۔ ماداں گپڑے راہ ء
 پشت ء تنکیں۔ چنگو گرمی، چانگو انجن ء کلونگ کلانگ، پدا تچگ۔ منی ہوش بر
 گشت۔ ماتیب دپ ء اوشتا تگمیں گرابانی ہمراہی ء انجیر ء در چکانی قطار ء گنوکانی وڑا
 تچان اتیں۔ ٹرک من پیسرا گپت۔ یہ سلامتی در کپتاں ء ایمانوئل ہم سرکپگ ء کمک
 کت۔ مے ہردکانی گین پاد اتلگ ات۔ سنگاں گوں جوڑ پتگیں دگ ء سرائٹرک ء
 جپ ء جولان منی جاور گنتر کت۔ ایمانوئل ء ہسک ء ہمپان ء کند ات ء
 گشت۔ ”آ خر ما سر کپتیں۔“

داں ما سلیست ء ہوٹل ء سر بیتیں، چہ ہید ء مچل اتیں۔ سلیست ء وتی دیما
 در اتلگیں لاپ ء سرائپش بند بستگ، یک کش ء جاہ ء نشتگ ات۔ آئی ء اسپتیں
 بروت لنفانی سرالونجان اتنت۔ گوں منی گندگ ء آئی ء وتی غماں شریداری ء پد رائی
 کت۔ گشت کہ ابید صبر ء ما چے کت کنیں۔ من آئی ء منت گپت۔ سک شدیگ
 اتاں۔ اشتاپ اشتاپ ء ورگ وارت۔ کافی نوش ات۔ شراب ء یک ء دو گلاس
 گیشیں چنڈات۔ کمک لوگ ء شت آرام کت۔ چہ نپاد ء پاد آ بیگ ء پیش سگریٹ
 یے کش ات۔ دیر بیگ ات۔ تچانی ء شت ٹرام گپت۔ کارگس ء منی دم پر نہ

بوت۔ نیمروچ سک حراب گوست۔ کارگس بند بیت۔ جان چٹ ات۔ من تیاب
 دپ ء سارتیں گوات دران تران بیتاں۔ آسمان سبز گونگ ات۔ کارگس ء دم پُر نہ
 بیوکیں چاگرد ء رندؤن ء موسم گیش و ش ء تامدار ات۔ پدا تچک ء لوگ ء
 شتاں۔ پرچا کہ من ء کمک بناٹولہڑ دیگی ات۔

ماڑی ء ہال ء تہاری ات۔ پدا نکانی سراکماشیں سالمانو دپ کپت کہ ہے
 منزل ء نشنگ ات۔ آئی ء وتی تازی یک کشنے وڑاگون ات، ہشت سال انت کہ آ
 نہ سستگ اتنت۔ سالمانو ء کچک سکیں بد شکل ء جنگلی ءے درا بیت۔ پوست ء
 نادراہی ء ہم آماج ات۔ دراہیں پٹ ئی رنگ اتنت۔ جان ء سبزیں آبلہ پر
 ات۔ سالمانو ہم ہائی ء رنگ ات۔ بیت کت یکیں کوئی ء بیگ ء سبب ء۔ آئی ء
 سرے مید ملیگ ء سہریں رنگے ء پولنگ اتنت۔ کچک ء ہم وتی واجہ ء وڑا عجب
 سرین وبل کت غراہ ء شت۔ وتی دیم شہار دات ء زمین بوچنان کت۔ اجبیں گپ
 ہمیش ات کہ ہم رنگ بیگ ء باوجود ہر دوچہ یک دومی ء دشتی اتاں۔

سالمانو ء روچے دو رند ء وتی تازی تریگ ء برت۔ صعب ء
 یازدہ ء، بیگاہ ء شش نج ء۔ ”لی اوں“ دمک ء کچک وتی واجہ ء کشان کنگ ء گندگ
 بیت۔ ہے وڑا کہ بزگیں کماش کگی بہ بیت ء آئی ء زاہ ء لٹاں مان بہ بندیت۔
 کچک ڈگریت ء پشل پشل ء پشت ء گون بیت۔ نوں واجہ ء باریک بیت کہ
 کچک ء کشان بکنت۔ کے دیراں پد کچک پدا بے حال بیت، دیم ء روت ساد ء

کشان کنت۔ پدازاہ ءلٹ ءرتچ بیت۔ رند تراہر دودگ ءکش ءاوشنتت۔ روک
 روک ءیک ءدومی ءچار انت۔ کچک چہ ترس ء، ولبہ چہ زہر ء۔ ہر وہدے کہ آ
 ترگ ءرونت ہے وڑا المابیت۔ اگاں کچک بجلی ءکھمبا ءچیر ءاوشنگ بلوہیت کماش
 آئی ءچ وڑا نیلیت۔ کشان کنت دیما بارت۔ بلے کم نختیں کچک انگہ ہم کساں
 کسانکیں تر مپانی لکیرے یل کنان ءدیم ءجُبران بیت۔ اگاں آئی ءاوتاک ء
 پیشاب کت۔ گڈ ابراں شریں ردئے ءہندوبست کتگ۔

چہ ہشت سال ءانچو بیان انت۔ سلیست دائما گشیت کہ اے باز شرم ء
 گپ انت۔ علا بے در گیجک لوہیت بلے چے بیت کنت۔ من کہ پدانکانی سرادر
 کپتاں۔ داں سالمانو کچک ءسرا زہر گپتگ ات۔ ”حرام زادگ، چلی، گہ
 اتگ۔۔۔۔۔ ءکچک گزیوگ ءات۔ من سلام دات بلے کماش وتیرگان ات۔ زاہ
 دیان ات۔ من جست کت کہ کچک ءچے کتگ۔ آئی ءپسوندات۔ وتی وڑا
 کارکنان بیت۔

”ذلیل، بے مراد،۔۔۔۔۔“ تہاری ات من دیست نہ کت بلے منی حیاں ء
 آکچک ءکار ءچیزے بندگ ءات۔ من کے برزتریں تو اء جست کت۔ آئی ء
 ابید سرچست کتگ ءنر نڈات۔ ”سد لعنت انت یار، اے من ءیک کش ءانچو جنجال
 کنت۔“ آ پدانکاں در کپاں بوت۔ کچک نہ شت گوں۔ زمین ءسرا
 وپت۔ سالمانو ءیک یک پدانکے ءکشان کت برز ءبرت۔ ہے وہد ءدگہ مردے

تہا پترت۔ ہے منزل ء نشگ ات کہ مناں۔ دراہیں مردماں آژادلارے
گشت۔ بلے آئی ء گشت کہ من ممال ء امبارے تچ کنگ۔ اے گپ پدرات کہ
مردماں آنا دوست ات۔ گوں من کم ء باز پچاروک ات۔ کدی کدی منی گورا گپ ء
رپ ء اتلگ ات۔ بیت کنت ہے واستہ کہ من آئی ء گپ گوش داشت
انت۔ گواچنی من ء آئی ء گپ وش بیت انت۔ مپت ء بے کماری پشد ارگ المی
نزانت۔ آئی ء نام سینتے ات۔ رے موں سینتے۔ آپنگ ء پڑ ء پڑیں مردے
ات۔ پونز چو پہلوانانی وژا ات۔ گدی ساپ ء سلہ اتنت۔ آئی ء ہم یک رندے
سالمانو ء نیمگا دست شہار دات ء گشت، سک شرم ء گپ انت۔ چہ من ء ہم پرس ات
کہ آگوں کچک ء اے وژ کنت تراز ہرنیت۔ من پسودات۔ ”اناں۔“ ما ہمراہی ء
پدانکاں درکتیں۔ من ء سینتے۔ وہدے من لوگ ء پترگی اتاں۔ گڈا آئی ء گشت۔“
مرچی شام گوں من بکن۔ ”شراب ء مرگ ہست۔“ من حیال کت کہ ورگ ء جوڑ
کنگ سراکپیت۔ گوں منت آئی ء دعوت ء شتاں۔

آئی ء اوتاک ہم یکن ات۔ بے درکیں چلے ات۔ من دیست کہ آئی ء
پنگ ء سرا یک گلابی ء اسپت رنکس ملائکے جوڑ ات۔ دیوال ء سرانامداریں لہی ء
جنگانی برہنگیں عکس درتنگ اتنت۔ پنگ ء سرانپاد تچ نہ ات۔ کوٹی ہم چلن ء شش
تل ات۔ آئی ء قندیل روک کت۔ چہ کیسگ ء لیگاریں ہی یے کش ات۔ راستیں
باسک ء بندگ ء لگ ات۔ من جست کت۔ چے پنگ۔ آئی ء گشت۔ انچو کیے ء

گوں کسانیں اڑے کڑے پیٹنگ۔

”من پھیر گوں کس ء جنگ نہ کنناں۔ بلے کے جلدی برا نزر گران۔ آئی ء
مفت ء حد جنگے وتی سراکت۔“

”تراہمت ہست گڈا چہ ٹرام ء جھٹل ء ایر بیا۔“ آئی ء من ء رعب پیش
داشت۔

”بس کن ڈے، من ترا پے کنگ۔“

”توری تہ چڑے ء۔“

”شر ہمیش انت کہ دپ ء انان ء بدار۔ اگاں ناں منی تئی دنناں تئی دست ء
دیاں۔“ من چہ ٹرام ء ایر پکتاں ء گشت۔

”چو ہم بکن ء بچار۔“ پسو ء آئی ء گشت۔ من شہماتے گوردات۔ آدل پہ

بالا کپت۔ من پاد آئیگ ء کمک کت۔ آئی ء من ء لگتے جت۔ پدا من پدماں پدا
سے ء چاروش کت۔ گڈا آچو بر آتگیں ہیک ء وڑا حون ء حوزر بیج بیت۔ من جسٹ
کت۔ ”بس انت“ آئی ء ہو ء سر سرینت۔

سینتے پٹی ء بندان قصہ ء آران ات۔ من آئی ء تحت ء سرا نشنگ

اتاں۔ ”نوں تو وت بکش۔ من چچو میاریگاں۔ آئی ء وت سراوت شدتے پیدا

کت۔ ”من پہ ہوئے سرسرینت۔ دیکھتا آئی گشت۔

”بن اصل گپ ایش انت کہ من چہ ترا یک سوچ یے گرگ

لوناں۔ آگپ ہے واقعہء ہنکپ انت۔ زانتکاریں مردےء۔ امیت انت کہ تو

منی مکک ء کت کئے۔ پدا من تو دوست بنیں۔ ہر ہما مردم کہ گوں من یک برے

شری ءے بکت۔ من آئی ء پچہر فراموش نہ ہاں۔ ”من ہچ نہ گشت۔ آئی ء جست

کت۔ ”ترا منی دوستی قبول نہ انت۔ ”من گشت کہ من ء ہچ وڑیں ہا کے

نیست۔ آرا تسلابوت۔ آئی ء مرگ گوں شراب ء دو بوتل ء کش ات۔ ٹیل ء سرا

ایرکت۔ اے درمیان ء ہچ گپ نہ بوت۔ وگ ہنکچ بیت گڈا آئی ء سرجمیں قصہ

آران کت۔

”اے گپ ء ہنکی سبب یک جنگے ات۔ من مدام آئی ء گورا پہ شبرہی

شتگاں۔ راست ایش انت کہ آ منی یار انت۔ منی بازیں زڑے آئی ء سرا حرج

پتگ۔ اے مرد کہ مرچی من جنگ ہے جنگ ء برات انت۔ ”من ء بے تواردیت

۔ آئی ء گشت۔ ”من سرپداں کہ ہما ہگ منی بابت ء چے گشت۔ بلے اے

درست دروگ انت۔ من یک امبارے ء کارایاں۔ دراہیں مردمانی ء وڑا منی ہم

چندے راہ ء رہند انت۔ حیر“ آئی ء قصہ دیکتر ء بران ء گشت۔ ”یک روچے من ء

حال ء گپت کہ آ من ء رد دیگ ء انت۔ من آئی ء سرا چچو زر حرج کت۔ ۳۰۰

فرا نک باڑو، ۳۰۰ فرا نک وگ ء، ء پدا داد ء سوغات۔ برے موزگ، برے اے

چیز، برے آ چیز۔ کساس ۰۰۰۰ فرانک۔ بلے پہ بی بی اے اے ہم کم اتنت۔ مدام زنگ
 دپ اے ات کہ گول اے زڑاں گزران مشکل انت۔ یک روچے من آئی اے گشت کہ تو
 لہتے کلاک اے کارے پر چاشو ہاز نہ کئے۔ اے وڑا من اے ہم آسانی بیت۔ اے ماہ اے
 ترانو کیس گلدو چا پیتنگ داتگ۔ تئی لوگ اے ہاڑو منی سرا انت۔ ۲۰ فرانک ہر روچ۔ تو
 دراہیں زراں یلہ چریں جنکائی سراہیران کئے۔ کافی وارین اے دگہ باریں چے چے
 کئے۔ کیسگ منی ہو رک بیان انت۔ من گول تو چے کنگایاں، تو گول من چے
 کنگائے۔ کارے باندات اے منی گپ گوات اے برت۔ زڑے زنگ ہلاں نہ بوت۔“

دیتر آئی اے گشت، ”جنک اے بیگ اے یک رندے سورتی اے (لاٹری) ٹکٹے در

اتک۔ بلے چونہ گشت کہ ٹکٹ اے زرچہ کجا اتلگ انت۔ پدادو ہاررہن کنگ اے دورسید
 دیست۔ اے ہار آئی اے گورا پہ بہہ نندی تگ اتاں۔“

”حیر: من سر پد اتاں کہ شیرانی تہا پٹ یے کپتگ۔ من آرا یلہ دیگ اے
 سوڈگ کت۔ بلے یلہ کنگ اے پیش شرین ردے گپت اے دل اے ٹہت کش اتاں۔ من
 آئی اے ٹیکا ٹیک گشت کہ تو لس کہبگے اے کم نہہ اے اے ترا اید گول دگہ دگہ مردیناں
 دپسگ اے دگہ ہچ کاروش نہ بیت۔ من ڈاہ دات کہ یک روچے تو سک پشومان
 بے۔ منی گورا آئیگ اے واستہ تلوس اے۔ بازار اے جنک نازانت کہ تو منی گورائے۔“

آئی اے گشت ”من آانچو جت کہ حون اے حوزر ہچ بیت۔ پیسرا چو بہہ نہ پیتگ
 ات۔ یک کش اے باز ناں۔ دوستی سرا یک دو دست جگ۔ آئی اے دپ ہچ

لگوشت۔ من دریگ بندکت۔ اے رندء من آراستء چگل دات۔ اے
 ارمان انکتہ دل ء انت کہ دل ء سیرء سزاندات۔“

ہے بابت ء آئی ء چہ من ء سونج گرگی ات۔ قندیل ء دھوت ء آڈہور
 کنگ ات۔ پاداتک وٹ کی جہل ترکت۔ من گوں بے تواری ء سرجمیں گپ
 گوشداشت انت۔ شراب نوشان کت۔ داں شیشگ ہورک بیت۔ سرترگ ء
 ات۔ منی سگریٹ کٹ اتگ اتنت۔ رے موں ء سگریٹاں کشگ ء اتاں۔ لہتے بے
 وہدء ٹرانمانی گوزگ ء رندگ ء سربے تواری تالان بیت۔ رے موں گپ جنان
 ات۔ درستان آزار دیوکیں گپ ایش ات کہ آجنگ ء سراعاشق ات۔ بلے آئی ء
 پکارادہ کنگ ات کہ آرار ددیگ ء تام ء لازم چاشینیت۔ یک وڑے ایش انت کہ
 آرا ہوٹلے ء بلوٹائینیت۔ اسپیشل سپاہیگاں حال بدنت۔ نام ءے تچک ء کہہرگانی
 لڑء ہوار بکنائینیت۔ رے موں ء چندے سنگتاں گوں ہم جست پرس کنگ ات کہ
 جنکانی دلاری ء کار ء بلد اتنت۔ بلے آہاں جوانیں سو بے دات نہ کت۔ آئی ء
 گشت کہ اے وڑیں کار ء آہاں باندیں جوانیں سو بے بداتیں، اگاں پیٹ کاریں
 جنکانی رپکاں زانت نہ کن ءے۔ اے کار ء تہا کپگ ءے چے پاندگ۔ رے موں ء
 اے گپ کہ گوں آہاں گشت۔ گڈا آہاں گشت کہ آسنے گرم کن جنک ء دلہند ء داغ
 بدے۔ بلے اے گپ آئی ء دوست نہ بیت۔ اے بابت ء جوانی ء حیاں کنگ ء
 حاجت ات۔ آئی ء چہ من ء حاصیں جست کنگی ات۔ بلے جست ء پیسر، اے قصہ

ءبابت ءمنى حىال ءزانگ ءوا همش مندات۔

من پسوء گشت كه اے بابت ءهچ گشت نه كنال، بلے من ءتى گپ سكه
وش بيت انت۔“

”تى حىال ءجنك ءگون من گيشى نه كت۔؟“

من من ات كه گول آئى ءگيشى بيتگ ات۔ پدا جست تى كت آئى ءسزا
رسك لوئيت كه انال۔ من گشت كه اے وڑىں وهداں هچ مردم پكائى ءگشت نه كنت
كه پشيش جاوراں چه كنگ لوئيت۔ اگاں گپ سزا بيگ انت گڈامن گول تو
همنپا كاں۔

من دگه كه شراب وارت۔ رے موں ءسگرىث روك كت۔ من گشت
كه آنوں چه كنگى انت؟۔ آئى ءحىال ات كه آرانمدى يے نبشته بكت۔

”نمدى انچو ترند به بيت۔ كه آبه سچيت ءكباب به بيت،“ وتى كتگيناں
پشومان به بيت۔ پدا وا تر بيت ءرے موں گول آئى ءبو پسيت۔ جنك وهدهے
جوانى ءگرم بيت گڈا آئى ءديما تك به جنت۔ چه لوگ ءبه گلينيت۔ من آئى
گپ ءسراتپاك كت۔ چو حراب نه ات۔ اے سزا پآئى ءسك مزن بيتگ ات۔

بلے رے موں ءتها پشيش نمدى نبشته كنگ ءقدرت نيست ات۔ هے
بابت ءآئى ءمنى كمك دركار ات۔ من ءبے توار گندان ءآئى ءپرس ات هنى
نمدى ءنبشته كنگ ءمشكله هست۔“ من گشت۔ ”انال“ هنى نبشته بيت كت۔“

آئی ء شراب ء یک دگہ گلا سے وارت پادا تک۔ چہ ٹیبل ء سراسر اڑماندو میں
 ورگ ء ہیران چست کتنت۔ ٹیبل پوش شری ء سراسر پاکت۔ پلنگ ء نزیک ء ایریں
 ٹیبل ء دراز ء کا گد ء چندے، لپاہے یے، سہریں رنگ ء جوڑ پیتگیں، قلم ء گلابی میں
 سیاہی ء چار کنڈیں دواتے آورت۔ چہ نام ء پدر بیت کہ جنک عرب یے ات۔

من نمدی نبشہ کت۔ مزنیں جہدے نہ کت۔ بلے رے مول ء دل تسلا
 بیت۔ چشیں مزنیں گپے نہ ات کہ من آئی ء تسلی کت مہ کتیں۔ من نمدی ونت ء
 دات۔ آسگریٹ ء دہوت دیان گوشداراں بیت۔ یک یک گپے ء سراسر سرینت۔
 ”یک رندے پدا بوائے۔“

زاناگ ء اتک۔ آئی ء نمدی وش بیتگ ات۔

”نمدی یے بیت گڈا انچیں بہ بیت۔ دوست من زانت تو کار آدیں
 مردے ء ء زانے کہ چونیں نمدی یے درکارانت۔“ اول ء وامن لہز دوست ء
 سرا حیاں نہ کت۔ من ء ہما و ہد ء سما کپت۔ و ہدے آئی ء منی کو پگ ء سراسر دست
 جت ء گشت۔ ”نوں ماسنگتیں۔ گندے“ من حاموش بیتاں۔ بلے آئی ء پدا پر لیس
 ات۔ من ء چے فرق اتلگ ات۔ آئی ء گشتن ء پدا ہو کت۔

آئی ء نمدی لپاہے کت۔ شراب ہلاس کتنت۔ کے حاموشی ء نشت
 سگریٹ کش ات۔ بازار ء بے تواری ات۔ اناگہ اناگہ ء گاڑی ءے گوست۔ بے
 و ہدات۔ من چہ آئی ء اجازت لوٹ ات۔

”مرچی وہد سک اشتاپی ء گوست“۔ آئی ء من ء اجازت دیان ء
 گوشت۔ یک وڑے شربیت پرچا کہ من ء سک واب ء گپنگ ات۔ بلے پادا تک
 نہ کت۔ ”مشکلانی پہ مردی ء دیم دارگ لوٹیت۔“ رے مول ء اے حبراں گوں
 من ء سمابیت، منی دیم ء سرادبرگ ءے نشانی الماہست۔ من آئی ء گپ ء سرپد نہ
 بیتاں۔ بلے آئی ء گیشینت کہ آمانت ء مرگ ء حال ء گپنگ۔ ”مرگ مین انت۔“
 من پرے گپ ء آئی ء منت گپت۔

من پہ روگ ء پاد اتکاں۔ رے مول ء من ء گرمیں دستے
 ملائینت۔ لوگ ء درآیگ ء پد من دروازگ بند کت۔ کے پدانکانی سرا
 اوشتا تاں۔ پدانکانی چیر ء چہ سڑاتگ ء پیسگیں چیزانی ترندیں بوئے آیگ ء
 ات۔ ماڑی ء قبرستانے ء بے تواری تالان ات۔ خون ء دہریک دہریک ء منی
 گوشاں توپانے چست کنگ ات۔ من کے دیراں اوشتاں۔ ہے دہریگ
 گوشداشت۔ سالمانو ء لوگ ء کچک گریوگ ء ات۔ وابسزیں لوگانی تہا اے سبک ء
 نمب جگمیں آواز انچو چست بیت گشے حاموشی ء تہاری ء، ہواری ء یک پلے
 رو دینگ۔

دراہیں پتنگ ء من کارگس ء دزگٹ بیتاں۔ رے مول ء یک روچے حال
 دات کہ نمدی روان داتگ۔ من گوں ایما فوئل ء دورند ء تا مر ء چارگ ء
 شتاں۔ آئی ء بہہ نزانٹ کہ پردہ ء سراچے بنگ ء انت۔ یک پیما من ء جست
 گپت۔ ذی شمبات۔ شور ء رد ء ماری منی گورا اتک۔ آئی ء سہر ء اسپت کشکوئیں
 پوشاک پوش اتگ ء پوست ء سینڈل پاد ء ات۔ منی جم آئی ء پرچ اتنت، کسان ء
 نارنجیں گورانی نقش پشک ء ڈن سرا کشان اتنت۔ روج ء پتنگیں صورت بادام ء
 نرگیں پلانی دروشے پیش دارگ ء ات۔ مابس ء سوار بیتیں۔ الجبیز ر ء چندے میل
 پسند تباب دپ ء شتیں۔ اے تباب دو بانڈ میں کوہانی درمیان ء ریگزار ء کسانیں
 نکرے ات۔ آئی ء پشت ء زر ء چولانی ہمراہی ء ”کور“ ء درچکانی قطار
 اتنت۔ چارنج ء و ہد ء روج ء وتی تاب دارتگ اتنت۔ نیم گرمیں آپ سک وش
 ات۔ آپ ء گونڈیں موج ریکانی سرالاپ لیٹی وراں اتنت۔ ماری ء من ء نوکیں
 لپسے سوج دات۔ اوژناگ ء و ہد ء ما چولانی جگ دپ ء ہتا چونس اتنت۔ دپ کہ پر
 بیت۔ گد انا دل پہ بالا دپت، جگ چو فوارہ ء آسمان ء نیمگا شانک داتنت۔ اے
 وژا جگانی غبارے جوڑ بیت۔ گوات ء ہتا گار بیت۔ یا پدا گرمیں شلے بیت، مے

گلائی سرارتک۔ بلے زیت وادانی سبب ء منی دپ سچگ ء لگ ات۔ آپ ء تہا
من ء ماری ء امبازاں زرت، پزرتک۔ منی لنت وتی لنتاں گون ہوار گیتک
انت۔ آئی ء زبان ء سمار ء منی لنتانی سراسارتی یے شنگ ات۔ ماوت ء چولاں
گون یلہ دات۔ کمکے رند ء تیاب دپ ء وا تر بیتیں۔

گدانی گورا کنگ ء رند ماری من ء پھ دلیری چارگ ء لگ ات۔ آئی ء
چم شہگ ء اتنت۔ من آئی ء بو سکے گپت۔ چندے دمان بے تواری ء گوست۔ من
آ امبازاں زرت۔ تیاب ء برز در کپتیں، ہر دکانی واہگ ات کہ زیت ء چہ زیت
لوگ ء بریں ء گندلانی تل ء نزیبیاں۔

من وتی لوگ ء دریگ پچ اشنگ ات۔ شپ ء ہونکیں گوات روج ء پتنگیں
دواند مانی سرادرمان ء کار ء کنگ ء ات۔

سباہ ء ماری ء پچ کار نیست ات۔ آئی ء سبارگ گون من ء کنگ ء
سوژگ کت۔ من شتاں بازار ء گوشت گپت۔ وا تر بیتاں ترے موں ء لوگ ء جنکی
توارے آئیگ ء ات۔ کہے رند ء سالما نوتا زئی ء سراز ہر گپتگ ات۔ زیت دار ء
پدازکانی سرا بوٹ ء پنجوانی توار ودی بیت۔ پدا ”بریں ذلیل“۔ دوئیں دمک ء رس
انت۔ من کماش ء قصہ گون ماری ء آ ورتنت۔ آئی ء کندات۔ آئی ء منی شپ ء
گد گورا اتنت۔ آستونک لانتنگ اتنت۔ وہدے آئی ء کندات۔ من ء پدا آئی ء
واہش بیت۔ کہے دیراں پدا آئی ء من ء پرس ات۔ ”ترا گون من دوستی

ہست۔“ من آئی ء را گشت کہ بن اصل ء اے گپ ء جند، بے معنائیں گپ
 ات۔ بیت کنت گواچنی من ء گوں آئی ء مہرنہ ات۔ آ کے اپتک بیت۔ بے
 و ہدے ما ورگ جوڑ کنگ ء اتیں آ پدا گل ء شادان در ابوت ء ہر گپ ء سرا کند
 ات۔ ہر دے کہ آئی ء کندات دل ء گشت بوسگے بگرے۔ ہمے و ہدے رے مول ء
 لوگ ء جاک ء سلواتے بنا بیت۔ اول ء جنگی توارے اتک ترند ترند ء گپ ء
 ات۔ پدارے مول ء کار ء آواز اتک۔

”گری میں منڈ تو من ء رداتک۔ من ترا گشاں گوں کہ رد دیگ چیا

گشت۔“

تریگ ء کپگ ء دلزک کنوکیں کار خون ء دہریگ ء دارگ ء
 اتنت۔ پدازکانی سرا مردم مچ بیتت۔ من ء ماری ہم ڈن ء دراتکیں۔ جنگ کار ء
 ات ء رے مول آرا جنگ ء ات۔ ”چچو رستری کارات گندے“؟ ماری ء من ء
 جست کت۔ من بچ نہ گشت۔ آئی ء سپاہیگان ء لونائینگ ء گشت۔ من پسودات کہ
 من ء ہمے ذات ء سراسک زہر کنیت۔ پدا ہم ہمے و ہدے سپاہیگ یے اتک۔ آرا
 دومی منزل ء نندو کے ء توار کتگ ات۔ سپاہیگ ء دروازگ ء مُشت یے جت۔ گدا
 لوگ ء تہہ یے ڈاہ ء شور انسرت۔ دروازگ پدا نک ات۔ نوں جنین ء گر یوگانی توار
 اتک۔ رے مول ء دروازگ پچ کت۔ سگریٹے آئی ء لنھاں لونجان ات۔

”تئی نام“

رے موں ء نام گشت۔

”سگریٹ ء چہ دپ ء کش ء حبر کن“۔ سپاہیگ ء بد برت۔ رے موں
 پنچ ء شش ء کپت۔ منی نیمگا چارات۔ سگریٹ وتی دپ ء اشت۔ سپاہیگ ء چُست ء
 آئی ء چپیں گب ء شہماتے زبرت۔ سگریٹ ء آئی ء دپ ء بال کت گزے ء
 دوری ء کپت۔ رے موں ء دپ چوٹ کت۔ پداگوں عاجزی ء سگریٹ ء
 زیرگ ء اجازت لوٹات۔

”ہو، بلے یات بدار، مابدمیزی سگ ات نہ کنیں پداتئی وڑیں مردمانی۔“
 میانجین ء جنک پسکارگ ء ات۔

”اے کپتہ آپ ء من ء جنگ۔ اے دلارات۔“

”پہل کن، اینچو مردم ء تھا کسے ء دلارگشگ چے حد ء شرانت۔“

سپاہیگ ء آراچپ ہدیگ ء گشت۔

”فکر مکن بی بی۔ من ترا پیش داراں۔“

سپاہیگ ء آ پدانہر کش ات۔ جنک وتی ہمراہی ء زرت ء رے موں کڈن

کت کہ داں تھانہ ء لونائینگ نہ بیت ہج جاگہ مروت۔ ”ترالج نہ کنت ہمچو وارنگ

کہ تچک ء اوشتات نہ کنئے۔ بید ء درچک ء وڑالرزگائے۔“

”من نشہ نہاں، لرزگایاں ہمیشکہ کہ تو ادا اوشتاتگ ئے ء من ء روک

روک ء چارگائے۔“ رے موں ء گپ پد رکت۔

آئی ء دروازگ بندکت۔ ماوا تر بیتیں۔ ورگ جوڑکت۔ ماری شدیگ
 نہات کساس درست من وارتاں۔ یک نج ء آشت، من وپتاں۔

سے نج ء کساس ء دروازگ ء ٹلگ ء توار بیت۔ رے موں
 پترت۔ اتک منی تحت ء گور باسک ء سرانشت۔ مکے حاموش بیت۔ من چہ آئی ء
 جنگ ء بندات ء بابت ء جست کت۔ آئی ء گشت اول ء ہرگپ ہماوڑ بیت کہ ما
 گشتگ ات۔ بلے اناگہ جنگ ء من ء شہماتے جت۔ من ء زہر اتک ء من آئی ء
 ٹیپگ بیگیج کت۔ رند ء ہرچی بیت تئی دیماات۔

”حیرتو تئی سزا آرادات۔“

ہو، سپاہیگ ء تہا کپگ ء باوجود اے گواچن وتی جاہ ء راست انت کہ آرا
 سزارس ات۔ پشت کپت سپاہیگ، آہانی ٹہینگ مزنیں گپے نہ انت۔۔۔۔۔ تئی
 دل ء من سپاہگ ء شہمات ء پسو بداتیں یا اناں۔؟“

من گشت کہ من چہ آئی ء اے امید نہ کش ات۔ پدا من گوں سپاہیگاں ج
 وڑیں مطلب نداراں۔“

رے موں وش بیت من ء گوں وت ء سئیل ء سہلہ جت۔ من نپادیل کت
 ۔ میدانی رنگ ء لگ اتاں۔ رے موں ء گشت کہ آ من ء شاہدے ء بستار ء برگ
 لوٹیت۔ من ء چے باک پتگ ات۔ بلے چونزانت کہ آ من ء چے گشائینگ
 لوٹیت۔

”تچکیں گپ ات۔ ترا بس ہمچو گشگی انت جنک ء من ء درد اتگ۔“

من من ات۔ ہمراہی ء ڈن ء در آتکیں۔ رے مول ء برانڈی وارینت۔ پدا ما بلئیر ڈ ء لئیب کت۔ لئیب کس اس برابر ات بلے من بپا دات۔ پدارے مول ء کہبگ جاہ ء روگ ء سلاہ جت۔ من ناں کت۔ منی دل لوگ ء نہ ات۔ لوگ ء وا تر بیگ ء و ہد ء آئی ء گوں وتی یار ء دشیں بیرے گرگ ء وش ظاہر کت۔ گوں من پہ مہروانی پیش اتک۔ مئے سنیل سک وش بیت۔

لوگ ء دروازگ ء پدا زکافی سرا سالمانو دیست۔ آ پریشان گندگ ء اتک۔ کچک آئی ء ہمراہ نہ ات۔ آشوبازے ء لٹو ء وڑا چکران ات۔ برے برے آئی ء وتی کسان کسانیں خون رنگیں چھاں گوں ہال ء تہاری ء چارات۔ گوں وت ء جوڑات۔ پدا بازار ء نیمگا روک روک ء چارات۔ رے مول ء آئی ء پریشانی ء سب جست کت۔ آئی ء ہیچ پسوندات۔ کے دیراں رندگرات۔ ”حرام زادگیں ذلیلیں کچک“ و ہدے من پرس ات کہ تی کچک کجا انت۔ گڈا آئی ء وپ چوٹ کت ء گشت، ”بتلگ“ ء کتر ہے بے تواری ء رند قصہ چہ بنا گت۔

”من یک کشے وڑا پریٹ ء میدان ء برت۔ اودا میڑہ لگ اتگ ات۔ مردم سک باز ات۔ پاد ء ایر کنگ ء جاگہ نیست ات۔ من یک جاہے زمزیلاں بستگیں بادشاہے ء چارگ ء اوشتاتاں۔ و ہدے من پہ روگ ء پر ترا تاں۔ داں کچک ء جاگہ انت۔ من پہ آئی ء کسانیں پٹے ء زیرگ ء فکر ء اتاں

بلے آ جنگلی ے جند تک۔“

رے مولے آ تسلادات۔ کہ کچک پدا کنیت۔ بازیں قصبے آؤرت کہ
 ماں آہاں کچکاں میلانی سفر کنگ، وتی واجہانی گورا اتلگ انت۔ بلے آ بے چارگ
 وتی فکرانی تہا گارات۔ ”تو نزائے۔ سپاہیگ آئی ے جن انت۔ چووا بیت نہ کنت
 کہ کے آئی ے وتی لوگ ے بہ بارت۔ آئی ے خیال ے بداریت۔ چہ آئی ے جان ے
 آبلہاں ہر کس ے زہر کنیت۔ من آڑا اگشت کہ تھانہ ے ”رستر جاہے“ ہست۔ یلہ
 چریں کچک ہمودا دارگ بنت۔ آئی ے کچک ہم الما ہمودا بیت۔ اگاں آ زر بدنت
 ۔ وتی کچک ے پدا آؤرت کنت۔ آئی ے حرج ے بابت ے جست کت۔ من حرج ے
 باروا نزانہ۔ انا گہ آ پدا برا ننگت۔ ”چے مطلب۔ من پے آ ذلیلیں کچک ے ہاتراز
 حرج بکنان۔ پچہراناں۔ پے منگی بروت جہند ے، من ے چے پرواہ۔“ آ مدامی وڑا
 زاہ ے پسا ے لگات۔

رے مولے کنڈات۔ دیما کنز ات۔ من آئی ے پشت ے گون
 بوتان۔ پدانکانی سرانا گیش اتیں۔

کے دیراں رند سالمانو ے گامگیجانی تواریت۔ پدا دروازگ ے ٹلگ ے۔
 دروازگ پچ کت۔ کترے آؤن ے مہتل بیت۔ ”پہل کن، من تئی و ہد ے حراب
 کنگ ے نہاں ناں۔؟“ من آڑا تہا آ یگ ے گشت۔ بلے آئی ے ناں کت۔ وتی
 ناخناں روک روک ے چارگ ے لگ ات۔ چپ ے چوٹیں دست نی لرزگ ے

بلے آ جنگلی ے جند تک۔“

رے مول ے آ تسلادات۔ کہ کچک پدا کنیت۔ بازیں قصبے آؤرت کہ
 نماں آہاں کچکاں میلانی سفر تنگ، وتی وا جہانی گورا اتلگ انت۔ بلے آ بے چارگ
 وتی فکرانی تہا گارات۔ ”تو نزانے۔ سپاہیگ آئی ے جن انت۔ چووا بیت نہ کنت
 کہ کسے آئی ے وتی لوگ ے بہ بارت۔ آئی ے خیال ے بداریت۔ چہ آئی ے جان ے
 آ بلہاں ہر کس ے زہر کنیت۔ من آڑا اگشت کہ تھانہ ے ”رستر جاہے“ ہست۔ یلہ
 چریں کچک ہمودا دارگ بنت۔ آئی ے کچک ہم الما ہمودا بیت۔ اگاں آ زر بدنت
 ۔ وتی کچک ے پدا آؤرت کنت۔ آئی ے حرج ے بابت ے جست کت۔ من حرج ے
 باروا نزانے۔ انا گہ آ پدا برا نر گپت۔ ”چے مطلب۔ من پہ آ ذلیلیں کچک ے ہاتر آزر
 حرج بکنان۔ پچہر اناں۔ پہ منگی بروت جہند ے، من ے چے پرواہ۔“ آ مدامی وڑا
 زاہ ے پُسا ر ے لگ ات۔

رے مول ے کنڈات۔ دیما کنڈات۔ من آئی ے پشت ے گون
 بوتان۔ پدا نکانی سرانا گیش اتیں۔

کے دیراں رند سالمانو ے گامگیجانی تواریت۔ پدا دروازگ ے ٹلگ ے۔
 دروازگ بیچ کت۔ کتر ہے آؤن ے مہتل بیت۔ ”پہل کن، من تنی و ہد ے حراب
 کنگ ے نہاں ناں۔؟“ من آڑا تہا آیک ے گشت۔ بلے آئی ے ناں کت۔ وتی
 ناخناں روک روک ے چارگ ے لگ ات۔ چپ ے چوٹیں دست نی لرزگ ے

انت۔ چم کی چست نہ کنتت ء حسست یے ء کت، ’’آ منی کچک ء چہ من پیچ نہ
گرنت، ناں ولجہ مسو۔؟‘‘

’’اناں، آچو کت نہ کن انت۔‘‘

’’اگاں چو بیت گڈ انز اناں منی چے حال بیت۔‘‘

من آسر پدکت۔ داں ہمچک ء منی زا نگ انت۔ آیلہ چریں کچکاں رستر
جاہ ء دارنت۔ داں ولجہ اش بہ برنت۔ اگاں کس نیا تک گڈا ہر وڈا آہانی دل
بلوہیت۔ ہماوڑ کنتت۔ آئی ء دمانے من ء روک ء چارات۔ پدا۔ اللہ ء
لمان ء ئے۔ گشت ء شت۔ پدا داں دیراں ماں لوگ ء آئی ء پاد برمشانی توار
اتک۔ پدا تحت ء چیسک ء چاسکانی ء پدا آئی ء پیکار گانی۔ من اٹکل جت کہ آ
گریوگ ء انت۔ من مات ء بابت ء حیال ء لگ اتاں۔ نزاناں پرچا۔ سُباہ ء من ء
مہلہ پدا آئیگی ات۔ شد ء نہ گپتگ ات۔ ہمیشکہ شام نہ کت ء وپتاں۔

(۵)

رے موں ء من ء کارگس ء ٹیلیفون کت ء گشت آئی ء یک سگتے ء
 مارادوینیان ء الجبیز رء ڈن زر ء لمب ء بستگیں یک گھڈ (Hut) یے ء یک شبعے ء
 گوازینگ ء دعوت داتگ۔ آ دوست ء نام اش کنگ ات، جند نہ دیتگ ات۔ من
 پہلی لوٹ ات پرچے کہ یک شبعے ء واستہ گوں ماری ء زبان کنگ ات۔ اگاں ناں
 اے دعوت ء روگ ء من ء وش رستگ ات۔

رے موں ء من ء گشت کہ آئی ء ہم بیار گوں ء اے وڑا انگت وشر
 بیت۔ پرچے کہ مہمانانی تھا یک جینے ء گیشی پہ آئی ء سگت ء لوگی ء وش ء سبب
 بیت۔ من ٹیلیفون بند کنگ لوٹ ات۔ پرچے کہ ٹیلیفون ء انچنائیں کارمرزی
 کارمستر ء نفس ء وش نہ بوت۔ بلے رے موں انکتہ گپ جنگ لوٹ ات۔ اگاں
 ناں اے دعوت آئی ء بریگاہ ء ہم دات کنگ ات۔

”گپ ایش انت کہ سہائیگیں انت لبتے عرب منی رند ء کچنگ۔ یکے ہما
 جنک ء برات انت کہ گوں ہمائی ء من مڑا انگاں۔ ہمیشکہ و ہدے توچہ کارگس ء و اتر
 بے گڈا ہمیشانی خیال ء بدار ء لوگ ء نزیک ء گوراں کسے گندے، من ء حال
 دے۔“ من ہوکت۔

ہے وہدء کارگس ء مسترء من ء لوٹائینت۔ منی دل چیرگ ء چپاں
 شت۔ منی گمان ات کہ آٹیلیفون ء بابت ء گپے جنت کہ گوں سنتاں گپ ء رپ ء
 وہدء زوال مکن۔ بلے چشیں گپے نہ ات۔ آئی ء نوکیں کاروبارے ء بابت ء گپ
 جنگی ات۔ آئی ء نیت ماں پیرس ء وقتی کمپنی ء یک شاہے پچ کنگ ات۔ دانکہ اے
 دگہ مزن مزنیں کمپنیاں گوں ہمو دا گپ رپ بکنٹ۔ ٹپال ء وسیلہ ء پدرانٹ کہ دیر
 بیت۔ آئی ء زانگ لوٹ ات کہ من اوداروگ ء جاڑیاں اگاں اناں۔ ”تو ورنائیں
 مردے ء، غ من ء ستک انت کہ تو پیرس ء ننگ ء وش بے غ سال ء تہا فرانس ء
 اے دگہ ہندانی سنیل ء سواد ء ہم کت کئے۔“ من پسہ دات کہ من ء روگ ء باکے
 نیست بلے من ء ادائیگ ء ہم بچ وڑیں ناتا ہیرنی بے نیست۔

”تو وقتی زندگی تہا بدلی نہ لوٹئے۔“ آئی ء جست کت۔

من پسہ دات کہ کس وقتی زندگی ء وڑ ء پیماں بدل نہ کت۔ یک تہرے ء
 زندگی ہمنجو وش انت چو کہ دگہ تہرے ء زندگی ء انوگیں زندگی ء من آسرائی ء تہا
 اتاں۔ انچو گندگ ء اتک آئی ء منی گپ وش نہ بوت انت۔ ”تو ہر گپ ء اینگر آنگر
 کئے۔ تئی تہا امیت مان نیست۔ کہ سک مزنیں نقص ات۔ حاصل ہما مردم ء واستہ کہ
 کاروبارے تہا انت۔“

من وائر بوتان۔ منی مطلب آئی ء پریشان کنگ نہ ات۔ بلے بچ سبب
 نیست ات کہ من ہنوگیں زندگی ء رابدل کنگئے واہش ء بکناں۔ اے زندگی بچ

وڑا نہ وش نہ ات۔ ہما بیتانی بابت ء کہ آگپ ء ات۔ وانگ ء عمر ء منی تہا باز
 ات۔ بلے وانگ ء یل دیگ ء چندے مدت ء پداے راستی منی دیم ء آشکار بیت
 کہ اے درست بیکاریں گپ انت۔

بیگاہ ء ماری اتک ء آئی ء من ء گوں وتی سور ء گپ جت۔ من ء چے ایراد
 بیتگ ات۔ اگاں آئی ء من ء زور بداتیں۔ گڈا ماسور کتگ ات۔
 ”ترا گوں من مہر ہست؟“ آئی ء جت کت۔

من آئی ء را پداگت کہ اے بے معنائیں جت ات۔ بل کہ منی خیال
 ات۔ من ء گوں آئی ء مہر نیست ات۔

”اگاں تہی جز بگ ہمیش انت گڈا سیر ء پاندگ“
 ”منی گورا پشیں چیزاں ہیج ارزش نیست۔ اگاں ترا پنے اے کار ء وش
 ریت۔ گڈا من ہنی سور ء واستہ جاڑیاں ء پداگپ ء جند تو جنگ۔ من بس ہو
 کشنگ۔“ من پسودات

”بلے سوریک سنگینیں کارات۔“ آئی ء گت۔

”ناں“ من پسودات۔

کے دیراں آئی ء من ء اجہیں چماں گوں چارات۔
 ”گمان لیکن اگاں دگہ جنگ یے ء پے سور ء ہا ترا بہ گشتیں گڈا تو آئی ء گپ
 من اتگ ات۔۔۔ انجہیں ہنکے کہ ترا انچو دوست بیت چو کہ مناں۔“

”ظاہرانت“

آئی ء انکتہ سوڑگ کت نہ کنگ ات کہ آئی ء گوں من مہرانت اگاں
اناں۔ اے کار ء من آئی ء بچ کمک کت نہ کت۔ کے دیراں بے تواری ء رند آئی ء
منومنکت۔

”تو عجیبیں مردے ء ء من ء ستک انت کہ من گوں تو ہمیشکہ مہر کناں ء
بیت کنت یک روپے ہمیشکہ گوں تو دشتی بہ باں۔“

اے گپ ء بچ پومنی گورا نیست ات۔ من ہمیشکہ بے تواری بیتاں۔ آئی ء
کے دیراں فکر کت۔ پدا بچکندگ ء لگ ات۔ منی دست دستاں زرت۔ گشت کہ
”من سور ء گپ ء گوں سنگینی ء کنگایاں۔“

من پیرس ء روگ ء وقی کار مستر ء گپانی حال ء احوال دانتت۔ ماری
گوں من ء روگ ء جاڑی بیت۔ من گوں آئی ء گشت کہ من پیرا ہم پیرس ء
بیتگاں۔

”پیرس چونیں جاگہ ات۔“ آئی ء جست کت۔

”منی حیاں ء سکینں بیکارے جاہ ات۔۔۔۔۔ کپودر، تہاریں پیڑگاہ، ء۔

اسپیت ء بے نوریں دروشم۔“

ما شہر ء شہ دگانی سراگرداں بوتیں۔ جنین ڈولدار انتت۔ من چہ ماری ء
ہے گپ پرس ات کہ تو ہے گپ ء مارگائے اگاں اناں۔ ”ہو۔ من سر پد بیتاں تنی

مطلب چچی انت۔“ پداماداں کے وہداں بے تواریتیں۔ من بیگاہ گوں ماری ء
گوازیگ لوٹات۔ ہمیشکہ شب ء ورگ ء آدعوت دات۔

”من دگہ جاہے زبان داتگ۔ اگاں ناں من ء وشی رس اتگ
ات۔“ ماری ء گشت۔ منی لوگ نزیگ اتگ۔ ہمیشکہ من چہ ماری ء اجازت
لوٹات۔ ماری ء منی چہانی تہا چارات ء گشت ”تو من ء جست نہ کت کہ مرچی
شام ء من ء کجاروگی انت۔“

من زانگ لوٹاتگ۔ بلے جست کنگ ء بے حال بیتاں۔ ماری ء
اے گپ وش نہ بیت ء من نواں کے گرتی ء کپتاں۔ ماری کندگ ء لگ ات ء جہلی
لٹ لونجان کت۔ منی نیرگا جہل بیت۔

من ایوکا سلیت ء گوراشتاں۔ انکتہ ورگ بندات نہ کنگ ات کہ یک
عجیب جینے پتر ء منی ٹیل ء سرائندگ ء اجازت لوٹات۔ من اجازت
دات۔ آئی ء دیم چو پتلیس سرورپ ء وڑاچ پل اتگ۔ ترپوکس چم انچورگ ء
اتاں۔ گشتے تار ء سراجکرگ ء اتنت۔ آئی ء وتی تکلیں جیکٹ کش ات نشت۔ ہوئل ء
ہما کا گد کہ آئی ء سوراوگ ء نہر نیشہ اتنت۔ شری ء سراجارات۔ پداسلیت گوانک
جت ء ورگ لونائنت۔ سک اشناپی ء چکیں لہزاں۔ ورگانی آگ ء پیر آئی ء چہ
وتی بیگ ء کا گد ء ٹلڑے کش ات ء گوں پنسل ء بل جوڑکت۔ پداچہ بیگ ء ہوہ
درکت۔ ورگانی نہر گوں کمک ”ٹپ“ ء کش ات وتی دیم ء ایرکت۔ کاردار ء ورگ

آؤرتنت کہ آئی ء لایپانی وڑا گشاد گشاد ء ہماگلوکت انت۔ دومی پلیٹ ء آئیگ ء
 پیس آئی ء دیئے پتنگ ئے ریڈیو ء برنامہ ء کتاب ء یک سبزیں پنسلے چربیگ ء کش
 ات۔ کس اس ہر برنامہ ء سراسر نشان جنگ بنگ کت۔ کتاب ء کس اس دوازده تاک
 اتاں ء آئی ء ورگ ئے و ہاں شری ء سراسر چاراں کت انت۔ من ورگ ہاں کنگ
 ات گڈا آئی ء گوں پرواہ ء سراسر آہاں ء نشان پرکنان کت ء چو مشینی مردمانی وڑا
 جیکٹ گورا کت۔ ہوٹل ء ڈن دراتک۔

من ء دگہ کارنیست ات۔ کے راہ ء آئی ء رند ء کپتاں۔ آشد دگ ء کش ء
 پشت ء چارگ ء لرزگ ء ابیدتچک ء روان بیت۔ آلس رہند ء جتاسک گشادی ء
 راہ ء گوازینان ات۔ انچو گشادی ء کہ من کے دیراں رندسک باز پشت ء پشت
 کپتاں ء آچہ منی چہاں اندیم بیت۔ پیدمانے ء ہاترا اے مشین رنگیں جنین ء من ء
 سک ملمہ کت۔ بلے اے نقش باززیت چہ منی دل ء گار بیت انت۔

من لوگ ء پترگی اتاں کہ گوں سالمانو ء دپ کپتاں۔ من آتہا
 لونائنت۔ آئی ء حال دات کہ منی کچک چٹ بیگواہ انت۔ رستر جاہ ء آئی ء
 جست ء پرس کنگ ات۔ بلے کچک اودانہ ات ء کارگس والہانی گشگ ات کہ گاڑی
 یے ء چیر ء اتلگ مرتگ۔ سالمانو ء پولس ء حال دیگ ء بابت ء سوج لوٹ
 ات۔ گڈا آہاں گشت کہ پولیس ء گورا گاڑیانی چیر ء آیوک مروکیں کچکانی دپتر ء ہشتہ
 کنگ ء ابید ہم دگہ باز کارہست۔ من آئی ء سوج دات کہ دگہ کچکے بداریت۔ بلے

یک دگہ کچک یے آئی ء چوں بدل بیت کنت۔

من تحت ء سرائنگ اتاں ء سالمانو کرسی سرا۔ آئی ء درنگیں کلاہ انکتہ آئی ء
 سراات۔ دست کوئڈانی سرا انتت۔ لونجانیں زردیں برو تانی چیر ء چیزے منومنو
 کنگ ء ات۔ من بیزار بیگ ء لگ اتاں۔ بلے من ء دگہ کار نیست ات ء نئے کہ
 من ء واب ء گپنگ ات۔ من گپ ء دیم ء برگ ءے ہاترا کچک ء بابت ء لے
 جست ء پرس کت۔ اے کہ کچک چہ کدی ء آئی ء گورا انت۔ دگہ دگہ۔ آئی ء گشت
 کہ آئی ء جنین ء بیران بیگ ء کمک و ہدرند آئی ء اے کچک دست کچنگ ات۔ آئی ء
 سیرمن گاہی ء بوئنگ ات۔ و ہدے آورنات۔ گڈا آئی ء ادا کارے بیگ ء واہگ
 ات۔ فوج ء کار ء و ہدے آئی ء مدام وتی رجنٹ ء کسمانگاں بہر زرت۔ مردماں
 آئی ء کار ء باز تو پیپ کت۔ گڈسرا آئی ء ریل ء ڈپارٹ ء کار کت۔ نوں آ کسانیں
 پیشن ء سرا گزران کنگ ء ات۔ آء لوگی پھر تپاک نہ بوئنگ انت۔ بلے ہر دکاں
 یک ء دومی ء گوں عادت کنگ ات ء آئی ء بیران بیگ ء رندا ایوک بوت۔ ریل ء
 ہمکاراں چہ کیے ء کچک ء دو چک دانگ ات۔ چہ آہاں کیے آئی ء سالمانو ء
 دات۔ آئی ء آرا بوتل ء سرائیر وارینگ ات۔ بلے چش کہ کچک ء عمر چہ انسان ء
 عمر ء کمتر بیت۔ آدوئیں یک برا پیر بوت انت۔ ”آ جنگلی ء جنگلو لے ات۔ برے
 برے ماوت ماں وت ء جنگ کت۔ بلے پدا ہم آ یک شر میں ہمرا ہے ات۔“ من
 گشت کہ آ یک شر میں نسلے ء گندگ ء اتک۔ کماش ء دل پرے گپ ء سک وٹ

بیت۔ ”تو آچہ نادراہی ء پیسر بد یستیں۔ آئی ء پٹ سک بر اہدار اتنت۔ اصل ء
 آئی ء شری ہمیش ات۔ من آئی ء علاج کنائینگ ئے باز جہدکت۔ ہر شپ من
 آئی ء پوست ء ملم پرکت۔ بلے اصل نادراہی واپیری ات ء آئی ء بیج علاج نیست
 “

من ہے وہد ء جان کش ات ء کماش پہ روگ ء جاڑی بیت۔ من آڑا پہ
 جگ ء گشت ء کچک ء گاری سرا گوں آئی ء بش بش وارت۔ آئی ء منت گرگ ء پد
 گشت کہ تئی مات ء گوں آکچک ء سک دوستی ہست ات۔ آئی ء مات ء واستہ لہز
 بے چارگ کارمرزکت۔ آئی ء ستک ات من ء مات ء بیرانی ء سک رنج
 انت۔ وہدے من بیج پسوندات۔ گڈا آ بیج شش ء کپت۔ آئی ء گشت کہ پاڑو ء
 مردماں مات ء کماش گس ء روان دینگ ء بابت ء بازیں گپ جگ ات۔ ”بلے
 من زاناں کہ ترا گوں آئی ء چچو مہر ہست ات۔“

حیراناں کہ من مردمانی سراچوں حراہیں اثر دور داتگ۔ وہدے من آڑا
 لوگ ء داشت نہکت۔ گڈا کماش گس ء روان دینگ چے عیب ئے ات۔ سالانی
 سال منی ء آئی ء میا کھین ء بیج گپ نہ پینگ ات ء آچو اپتک ات۔ ”من دلیل پیش
 کت۔ بلے پرچا؟ چو پکائی ء گشت نہ کنناں۔“

”ہو ء پدا کماش گس ء ہم عمریں سنگت ریت۔“ آئی ء منی گپ گپت گوں ء پاد
 اتک اوشنات۔ ”پسگ ء وہد انت نول روگ لوٹیت۔ بلے بے ہمراہ ء زندگی سک گران

بیت۔

آ اولی رندء گوں من دست ء دروه بوت۔ منی خیال ات کہ گوں گرم
 جوشی ء۔ وہدے ڈن ء روگ ء لگ ات، گشت یے ”من ء امید انت کہ مرچی کچک
 نہ چانگ انت۔ ہر دے کہ کچکے چانکیت۔ من ء وتی ک رپتگیں کچک گیر کیت۔“

(۶)

یک شمشیر مہلہ ماری ء الگردو کت۔ پہ ٹوپنگ ء کوپگ ژامبلینت
 انت۔ گڈامنی چم چک بیت انت۔ زرء اشتاپی ء روگ ء برنامہ ات۔ ہمیشکہ ماہرزنہ
 بست۔ منی سر کم ء درد ء ات۔ اول ء سگریٹ ء تام ہم دپ ء جکش ات۔ ماری ء
 خیال ات منی جاورا نچش انت گش ء منی ہتی منی بلک مرنگ۔ من وت ہم وت ء
 بے جان بے جان مارگ ء اتاں۔ ماری ء اسپتیں پوشاک ء شنگ انگلیں مید
 دیست انت۔ چوشی ء مست ء گمسار بیتاں۔ وہدے من گول آئی ء وتی خیال گشت
 انت۔ گڈا آکندگ ء لگ ات۔ راہ رواجی مارے مول ء دروازگ تک
 ات۔ آئی ء چہ تہہ ء کارکت۔ ”پیدا کاں“

سباہ ء منی لوگ ء دریگ بند بیتگ انت۔ موسم ء ملہائی ہم وش نہ ات۔ چہ
 روج ء ترپگ ء منی چم درد ء اتاں۔ بلے ماری چہ گل ء تزدان ات۔ ”چچو و شین
 روج ات۔“ آئی ء دو سے رند ء پرلیس ات۔

ما بازار ء سر بنیں۔ گڈا کے دیراں رند تہوں چاڑ چاڑ بیت۔ من ء شد ء
 گپنگ ات۔ ہسے گپ ماری ء گوشاں جت، بلے آئی ء چچ دگوش نہ ات۔ آئی ء
 ریگزین ء لوتے دست ء ات۔ ماں آئی ء تہا ٹوال ء جان شوگ ء گد

اتنت۔ ہمچک ءرے مول ءدر دواژگ ءبند کنگ ءتوار اتک۔ آئی ءسبز یں پتلون
 لک۔ آستیں پشک ءبوچکانی کلاہے سرات۔ آئی ءباسکانی سرازیں مید
 پرات۔ بلے پوست اسپیت اسپیت ات۔ بوچک ءکلاہ ءگندگ ءگول ماری ء
 ہک دیان ءکند ات۔ من آئی ءگد دیستت حیران بیتاں۔ آگل ءشیزاراں
 پدانکاں ایرکپان ات۔

رے مول ءگول ہما جنک ءجنک ءجدل کنگ ات۔ ہے بابت ء
 ماگواہی دیگ ءذی بیگاہ ءتھانہ ءشتک اتیں۔ سپاہیگاں آئی ءرابیہار دات ءیلہ
 کت۔ منی گپانی پٹ ءپول نہ کت۔

کے دریائے گپ کنگ ءپد مابس ءسرا روگ ءسوڑغ کت۔ تیاب دپ
 چونائی ءچودیر نہات۔ پادانی ءارزانی ءاوداشت کت۔ بلے مئے ارادہ ات کہ ما
 زیت ءچریت اودا سر بہ نہیں۔ مابس ءٹین ءنیمگا رہگپتگ اتیں کہ رے مول ء
 منی باسک سرینت ءبازار ءدوی نیمگا چارگ ءاشارہ کت۔ لہتے عرب ءتمباک بہا
 کنوک ءدکان ءدریگ ءتکہ داتگ ءاوشتاگ ات۔ عربانی حاصیں ڈزائے
 نیمگا روک روک ءچارگ ءاتنت۔ گشے ماسنگانی ڈوپگ یادارانی بندلے اتیں۔
 رے مول ءگشت کہ چیں نیمگا دوی مردہا ”مرد“ ات۔ آئی ءگندگ ءگول آہپتک
 بیت۔ پداہم آئی ءمن ءباور کنا نینت۔ جیوہ گیش اتگ۔ ماری ءاے سک نک
 نہ اش کتنت۔ ہمیشکہ آئی ءچمن ءپرس ات۔ من گشت کہ گول اے عرباں رے

مولو ۽ ڪسانين اڙڪڙو پيٽڪ۔ ماري ۽ گشا دروگ ۽ سڪين دات۔ رے مولو ۽ کنڊ
 ات۔ ڪوپڪ چنڊ اتنت۔ گشت ڪه بانڪ راست گشيت۔ پدا اودا اوشتيگ ۽ چچ
 پانڊگ نيست ات۔ ڪه ديراں روگ ۽ پڌا آئي ۽ چڪ جت۔
 ”آءُ رند ۽ نه ڪپنگ انت۔“

من هم ديست ڪه آها وڙ اوشتا تگ انت۔ هها جاه ۽ چارگ ۽ انت ڪه چه
 همودا ما اتلگ اتين۔

بس ۽ ڪه سوار بوتين۔ گڏارے مولو آرام آرام ۽ نشت۔ ماري ۽ دل ۽
 وش ڪنگ ۽ هاتراوشڪند آرگ بنا ڪت۔ انچو گنگ ۽ اتڪ آئي ۽ ماري دوست
 پيگ ات۔ بلے ماري چچ دگوش ديگ ۽ نذات۔ ڪڍي ڪڍي آئي ۽ مني نيمگا چارات
 بچڪند ات۔

ماچه لچبیز رءُ درائين۔ تياب ڊپ چه اودا دورنات۔ ميانجين ۽ بس ڪي
 رڪي بانڊ مے ات ڪه آئي ۽ چڪلين جهلگ زرءُ لمب ۽ اير بڪ ات۔ آئي ۽ سنگ
 زمين ۽ سرازرد زرديس برف ۽ وڙا اير اتنت۔ رونچ چه بندات ۽ چوآسن ۽ تڙپگ ۽
 ات۔ ماري وتي لوت ۽ پلاني سراجنان آهاني تاڪا شڪلينگ ۽ وش بيگ ۽ ات۔ چه
 آئي ۽ رند ما ڪسان ڪسانين لوگاني ميانجين ۽ گوزان بيتين۔ آهاني بالڪوني ۽ آساني سرا
 سبز ۽ اسپتتين رنگ ۽ پاش اتنت۔ چه آهاں چندے درچڪاني شاهاني چيرءُ انديم
 اتنت۔ آڊگه ڏلپاڊيس زمين ۽ سرازڙ هنگ ۽ اوشتا تگ اتنت۔ درچڪاني ردانگت

ہلا سنا ت کہ زر خطا ہر بیت۔ شیشگ و وڑاساپ۔ کے پسند یک نہنگیں آلاڑیے
 زر و تہاوتی سیاہیں عکس و سربرء، برانڈو و وڑادیم و دراتلگ ات۔ ماہیگ کشیں
 لانچانی موٹل انجن و نمیں آواز ژنگ ژنگ کنان زر و شہشناہیں بے تواری و
 شنگینگ و ات۔ اے لانچ دیر زر و چماں تیری میری کنوئیں بیل و آلاڑاں باورنہ
 بیوکیں فکر و وڑاشتران اتنت۔

نماری کوہانی سراہلاں سرچنان ات۔ تیاب دپ و نر یک و و ہدے سر بیتیں
 مادیت کہ لہتے شوقین اچ ماہم پیش ہمو داساڑی اتنت۔ ہمدانز یک و رے مول
 و سنگت و لوگ ات۔ چہ دار و جوڑ پیگ ات۔ لوگ و پستی بہر گوں کوہ و سک ات۔
 دیم گوں مٹکاں اوشتا نگ ات۔ آپ و چول لوگ و مٹکاں شہمات جنگ و اتنت۔
 رے مول و وقی سنگت و گوں مے درستی کنائنت۔ برزقد، پراہ سینگ و نڈنیں
 مردے ات۔ آئی و جنین و ش اندام و شر و کیں جنین یے ات۔ آئی و پیرس و
 گالوار و فرانسسی گپ جت۔

ماسوں و مارا پے آرام و تاہیر ننگ نئے گشت۔ آئی و نیمروچ و سبارگ و
 واستہ سہا و مہلہ ماہیگ گپنگ ات۔ من آئی و لوگ و تو سیپ کت۔ آئی و پنگی و
 موکلانی اے دگر و روچ گوں جنین و ہمدان گوازینت ات۔ من آئی و جنین و نیمگ چار
 ات۔ آغ نماری و ت ماں و ت و سک ہو و تور پیگ اتنت۔ و ش گپی و
 اتنت۔ ہے و ہدے من اولی رند و گوں نماری و سور و بابت و خیال کت۔

ماسوں اوژناگ ءِ واستہ روگ لوٹ ات۔ بلے آئی ءِ جنین ءِ رے موں
جاڑی نہ اتنت۔ پیمیشکھ من ماری ءِ ماسوں تیب دپ ءِ نیمگ شتیں۔ ماری ءِ
رسگ ءِ شرط ءِ آپ ءِ تہا دورکت۔ من ءِ ماسوں کمک جل اتیں۔ ماسوں ءِ سک
نرم گفتاری ءِ حبرکت۔ گپ گپ ءِ ”ءِ پدا“ گشگ ہیل گنگ ات۔ تری دوئیں
گیانی وت ماں وت ءِ ہچ سیادی مہ بیتیں۔ ماری ءِ بابت ءِ آئی ءِ گشت کہ آسک
ڈولدار ءِ دلکشیں جبک ات۔ من ءِ آئی ءِ گپ ہچ وش ہینگ ءِ نہ اتنت۔ روج تزند
ات۔ دلوں پہ اوژناگ ءِ سک سکین دیان ات۔ دوئے دمان ءِ ہمودا وپتاں۔ پدا
من ماسوں ءِ را اوژناگ ءِ سلہ جت۔ ماسوں ترسان ءِ آپ ءِ تہا ایر کپان
بیت۔ اوژناگ ہما وہد ءِ بندات کت کہ آپ چہ سر ءِ پر گوست۔ آسبک سبک ءِ
اوژناگ کنان بیت۔ من زیت دور در اتکل، ماری ءِ گورارس اتاں۔ آپ سارت
ات۔ منی تب ہم وش بیت۔ من ءِ ماری ہما ہی ءِ اوژناگ کنان دور در آتلیں۔

وہدے دمہرت۔ ڈن ءِ دراتک بے تواری ءِ وپتیں۔ آسمان ءِ نیمگا چار
ات۔ منی لغانی سرا آپ شتک ہینگ اتنت۔ انچو سماہیت گشے واد ءِ قطارے ہما
بدگ ءِ ات۔ ماسوں ہم و اتر بیت تریپگ ءِ زمین ءِ سرا ارد بیت۔ کہ پسند ہینگ ءِ
سبب ءِ آبلہ ہیں ٹرے گندگ ءِ اتک۔ زر ءِ مز نہیں پاگاس یے ءِ وڑا۔ ماری ءِ سماہ
جت کہ دوئیں ہوری ءِ اوژناگ کنیں۔ آدیم ءِ اوژناگ کنان بیت ءِ من وتی دست
آئی ءِ سرین ءِ پر تینت۔ آئی ءِ دست آپ ءِ تہا جت انت۔ من ءِ گول وت ءِ دیم ءِ

کنزیناں بیت۔ من پاد جنان بیتاں آئی ء مکک کت۔ اے غڑپ غڑپ ء تواری ہنچ
 دیراں منی گوشاں پکت کہ منی دل سیر بیت۔ ماری یلہ دات۔ دراج درا جہیں گین
 کشان نرم نرم ء وا تر بیتاں۔ ماسوں ء نر یک ء وتی دیم گوں ریکال کت دیم پہ چیر
 وپتاں۔

”سک وش انت۔“ من گشت۔ ماسوں ء گوں من تپاک کت۔ کے
 دیراں رند ماری ہم وا تر بیت۔ آئی ء ملگور پشت ء چند اتلنت۔ دیم وا دتچکلین
 آپ ء تر پگ ء ات۔ منی نر یک ء دراج بیت۔ روج ء ء مے جانانی ہور توریں
 باپ ء مارا وا بینگ ء جاو ء کت۔ ماری ء منی باسک سرینت گشت۔ ماسوں
 لوگ ء شیک۔ ہے واستہ بگندے نوں سبارگ ء و ہدانت۔ من اشتاپی ء پادا اتکاں۔
 من ء چونائی ء سک شد ء گینگ ات۔ بلے ماری ء نہ من ات کہ من سبہ میگین انت
 یک رندے ہم آمہر نہ کتگ۔ اے راست ات۔ باز رند ء منی دل ء لوٹ اتگ ات
 ہم۔

”بریں پدا آپ ء بریں۔“ آئی ء گشت۔

ماتچانی ء شتیں آپ ء دور کت۔ یک کتر ہے ء چولانی میانخین ء تچک ء
 وپتیں۔ کے دیراں اوژناگ ء رند آپ چہ مے سراہستر بیت۔ ماری ء وتی باسک
 منی گردن ء پرتزینت انت۔ من ء امبازاں پڑتک۔ آئی ء پاد منی پاداں مانگیش
 اتنت۔ منی جزبگ چہ منی دست ء درا تلنت۔

وہدے ما و اتر بوتیں۔ گڈا ماسوں دروازگ ء دپ ء اوشتا تک ء ما را
 تو اء ات من گول آئی ء گشت من ء چہ پیسرا سک شد ء گچگ۔ ورگ سک وش
 انتت۔ ما ہیگ دل ء سیر ء وارت۔ پدا کباب ء بنا لوانی مکرانی باریگ اتک۔
 درستاں بے تواری ء ورگ وارت۔ ماسوں ء باز شراب وارت ء منی گلاس ہم پر
 کنان کت۔ کافی ء باریگ ء آگ ء من نشہ بیگ ء اتاں۔ پدماں پد ء سگریٹ
 کشگ بندات کت۔ ماسوں، رے مول ء من اگست ء سر جمیں ماہ ء اے تیاب
 دپ ء گوازیگ ء یک سوژگ یے ء بابت ء فکر جنزگ لگ اتیں۔

”پکو..... کو..... و.....، انکتہ یازدہ ء..... نیم انت“ ماری ء کار
 کت ء گشت۔ مادرس ت حیران بیتیں۔

”ماچہ و ہد ء باز پیسرا ورگ وارتگ۔ بلے چے بیت زاناں، ہر دے مے
 دل ء اتک ورگ وارت۔“ ماسوں ء گشت۔

ماری دت سراوت کندگ ء لگ ات۔ باریں چیا۔ منی حیاں ء باز نوش
 اتگ ات یے۔

ماسوں ء کے دیراں تیاب دپ ء گردگ ء گشت۔ ”منی زال سبارگ ء
 رند و پسیت۔ من ء چو وش نہ بیت۔ من کے دیراں سنیل کنگ لوٹاں۔ من مدام
 آئی ء گشاں کہ سنیل پہ جان سلامتی ء چکلدگ الہی میں چیزات۔ بلے اے ہر کسی
 وتی وتی منشا انت۔“

ماری ء گشت کہ آلوگ ء جلپیت، ہیرانانی شودگ ء کمک کنت۔ ماسول ء
 لوگی ء بچکند ات ء گشت۔ ”ہے ہاترا الی انت کہ چہ مردیناں جان بہ چلپیت۔“ ما
 سیں در کپتیں۔

روح ء تھکسین بزانز آپ ء تڑپان بہماں تیج بئیگ ء نیلگ ء اتنت۔ مردم
 چہ تیاب دپ ء وا تر بیگ ء اتنت۔ کر ء کشانی کڈک ء لوگاں چا تو ء چچوانی توار
 آئیگ ء ات۔ کوہ چو آسگواریں کوہ ء جل ء پاہار کشگ ء اتنت۔ انچو گرم ات کہ
 ساہ ء کشگ ہم گران کپگ ء ات۔

رے مول ء ماں سول وت ماں وت ء گپ ء رپ کنان اتنت۔ من
 انکل جت کہ آہانی وت ماں وت ء کوہنیں پجاروکی ات۔ نواں کے وہد ء آئیگ
 جاگہ ہم بیگ ات۔ ما آپ ء نزیک ء شتیں۔ آپ ء لمب ء گران بیت دیم ء
 روان کت۔ اگاں تر ندیں چولے اتک گڈا مئے ریکزین ء چپل میس اتنت۔
 منی برہنگیں سر ء تر ندیں روح تر پگ ء ات۔ نیم وانی ء جاوے پتہا
 اتاں ء منی ذہن چہ گپ ء رپ ء چٹ ہو رگ ات۔

رے مول ء گوں ماسول ء چیزے گشت۔ بلے من سر پد نہ بیتاں۔ چٹ
 ہے وہد ء دو عرب گوں سبزیں پتلوناں مئے نیمگا آئیگ ء اتنت۔ من رے مول ء
 نیمگا چارات۔ آئی ء پہ ہو ء سر سرینت۔ ”ہما انت۔“ ما تھک ء روان
 بیتیں۔ ماسول حیران بئیگ ء ات کہ آہاں مئے حال چہ پیم ء رستگ ات۔ منی حیاں

ات کہ آہاں مارا بس ء سوار بئیگ ء دیستگ ات۔ بیت کنت چہ ماری ء ریگزین ء
 لوت ء ہمہ اٹکل جنگ۔ بلے من ہج نہ گشت۔ بل کہ دوئیں عرب سبک سبک ء آیان
 اتنت۔ بلے زیت مئے نزیک ء رس اتنت۔ مناوتی رفتار بدل نہ کت۔ رے موں ء
 گشت۔

”گوشدار، اگاں جنگ بیت۔ گڈا ماسوں دوئی مرد ء داریت۔ من گوں
 ہائی ء دلگوش ہاں کہ مئے رند ء کپنگ۔ مرسوں تو اگاں دگہ کسے کھیت ہائی ء حیال ء
 بدار۔“
 ”شریں“ من گشت۔

ماسوں ء دست کیسگ ء تہا کنت۔ روان بیت۔ ریک چو اشکرانی وڑا
 تپنگ اتنت۔ اگاں دروگ بند مہاں ریک ء چندک چہ گرم ء سہر تر اتگ
 اتنت۔ مئے ء عربانی دیری کمتر بیان ات۔ چندے گام ء پندی ء آ اوشتات
 انت۔ ماسوں ء من جل ء مدار بتیں۔ بلے رے موں تچکا ”وتی والا مردم“ ء ست
 پر۔ من نہ اش کت کہ آہاں چے گشت۔ بلے عرب ء سر پہ رے موں ء دلبد ء
 ڈکرے جنگ ء جہل کنگ ات کہ رے موں ء اشتاپی ء یک مشتے جت۔ ماسوں
 پہ مک ء تو ارکت۔ ماسوں دوئی مردم ء نیمگا کنزات ء گوں تاب ء دو مشت جت
 ۔ آمدآپ ء تہا دل پہ بالا کت۔ کسے دیراں ہمواد ایر بیت۔ آئی ء سر ء چاریں نیمگا
 آپ ء بلبلکی جت۔ ہے میان ء رے موں ء کور و کائی دوئی مرد گوں مشتاں ہا بستگ

ات۔ آئی ء دشمن ء دیم خون ء خونریزی ات۔ آئی ء چہ کوپگ ء سرامن ء چارات
گشت۔

”صبر من اشی ء کار ء کنناں“

”دلگوش بکن آئی ء کار چے گوں۔“ من گوانک جت۔ بلے من ء در
بیت۔ کارچ ء پیسرا وتی کارکت۔ رے مول ء دست ء دیم پٹی بیت
انت۔ ماسوں دیم ء کنز ات۔ دومی عرب آپ ء تہا چہ پاد اتک۔ ہما عرب ء
پشت ء اوشتا، کہ کارچئی گون ات۔ مارا چہ وتی جاگہاں سرگ ء ہیما ت نہ
بیت۔ دوئیں عرباں کارچ ء دیم گوں ماکت۔ کم کم ء پشت ء کنزان بیت
انت۔ وہدے آہمچو دیر ء رست انت کہ چہ مئے دزر ء ڈن بیت انت۔ آہاں دیم
چکرینت تری ء براگ ء شت انت۔ ما گرم ء جل ء سنگ ء وڑا ہمو دا میھ
بیتیں۔ رے مول ء پٹی نیں باسک ء چہ خون رچان ات۔ ماسوں ء گشت کہ یک
ڈاکٹرے ہر یک شنبہ ء چہ ہما گوزیت۔

”شرانت۔ بریں گڈا آئی ء گورارویں۔“ رے مول ء گشت۔

آئی ء دپ ء چہ ہمچو خون رچک ء ات کہ لہز شری ء سرانہ گیش انتت۔ آئی ء
مئے کوپگ ء سرادست ایرکت داں لوگ ء سر بیت۔ ٹپ چوش کہ انچو جہل نہ
انتت۔ پمیشکہ آئی ء گشت کہ داں ڈاکٹر ء گورا آابید مک ء اتک کت۔

ماسوں ء جنین گریوگ ء لگ ات ء ماری ء رنگ زرد تر ات۔ ماسوں ء

رے موں ڈاکٹر ء گوراشنتت۔ جنینانی گلا یگ، دل ء چنگ ء لاپ ء دیگ ء کارمنی
 سرایت۔ اے کارمن ء دوست نہ بیت۔ ہمیشکہ زیتاں آسرت ء سگریٹ کشگ ء
 دلگوش بیتاں۔ زر ء نیمگا چارگ ء چاران کت۔ رے موں ء ماسوں یک ء نیم ء پدا
 اتکت۔ رے موں ء باسک ء پٹی بستگ ات۔ دپ ء یک لونے ء پلسترے پر
 ات۔ ڈاکٹر ء آتسلاد اتگ ات کہ ٹپ سک جہل نہ انت۔ پدا
 ہم اپنکی نے آئی ء دیم ء سراتالان ات۔ ماسوں ء آئی ء دلگوش ء ٹگلینگ نے جہد
 کت بلے بے سیت۔

رے موں ء زر ء لمب ء پچیں گوات ء گردگ نے واہگ درشان
 کت۔ من ء ماسوں جاڑی بیتیں۔ ”شاوتی کار ء مکن ات۔“ آئی ء جاور چارات ما
 ہم سک زورندات۔ بلے وہدے آشت گڈامن ہم پشت ء گون بیتاں۔
 ڈن ء گوات گشے چہ تندور ء در آ یگ ء ات، روج ء رژن تیاب ء لمب ء
 ریک ء آس درزنگ ء ات۔ ما کے دیراں روان بیتیں۔ بلے رے موں گشے یک
 حاصیں منزل ء نیمگا روگ ء ات۔ دریا ء کنارہ ء آخر ء ما یک کسانیں جوے ء
 رتیں۔ زر ء آپ چہ یک مزنیں کوہے ء پشت ء بیت ء تیاب دپ ء تہا پترت۔ ہما
 دوئیں عرب ہمو دانتت۔ آہاں مارا دیست۔ وتی جاہ ء نہ سراتنت۔ گشے آہاں
 گول مناچ وڑیں زہر ء گنت نیست ات۔ ہما عرب کما آئی ء رے موں جت۔ آئی ء
 چارگ ء لگ ات۔ دومی مردل جنان ات۔ نیم جمی ء مارا چاران بیت۔ کے دیراں

کس نہ سرات۔ روج بے تواری۔۔۔۔۔ دریاء چولاں غل و سکیں سراں ابید
 دگہ بچ تواریست ات۔ رے مول و قتی وتاس و الہیں کیسگ و دست مان کت
 ۔ بلے آہاں بچ دگوش ندات۔ من نل جنوکیں عرب و چارگ و اتاں۔ آئی و پادماں
 پاد و پشت و ات۔

رے مول و ”قتی والا مردم“ و نیمگا چم شانک دات انت۔ غ حمت
 کت۔ ”بہ جنانے“ من حیال و لگ اتاں۔ آئی و اندری جاو و بابت و چیزات۔
 من گمان و لگ اتاں۔ کہ اگاں من کن بکناں ہم بیت کنت آنا گہ وتاس و آس
 بدنت۔ پیمشکہ ہما گپ منی دل و اتک من گشت۔۔۔۔۔ ”آئی و گول تو انکتہ گپ ہم نہ
 کنگ۔ ابید بہار و کے جنگ مردی کارے نہ انت۔“ کے دیراں پدا بے تواری و
 ماناشانت نل و سُر گرم بے تواریں گوات و زیر گرو پان ات۔
 ”اگاں اے گپ انت گڈا زا ہے دیانے۔ آ کہ پسودنت من وتاس و آس
 دیاں۔“

”شرانت بلے داں ہما و ہد و ناں دانکتہ آ کارچ و نہ کشیت۔“
 رے مول بے تاہیر بیان ات۔ نل جنوکیں مرد نل و جنان ات و آدو میں
 مے سُر پراں چارگ و اتنت۔

”دگوش کن، تو چیں نیگ وے عرب و بگر۔ قتی وتاس و من و دے
 اگاں دومی و ڈاہ و شورے کت یا کارچ کش ات گڈا من وتاس و آس دیاں۔“ من

سوج دات۔

رے مولے وہدے دتاس کش ات گڈا آروچے روژنائی ء تڑپ ات
 بلے کس ء ہچ سُر پُر نہ کت۔ مابس یک دوئی ء چارگ ء اتیں۔ گشے روچے ء
 رژن ء زرے میا نجین ء اے زمین ء مکرے دنیا زاتلگ ات۔ انا گہ منی دل ء اتک کہ
 تیرے آس بدیاں یا مند یاں ہچ تپاوت نیت۔ چارات داں عرب گاراتنت۔ آچکوه ء
 پشت ء چوکور کٹار ء تنک ات۔ من ء رے مولے وا تر بیتیں۔ چہ آئی ء سرا گشے گرانیں
 بارے دیر اتلگ ات۔ آواتری ء بابت ء بس ء باروا گپ جنان ات۔ لوگ ء
 رتیں۔ رے مولے پدانکاں درکپان بیت۔ من اوشتا تاں۔ روچ سک ترند
 ات۔ منی سرسک درد ء ات۔ گشے کسے کدینہے جنگ ء ات۔ منی جاور سک حراب
 ات۔ ہمیشکہ جنینانی نیمگا روگ من ء وش نہ بیت۔ بلے اے ترندیں روچے چیرے
 من اودا اوشتا ہم نہ کت..... بوشتاں یا برواں..... من پداتیب دپ ء
 نیمگار بگپتاں۔

ہنچک ء داں نگاہ ء کارکت۔ چماں تیری میری کنوکیں سہریں رژنے
 تالان ات۔ دریاء شور کنوکیں کساں کسانیں چول ریکاں شہمات جنگ اتنت۔ من
 تیب دپ ء اول سرے کوہانی نیمگا روگ ء اتاں۔ گرم ء بازی ء منی سرگوات گپتگ
 ات۔ منی رفتارست تر ات۔ پیشانی ء سرا گرمیں گوات ء کولاں ہوش گردینگ
 ات۔ من دناناں تجکینان ، پنجواں زور پر دیان ء وتی ہمت ء گیش کنان

اتاں۔ دانکہ من وتی ہوش ء بر جاہ داشت بکناں۔ و ہدے چماں مین بیوکیں رثران ء
 جلیشک شیشگ یے ء یا کچک یے ء لگ ات۔ چماں سک بیت۔ من دفتان بچگیست۔
 ایردتی منگ ء جاڑی نہ اتاں۔ ہمیشکہ گوں ڈڈی ء دیم ء کنزراں بیتاں۔

سیاہیں کوہ گندگ ء اتک۔ آئی ء چاریں نیمگاں، چماں بند کنوکیں
 جلیشگ ء آپ ء گج شنگ اتگ اتنت۔ بلے من آئی ء پشت ء سارت ء سائیں آپ
 والہیں کور ء بابت ء خیال کنگ ء اتاں۔ آئی ء ایرر چوکیں آپ ء گوشدارگ ء
 شوق ء روان اتاں۔ من چہ روج ء رگ نئے، گر یواسکیں جنیناں چہ دور نیچگ ء
 کوہ ء ساہگ ء رسگ ء ہاتراہروڑیں قربانی دمیگ ء جاڑی اتاں۔

نزیک ء رس اتاں گڈا دیست کہ رے مول ء عرب ہمودا ساڑی
 ات۔ اے رندی آئی ء دست سر ء چیر ء کنگ ء وپتگ ات۔ آئی ء سر ساہگ ء
 ات۔ آئی ء سزیریں گداں چہ گش نئے باپ در آئیگ ء ات۔ من حیران بیتاں۔ منی
 خیال ات کہ جیڑہ ہلاں پیگ۔ راہ ء اے بابت ء من ء نیچ خیال ہم نیاتک۔ منی
 گندگ ء گوں عرب ء سر چست کت۔ آئی ء دست کیسگ ء شت۔ من ہم دتاس
 گیگ ء گور کت۔ عرب پداو پت۔

من لبس دہ گام ء دوری ء اوشتا تگ اتاں۔ بلے آ عرب ء جاگہ ء من ء
 یک چروکیں دروشے گندگ ء آئیگ ء ات۔ برے برے نیم بچیں کوساں چے

آئی ء ترپوکیں چم ظاہر بیت انت۔ چولانی تو ارچہ نیم روج ء زور ترپنگ ات۔ بلے
 روج کوہ ء ہمراہی ء شنگ آنگلیں ریگزار ء ہما تاب ء ترپگ ء ات۔ انچو گندگ ء
 اتک دوکلاک ء وہد ء روج ء بیج سفر نہ کنگ ات۔ رولہ ء نیک ء یک لانیچے
 روگ ء ات۔ بلے من ء آیک سر پر کنوکیں نشانے ء وڑا گندگ ء اتک۔ من حیال
 کت من و اتر بہ باں ء اے جیزہ ء بے حال بہ باں۔ بلے چہ گرم ء لرز وکیں تیاب
 من ء دیم ء تیلانک دیان ات۔ من کور ء نیمگا کنز اتاں۔ عرب وتی جاہ ء سر
 ات۔ دینگے مئے میا کھین ء کے دوری ہست ات۔

من اوشتاتاں۔ گرم ء منی گبانی سوچک بناکت۔ منی کوسانی سراہیدانی
 ترپ چچ پیگ ء اتاں۔ گرم ہے وڑا ات کہ منی مات ء جنازہ ء روج ء ات۔ منی
 مارشت ہما روج ء وڑا نہ دشین اتنت۔ انچو سا پیگ ء ات۔ گش ئے منی رگ
 پوست ء وڑنت ڈن ء درکابنت۔ منی اوپار ء قدح کنیل پیگ ات۔ من یک گامے
 دیم ء کنز اتاں۔ اے یک پوکیں کارے ات۔ پرچا کہ یہ یک ء دو گام ء دیم ء
 کنزگ ء من ساہگ ء نہ رستگ اتاں۔ بلے من یک گامے دیم ء کنز اتاں۔ بس
 یک گامے۔ عرب ء کارچ کش ات۔ منی دیم ء اوشتات۔ کارچ ء ترپوکیں بڈ ء
 چے یک تیزیں رڑنے منی پیشانی ء لگ ات۔ گشئے کسے ء تیرے جت، ہے وہد ء
 ہا دراہیں ہید کہ منی مچا چانی سراچ پیگ اتنت۔ منی کوسانی سرا شنگ بیت انت۔ منی
 چم گرئیں ریگگانی تنگیں پردے ء پشت ء اندیم بیت انت۔ اے وہد ء من ء بیج

گندگ ء نیاتک۔ روح منی سرا کدینہ جنگ ء ات۔ کارچ ء چہ در آو کیس رژن منی
 چاچانی سرا ارش کنان چمانی تہا پترگ ء ات۔ منی چمانی دیم ء ہر چیز چکرگ ء
 ات۔ چہ زر ء نیمگا کشوکیس گر میں گوات ء یک کولے اتک۔ آسمان دو بہر ء بہر
 بیت۔ آئی ء سوپ ء آس ء انگر رچان بیت۔ من دتاس مہر تر داشت۔ آئی ء زرد
 زور پر بیت۔ منی دست ء دل ء کسانیں زورے لگ ات۔ اے کار ء بندات یک
 ترندیں توارے ات۔ من چمانی دیم ء رژن ء ہیدانی پردہ دور کت۔ روح ء یک
 حسابی ء تیاب ء شاہگانیں بے تواری من چند چند کت۔ ہما تیاب ء بے تواری کت
 تیاب ء من ء وشی داتگ ات۔ من آنا تو انیں جان ء سرا چار تیر جت۔ ہر تیر منی
 تہاہی ء دروازگ ء سرا یک برز ء ٹکینیں ٹلگ یے ات۔

دومی بہر

(۷)

بندگیء پدچہ منء بازیر جسٹء پرس کنگ بیت۔ بلے اے منی نامء
 ڈسء واقعہء بندتء بابتء انچنائیں جسٹء پرس اتنت۔ اولی رندء وہدے
 دپتر (تھانہ)ء منء جسٹء پرس کنگ بیت۔ گڈا انچو گندگء اتک، گشے منی
 کاراں کس دل دیگء نہ انت۔ بلے وہدے من قاضیء دیمء پیش بیتاں۔ گڈا
 آئیء منی گپ جوانیء تپاس اتنت۔ دو میانی وڑا آئیء ہم منی نام، ڈس، کار، ودی
 بیگء جاہ، دگہ بازیر ہے وڑیں جسٹء پرس کت۔ پدا آئیء عذر داری وکیلء
 بابتء جسٹ کت۔ من آئیء بتارء بابتء پرس ات۔ پرچا کہ من آئیء باروا
 خیال ہم نہ کنگ ات۔

”اے کجا جسٹ کنگی گپ ات۔“ قاضیء جسٹ کت۔ من پسودات کہ
 گپ انچو تچکء گیش اتگ کہ کم چہ کم منء دگہ وکیلےء گنجائش گندگء عنیت۔

”تئی خیالء گپ تچکء ساپ انت۔ بلے مارا آمیدء خیال دارگی انت
 ء اگاں تو وکیل نہ کئے۔ گڈا آمیدگسء راتئی داستہ وکیلے دارگ کپیت۔“ آئیء
 بچکنداتء گشت۔ سرکارء پشین بندء بستانی بابتء اشکت۔ دلوں ملہ
 بیت۔ قاضیء گول منء تپاک کت کہ آمیدگسء تہا ہر کساں کسانیں چیزء خیال

دارگ بیت۔ پداہم من آئی ء گپ ء سراجوانی ء فکر نہ کت۔

ہما اوتا ک ء منی بیان گرگ بیت انت۔ انچنائیں اوتا کے ات۔ ٹیل ء سراجوانی
یک ڈیوایے بلگ ء ات۔ دریگانی دیم ء پردہ ڈرتلگ اتنت۔ ڈیوایے رڑن منی
کری ء سراجوانی ء ات۔ قاضی وت تہاری ء نشتگ ات۔

اے وڑیں گپانی بابت ء من کتاباں ونگ ات۔ آچہ یک لئیب یے ء
گیش ارزش ندادت انت۔ گپ ء رپانی تہا من قاضی شری ء سراجوانی کت۔ آ شراعضا
کیں، برزیں مردے ات۔ تہا کپتگیں سبز سبزیں جم، دراج دراجیں اسپتیں بروت
، برف ء وڑا اسپت ء برزیں مید، گپ ء رپ ء چہ پد رات کہ آگل ء مندیں مردم
ات۔ ء کس اس شریں مردے ات۔ بس یک خرابی ات۔ آئی ء برے برے وتی دیم
سکین بدیں وڑے ء تڑ آورت۔ بیت کنت اے یک انچنائیں اعصابی نزا آگی
ات۔ روگ ء وید ء من آئی ء را ”حدائے امان ءے“ گشت ء چہ آئی ء پیش کہ
دست پدروہی ء شہار بداتیں من ء یاد اتک کہ من یک مردے کشتگ۔

دومی روج ء یک وکیل یے منی اوتا ک ء اتک..... چک، ذنڈیں
مردے، آئی ء مودر پگ ء اتنت۔ انچو گرمی ء ابیدہم آئی ء رنگی میں سوٹ یے گورا
ات۔ ترندیں کالر، سیاہ ء اسپت کشلو میں شوقیں نکلائی۔ مسلانی لوت ء رامنی نپادانی
سراجوانی کنان ء آئی ء وتی پجارو کی کنائنت۔ آئی ء گشت کہ آئی ء شری ء سراجوانی
ونگ۔ اے کیس ء دیم ء دارگ ءے ہاترا ہر چیز ء خیال ء دارگ سک الہی انت۔

اگاں آئی ء کش آتگیں راہانی سراواں بکناں۔ رکھگ ء راہ؄ درہست۔ من آئی ء
منت گپت۔

”بیاکار ء پیگ کنیں۔“ آئی ء گشت۔

تھگ ء سرانندان ء آئی ء گشت کہ سپاہیگاں منی زندگی بابت ء لہتے زانت
کاری داتگ۔ آئی ء حال ء گپتگ کہ کے مدت پیش کماش گس ء منی مات ء
وفات کتگ۔ مرانگو ء پٹ ء پول ء ہے گپ دراتلگ کہ من وتی مات ء جنازہ ء
وہد ء مزن سنگدلی پیش داشتگ۔ ”اے گپ ء من پیرا بگشاں کہ چشمیں ذاتی گپانی
جست پرس کنگ من ء وت ء وش نہ بیت بلے اے سک ارزش دارنت۔ اگاں من
تنی سنگدلی ء بہتام ء پسودات نہ کت۔ گڈا تئی رکینگ پہ من ء گران بیت۔ اے
جیزہ ء بابت ء بس تو منی کمک ء کت کن ءے۔“

پدا آئی ء من ء جست کت۔ کہ اے ”اپسوز ء وہد ء“ تو غمیگ پتگ ءے
اگاں اناں۔ اے سک اجبیں جست یے ات۔ کم چہ کم من اے وڑیں جست بیت
کنت چہ چ کس ء کت مہ گتیں۔

”من چندے مدت بیت وتی مارشانی چارو گزاریل داتگ۔ پمیشکہ اے
جست ء ہج پسونیست۔ گواچن الیش انت کہ من ء وتی مات سک دوست
ات۔ بلے چہ اے گپ ء کجام تپاوت ودی بیت۔“ من پسودات۔ کے دیراں پد
گشت۔ ”ہر مردم وتی زندگی ء یک ناں یک منز لے ء وتی کس ء وارثانی مرگ ء

داہگدار بیت۔“

”حدایا بچار عدالتی پٹ ء پول ء و ہد ء یا قاضی ء دیم ء پیشیں گپ
من۔“ آئی ء گشا دیگ ء منی گپ گڈ ات۔

آئی ء دلہڈی ء ہا تر من زبان کت۔ بلے من آئی ء را چو ہم گشت کہ انا گہ
یک حاصیں و ہدے ء منی اندام ء جا ورنی مار شتانی سر ائملمانی کنت۔ مثال ء حبر ء
مات ء جنازہ ء روج ء من سک دمبرنگ ات۔ نیم و اب اتال۔ ہمیشکہ گواچنی من
پوہ ہم نہ بیتاں کہ اے درست چے بیگ ء انت۔ پدا کم چہ کم اے گپ ء بابت ء من
با و رکنا ینت کہ مات ء دنیا سفر مکتیں گڈ امن ء وش پیگ ات۔
پدا ہم وکیل سک نہ وش بیت۔

”بلے ایچو بس نہ انت“ آئی ء گوں محکمی ء گشت۔ کے دیراں فکر ء خیال ء
پدا آئی ء پرس ات۔ ”تو چو گشت کنئے کہ آروچی تئی مار شت تئی وس ء پیگ انت۔“
”اناں ..... بکشاں ہم راست یے نہ بیت۔“ من پسودات

آئی ء اجیں وڑے منی نیمگا چارات۔ گشے آئی ء ملک منی سرازہر آئیگ ء
ات۔ گوں زہر ء میتگیں گا لو ارے ء گشت کہ کماش گس ء سر پانک ء دگہ چندے کار
دار شاہدانی بستار ء پیش کنگ بنت۔ چہ آئی ء تئی جیڑہ ء سراجا میں اثر کیت۔“
و ہدے من گوں آئی ء گشت کہ منی مات ء پیرانی ء گوں اے بہتام ء بیچ
وڑیں سیادی نیست گڈ آئی ء بس ہمچو گشت کہ تئی سر گوں آمید گساں نہ کپتگ۔ کے

دیراں رندا گزرتی میں جاوے ء و تی راہ ء شت۔ من لوٹ ات کہ کے دیراں انگہ
 بہ جلیت۔ دانکہ من آئی ء گشت بکناں من ء تئی درد واری ء حاجت انت۔ پہ اے
 واستہ ناں کہ آ منی رکینگ ء چلیبے بہ سازیت۔ بلکیں پرے گپ ء کہ مفت ء نا حق ء
 آ منی سبب ء غم ء گران ء کپتگ۔ یک ء دو رند ء منی دل ء اتک کہ آئی ء باور
 بکنا نیناں کہ من ہم ہر کسی وڑیں مردے آں۔ بلے گوا چنی اے گپ ء فچ آ سرد
 نیا تلگ ات۔ پیشکہ من وتی نیت بدل کت۔۔۔۔۔ وتی سستی ء سبب ء۔

نیم روج ء من پدا قاضی ء دیم ء برگ بیتاں۔ دون ء و ہدات، اوتا ک
 سک روشنا ت ء گرمی ہم سک بازا ت۔ بس یک در کیے ء پردہ لونجان ات۔
 قاضی ء من ء کرسی سرانندگ ء گشت۔ سک شائستگی ء گول گشت کہ لہتے
 المی میں کارانی سبب ء منی وکیل اتک نہ بیتگ۔ پیشکہ اگاں من یک جستے ء پہ ء
 دیگ نہ لوٹاں گڈا ہما و ہدے و دار ء کنیں۔ دانکہ وکیل سر بہ بیت۔ من پسودات کہ
 دراہیں جستانی جواب ء من دات کناں۔ قاضی ء ٹلو ء تو ار پر ما یگ ء ٹن یے ء سرا
 زور پردات۔ یک ورنائیں کاردار یے تہا پترت۔ اتک منی پشت ء نشت۔ قاضی ء
 کارنج کت۔

”تئی باروا گشت کہ تو سک کم حیرے ء و تی ذات ء اندر ء بیگواہ ء۔ تو
 اے باروا چے گش ء۔“ آئی ء جست کت۔

”وہدے منی گورا گشگ ء فچ نہ بیت۔ منی زبان بند بیت۔“ من پسو

دات۔

قاضی ء پیسری وڑا کندات۔ گوں من تپاک کت۔ ”پدا ہم اے چشمیں
گپے نہ انت۔“ کے دیراں بے تواریگ ء رندا ناگا کہ آدمیم ء جہل بیت۔ منی چمانی تھا
چارا۔ کے برزیں تواریگشت۔

”من ہما چیز ء زانگ ء پٹ ء پولایاں..... اصل ء آتی چندانت“
من سرپد نہ بیتاں آئی ء گپ ء مطلب چے ات۔ ہے داستہ بچ نہ گشت۔
”تئی ردی ء بابت ء بازیں گپ من ء پریشان کنگ ء انت۔ من ء ستک
انت کہ آہانی سرپد کنگ ء تو منی کمک ء کن ء۔“ آئی ء گپ برجاہ داشت ء
گشت۔

وہدے من آئی ء گشت کہ اے چٹ تچکیں گپ انت۔ گڈا آئی ء من ء
ہاروج ء دراہیں واقعہ ء باروا گشت۔ اصل ء من درستیں گپ گوں آئی ء
اولی روج ء جنگ اتاں۔ ریموں ء دپ کپک، تیاب ء روگ، اوژناگ، پدا
جنگ، پدا تیاب دپ ء روگ ء پنجیں تیرانی آس دیگ، من دراہیں گپ پدا گشت
انت۔ ہر گپ ء پدا آئی ء ہو ء سر سرینت۔ ”شرانت۔ شرانت“ وہدے من ریکانی سرا
مرگیں لاش ء گپ جت گڈا آئی ء ترند ء سر سرینت۔ من اے قصہ ء پدا پد ء
آرگ ء دمبرگ ات۔ بیت کنت کلیں زندگی ء اینچو گپ نہ جنگ ات کہ نوں
جنگ ء اتاں۔

ما پیدا بے توار بیتیں۔ آاوشتات۔ منی کمک کنگ ءے زبان کت۔ آ منی
بابت ء زانگ ءے واسٹیک ات۔ ”اگاں حداء لوٹ ات۔ گڈا اے جنجال ء من
کارء کا یاں۔“ بلے آئی ء انکتہ دگہ چندے جست کنگی ات۔

”تراوتی مات دوست ات؟“ آئی ء زبر زبر ء جست کت۔

”ہو، ہر کس ء وتی مات دوست بیت۔“

پشت ء نشنگیں کلرک یک پنیم ء ٹا پنگ ء سرا ہشتہ کنان ات۔ اناگہ
اوشتات۔ رولر پشت ء برت لہتے لبر کور کت۔

پدا قاضی ء ابید تچکیں سیادی ء دومی جست کت۔ ”تو یکے ء رند پنچ تیر پرچا
آس دات۔“؟

کے فکر ء رند من گشت کہ پنچیں تیر پدا ماں پدء جنگ نہ بیتگ اتنت۔ پیرا
یک تیرے جنگ بیت پدا اے دگہ چار۔“

”اولی ء دومی تیر ء میا نجین ء تو اوشتات ءے پرچا۔“

ہما ندرگ منی چمانی دیم ء گردان بیت۔ تیاب دپ ء سہری ء
ترپگ۔ منی انارکانی سرا ترند ء تیزیں گوات۔، مچاچانی سرا ہیدانی
ترمپ۔۔۔۔۔ اے رند ء من پنچ پسوندات۔

کے دیراں پدا بے توار ی ء مانشات۔ اے میا نجین ء قاضی بے قراری ء
وتی میداں ساران بیت۔ کے بہہ ء بکڑ ء جاور ء کرسی ء سرانشت ء پادا تک، گڈسرا

آئی ءٹھیل ءسراوتی مک جت انت، دیما جہل بیت۔ گول در آمدیں نگاہاں منی نیرگا
چارگ ءگگ ات۔

”بلے تو یک مرتگیں مردے ءسرا پرچا تیر گواری کنگ ء ات
ے۔۔۔ آخر پرچا؟“

من پدا آئی ء جواب دات نہ کت۔ نج ء پیشانی ءسرا دست ایر
کت۔ کے ترند ء درآمدیں گالوارے ء وتی جست پدا کت۔ ”من
جتایاں..... پرچا؟..... تراپو دیگ لوئیت۔“

من بے توار بیتاں۔ اناگہ پادا تک۔ دیم ء دیوال ء جگہیں الماری نیرگا
شت۔ دروازگ تچ کت ء صلیب یے زرت ء اتک۔

”توزان ئے کہ اے کئے انت۔“ آئی ء توار ء لرزگے مان ات۔

”اشی ء چون زاناں“

ن کہ آئی ء اشتاپی ء گشگ بندات کت۔

”من۔۔۔ سستی ء منوکاں۔ مزن ء چه مزین گنہگار ہم چہ آئی ء پہلی لوئت
کت۔ بلے درستاں پیسر آہاں توبہ کنگ ء کودکیں زہگے ء وڑا معصوم بیگ
لوئیت۔“

آٹھیل ءسرا جہل ات ء صلیب ء منی دیم ء چکرینگ ء ات۔ گوا چنی آئی ء
دھانی سر پد بیگ ء من مشکل ء کپتگ اتاں۔ یکے وا ادناک انچو گرم ات کہ مردم ء

نفس بند بوت۔ دوڑی مزن مزنیں مکسک ژینگ ژینگ ء اتنت۔ گواچنی من چائی؛
 کمک کمک ترسگ ء اتاں۔ اے راست ات کہ من ء ہیج حق نیست ات چشمیں
 گپانی سرا فکر بہ جتیں۔ پرچے کہ من ردکاریے اتاں، آگپ کنان بیت۔ من سر بیہ
 بیگ ء سک جہدکت۔ منی منگ ء آیک گپے پوہ بیگ ء نہ ات۔۔۔۔۔ اولی غوردی
 تیر ء میانجین ء منی جل غمدار بیگ۔ اے دگہ درست شر اتنت۔ بس ہمے گپ ء
 پریشان کنگ ات۔

من آئی ء گشت کہ اے سکیں کسانیں گپ ات۔ آوامفت ء حداسر جنگ ء
 انت۔ بلے چہ آئی ء پیش کہ من گپ سرجم بکتیں۔ آتچک بیت غنشت ء گوں سنگنی ء
 من ء جست ء لگ ات۔

”تو حداسر ایمان کارے۔“

”اناں“ من پسودات۔

آزہر گپت ء کرسی ء سر اشنال بیت۔

”چو بیت نہ کنت۔ دراہیں مردم حدایا من انت۔ ہما ہم کہ آئی ء نہ من
 انت۔ من ء سددر سدستک انت۔ اگاں من کدی شک ء تہا کپتاں منی زندگی ء
 مکسد ہلاس بیت۔ توہے وڑ لوٹ ئے۔“

”منی لوٹگ ء نہ لوٹگ ء چے بیت۔“

من انکتہ گپ سرجم نہ کنگ ات کہ آئی ء صلیب منی پوز ء نوزیک ء آورت

کارکت و گشت۔

”پداہم من عیسائی آں۔ گوں حدایا دعا کنناں کہ آتئی گناہاں بہ
بخشیت۔ جواں مرد تو اے گپ و چوں نہ من ات کن ئے کہ حضرت عیسیٰ ؑ پتر اچھو
جنجال سگ اتنگ۔“

آئی ء ہے وڑا ”جواں مرد“ گشت چہ آئی ء گوا چینی اناں ء رنگ مان
ات۔ بلے گپ باز پتنگ ات ء بان ہم گرم بیان ات۔ وہدے من چہ کسے ء گپاں
بیزار پتنگ ء لگاں، گڈ آئی ء ہر گپ ء ہو کنناں۔ یک کش ئے وڑا من سر ء سر پتنگ ء
لگ اتاں۔ ء آئی ء دیم ء سراوشی ء لہمانی و دی بیت انت۔
”پچارا نکتہ آئی ء سرا بھروسہ نہ کن ئے۔“

من لازم اناں گشتگ ات۔ پرچا کہ چہ پتنگی ء آئی ء دیم ء رنگ بر گشتگ
ات۔ پداوتی کرسی ء سرا پتنگ ات۔ کے دیراں یے تواری بیت۔ ٹائپ رائٹر ہم
گڈی حرف ء سرا اتنگ ء بے تواری پتنگ ات۔ پدا آئی ء گوں پتنگیں دگوشے منی
نیم گاجارات۔ ء گشت۔

”من تئی وڑیں سنگ دلیس مردم نہ دیتنگ۔ ہرچ میاریگ یے منی دیم ء
پیش پتنگ۔ آئی ء مئے واجہ ء رنجانی اے نشان دیتنگ الما گریٹگ۔“

من پسو دیگی اتاں کہ آہاں ہے واستہ گز پتنگ آزدکار پتنگ ات۔ بلے
من ء انا کہ سا بیت کہ کہ من ء ہم ہے مردماں شمار کنگ پتنگ ء انت۔ بل کہ اے

گپ ۽ منگ ۽ من پھیر جاڙی نہاں۔

نواں ہے پشدارگ ۽ واسه که پیشی ہلاس چنگ۔ قاضی پادا تک

اوشتا۔

”تو وتی سنگیں کار ۽ پشومان ۽ اگاں اتاں۔؟“ آئی ۽ ہما دمبر سنگیں

گالوار ۽ گڈی جست کت۔

کے دیراں حیاں کنگ ۽ پد من پسودات۔ پشومان اگاں نہاں بلے مکک

نلکی امانار گایاں۔ من ۽ چہ اے لہزاں شر تر تریں لہز نہ رس ات۔ بلے انچو۔ مابیت کہ

اے گپ آئی ۽ جگ ۽ نہشت۔ آروچ ۽ پیشی ۽ نوبت داں ہمارا رس ات۔

من دگہ باز رند ۽ قاضی ۽ دیما پیش جتاں۔ بلے آگشتاں منی وکیل

ہمراہی ۽ گون ات۔ اے پیشی منی گو سنگیں گپ ۽ بیاناںی گیشواری ۽ اتاں۔ یا کہ

قاضی ۽ منی وکیل ۽ آمید گس ۽ نازر کیانی باروا نکر جست۔ اے و ہداں آہاں منی نیمگا

دلگوش ندات۔ انچو انچو و ہد گوزان ات۔ قاضی ۽ دلگوش چہ من ۽ منی جیرہ ۽ کم بیان

ات۔ آئی ۽ پدا حداء نام نہ گپت ۽ ناں ہما دین دوستی ۽ پد رانی کت کہ آئی ۽ اولی

روچ ۽ من ۽ پریشان کت۔ آسرا لیش کہ مے میان ۽ دوستانی وڈریں سیادی بے ودی

بیت۔ چہ من ۽ چندے جست ۽ پرس ۽ منی وکیل ۽ گوں تک ۽ گچن ۽ پد قاضی ۽ کار

ہلاس کت۔ آئی ۽ حیاں ۽ کیس شر روان ات۔ کدی کدی گپ ۽ رپ چہ سر حال ۽ جتا

بیت انت۔ قاضی ۽ وکیل ۽ من ۽ دلہڈی دات کہ من گپ ۽ رپ ۽ بہر بزیراں۔ گڈا

سک آزاتیں سا ہے کش ات۔ اے وڑیں وہداں چہ ہردکال کس ء در ء دوج ء
 پدرائی نہ کت۔ گپ ء رپ انچوش ء دوستانی چاگردے ء بیت انت کہ باز وہد ء
 ہے پوائیں سما بیت کہ منی ء آبانی میان ء بیچ وڑیں تپاوت نیست۔ من ایمانداری ء
 گشت کناں کہ یازدہ مادہ بومندت ء من گول آہاں انچوہر تور بیتاں کہ منی زندگی ء
 لہجہ و شتریں ساہت گول ہے مردماں بہمگرنج انت۔۔۔۔۔ وہدے کہ قاضی من ء
 واں دروازگ ء دپ ء رسینگ ء اتک گڈاپہ مہر منی بڈٹپ ات ء گشت۔

”شرمنی ولجہ بے دین..... مرچکیں کار ہاں بیت۔“

پدامن ء جیل والہبانی دست ء دیک بیت۔

﴿☆☆☆☆﴾

(۸)

منی زندگی ء لہتے واقعہ انجین انت کہ آیک کش ء گوں من ء پیگ انت۔
 جیل ء روگ ء چندے روج رند من گوں وت سوڑغ کت کہ ادے جاوراں گوں
 کس ء نہ گشاں۔ وہد گوزان بیت۔ گڈامن ء سما کت کہ اے نادلاں کشی ء پیچ وڑیں
 بنیاد نیست۔ راست ایش انت کہ بندت ء لہتے مدت ء من ء بندی جاہ ء بند
 بیگ ء سما ہم نہ بیت۔ یک کش ء ہے کسا نکلیں امیت ء ساہگ ء پناہ ذرتگ کہ من
 داں دیراں بندی جاہ ء نہ باں۔ بدلی ماری ء گنڈک ء آیک ءے اولی ء گڈی گنڈ
 نند ء رند ودی بیت۔ ماری ء یک نمدی ء چہ من ء حال ء گپت۔ بندی جاہ ء مسزماں
 آئی ء راگنڈ نند ء اجازت ندات، پرچا کہ آ منی لوگی نہ ات۔ ہے روج ء من ء سما
 بیت گشے بندی جاہ منی گڈی لوگ انت۔

بندی ء اولی روج ء، آہاں من ء دومی بندیانی ہواری ء، یک مزینیں
 اوتا کے ء بند گت۔ اے بندیگ گیشتر عرب اتنت۔ آہاں من ء پیترگ ء
 دیست۔ گڈا چرٹی ء گوں کندات۔ جست کت کہ کجام ردی ء سز ء اتلگ ءے۔ من
 گوں آہاں گشت کہ من عربے کشگ۔ آ کے دیراں بے توار بیت انت۔ زیتاں
 شپ ء ایردات۔ گڈا چہ آہاں یکے ء من ء نگر دے بلاہ ء پترانی پیچ کنگ ء کمک کت۔

نگر وء را یک نیمگے ء پتنگ۔ دانکہ سر جاہ ء کار ء بکت۔

در اہیں شپ ء مکنڈگ منی دیم ء سرا چکر اتنت۔

چندے روج ء پد من ء جتا میں اوتا کے دیگ بیت۔ دیوال ء دیم ء جگلیں
دار ء تحنگ یے منی آرام جاہ ات۔ اشی ء ابیداے اوتا ک ء یک کروے ء ٹین ء
در پے ہست ات ء بس۔ بندی جاہ برزیں جاہے ء ات۔ منی اوتا ک ء یک در یگے
زر ء تیاب دپ ء نیمگے تچ بیت۔ یک روچے من آسانی تہہ ء سر کش ات، زر ء
چولانی سر روج ء رزن ء چارگ ء اتاں۔ کہ سپاہیگے پترت ء گشت یے کہ یکے تئی
چارگ ء اتلگ۔ من گمان کت ماری بیت۔ ہمائی ء جندا ت۔

یک غلام چوٹ یے۔ پدا نکانی یک ذرچ یے۔ پدا یک غلام چوٹے ء
گوزگ ء رندا گند ء مند ء اوتا ک ء سر بیتیں۔ اے یک مز میں اوتا ک یے
ات۔ آسن ء شیکا کانی دو، ردانی میان ء سی فٹ پراہیں ہو رکیں جاہے ات۔ دانکہ
بندی ء چاروکانی میان ء دوری یے بہ بیت۔ من ء ماری ء دیم ء برگ ء اوشتا رنگ
بیت۔ آسن اوتا ک ء یک نیمگے یے درز نے بندی اوشتا نگ ات۔ چہ آہاں گیشتر
عرب اتنت۔ ماری ء ہمکشی ء ہمنچو عربیں جنین اتنت۔ ماری ء دو میں کشاں دو
پیریں جنین اوشتا نگ ء تر ندرند ء حبر ء اتنت۔ بندیگ ء چاروکانی میان ء دوری
انچہ بازات کہ من ء ہم وتی تو ار برز کنگ کپت۔ وہدے من اوتا ک ء پترتاں۔ گڈا
گول برنگلیں دیوالاں ودی پتنگلیں جا ک ء سلوات ء..... چہ در یگ ء چور چوکیں

کورء آپ ء چماں بند کنوکیں اسپتیں رزن ء من ء سر بتگ کت۔ چش کہ من تہار ء
بے تواریں بانے ء چہ اتلگ اتاں۔ ہمیشکہ چہ اے جاوراں زیت آشنا نہ
بیتاں۔ پداہم کے دیراں رند مردمانی دیم پدرائی ء گندگ ء لگ اتاں۔ ہو رکیں
جاہ ء بندی جاہ ء دو کاردار نشنگ ات۔ عربیں بندی ء آہانی چارگ ء اتلگیں مردم
یک ء دومی ء دیم ء سر سلوٹکائی نشنگ اتنت۔ اینچو جاگ ء سلوات ء تہاہم نرم نرم ء
گپ ء اتنت۔ گشے برزگ کنوکاں گوں ہم ذیل اتنت۔ من جاور چار اتاں۔ گوں
ماری ء گیشتر نر یک بیتاں۔ آسن ء سارتیں شیک سبزیں دیم ء لچ اتگ اتنت۔ آ
بچکندگ ء چچو براہدار دراہیگ ء ات۔ اے لبز من زبان ء آورت نہ کت۔ حدا
بزانت پرچا۔

”بکمش چے حال انت۔ چیزے لوٹیت یاناں۔“ آئی ء برزیں تواریں پرس

ات۔

”اناں منی گورا ہر چیز ہست۔“ من پسودات۔

کے دیراں ما بے تواری ء اوشتا تیں۔ ماری ء بچکند ات۔ زنڈیں جنیں
منی کش ء اوشتا تگیں بندی ء سراز ہر گپنگ ات۔ بیت کت، آئی ء مردات۔ برز ء
بارگیں، اسپیت کوچگیں دیم، رنگ ء صورت ء براہداریں۔
”ژان ء آئی ء رانہ زرنگ۔“ آئی ء کارکت۔
”سک حراب ئی کنگ۔“ بندگی ء پسہ دات۔

”من آئی ءِ راگشت ہم کہ وہدے تو درکائے آئی ءِ پدا زورے بلے آئی ءِ
منی گپ گوش نداشت۔“

پیر زال اوشتات۔ گڈ اماری ءِ گشت کہ رے موں ءِ ترا سلام کنگ۔ من
منت گپت۔ بلے منی تو ار منی ہما گپ ءِ تو ار ءِ گار بیت۔ آپر گ ءِ ات۔ ”آچون
انت ڈڈوغوش انت؟“

”وش انت؟ چہ آئی ءِ ہم کسے ڈڈتر بیت کنت۔“ پیر زال ءِ کند
ات۔ ہے میان ءِ منی راستیں کش ءِ اوشتا تگیں ورنابے تو ار ءِ اوشتا تگ ات۔ آئی ءِ
چم آئی ءِ دیم ءِ اوشتا تگیں پیر زال ءِ سک اتنت ءِ آہم یک ڈرچ ءِ آئی ءِ روک
روک ءِ گوں پر مہریں نگاہاں چارگ ءِ ات۔ من پدا ماری ءِ نیمگا دلگوش
بیتاں۔ آچیزے گشت ءِ ات۔

”مارا امیت ءِ دامن یلدہ دیگ نہ لویت۔“

”پہجر اناں۔“ من پسودات۔

منی چم پہ آئی ءِ کوپگاں کپت انت۔ انا گہ منی دل ءِ لوٹ ات کہ سبزیں
گدانی چیر ءِ چہ آہاں زور پر بدیاں۔ آئی ءِ زمگیں برزگاں منی سرا سحرکت۔ ہما
”امیت“ ءِ گپ ماری ءِ کت۔ آئی ءِ دار و مدار، بیت کنت ہے برزگ ءِ سرا
ات۔ ماری ہم ہے وڈیں جیروگانی تہا گارداں دیراں منی نیمگا چارات ءِ چکندات۔
”کیس ءِ سوڑغ تنی حق ءِ بہ بیت۔ پدا ما سیر کنیں۔“ آئی ءِ گشت۔

من آئی اسپتیس دنانانی ترپک ء کوسانی کرچکاں ابیدد گہچ گندگ ء

نیاگ ء ات۔

”پکائی ء“ من گشت۔ ہمیشکہ کہ من ء یک پسوے وادیگی ات۔

آئی ء برزتریں تو ارے ء گپ جنگ بنگکت۔

”ہو۔ تو یلہ دیگ بے۔ ما یک شمہبانی روج ء تیاب ء جان شودگ ء

روئیں۔“

منی راستیں کش ء اوشتا تگیں جنین انکتہ جاک ء ات۔ وتی مرد ء راگشت

یے کہ آئی ء بندی جاہ ء کارگس ء چیزانی ٹوکری یے ایرتگ۔ آئی ء ہما چیزانی لڑہم

دات ء کڈن کت کہ شری ء بچارے۔ پرچے کہ بازیں چیز سک گران نہاد

انت۔ زمین ء سرا نشنگیں عرب انکتہ ڈینگ ڈینگ ء اتنت۔ روج ء رژن چہ

دریگ ء چوآپ ء وڈا ایررچان ات۔ مردمانی دیم انچو گندگ ء آگ ء اتنت، گش

ئے زردیں رنگ ء تیل مالش کتگ انت۔ دل گشگ ء ات کہ دمان ء دمان چہ اودا

وت ء بہ کشاں۔ پیرزال ء ترندیں تو ار ء منی گوشانی پردہ درتگ اتنت۔ بلے منی دل

لونگ ء ات کہ من گیش ء چہ گیش ماری ء کرا بوشتاں۔ زاناں چچو وہد

گوست۔ ماری وتی کار ء بارواگپ جنان بیت ء یک دلکشیں بچکند گے آئی ء لنفانی

سرا لیب ء ات۔ اے جاک ء سلواتانی، گپ ء رپ ء زمین ء سرا نشنگیں عربانی

بلوتانی تھا یک ساتے ہم اوشت نیا تک۔ بلے اے ریگزار ء بے تواری ء چکدگ

یے ہم ہست ات۔ ورنائیں بچک ء آئی ء مات۔ یک یک ء دراہیں عرب چہ اودا
 درنگ بیت انت۔ انچو کہ اولی مردم چہ اودا دراتک۔ درستانی درست بے توار بیت
 انت۔ پیر زال آسناں پرچنگ ء لگ ات ء چٹ ہے و ہد ء سپاہیگ ء آئی ء بڈ ٹپ
 ات۔ ”اللہ ء امانائے۔ امان“ ء آئی ء آسناں چہ دست درکت۔ اشارہ ء گول پسو
 وات۔ آدر اتلگ ات کہ کلا ہے دست ء مردے ء آئی ء جاگہ گپت۔ دومی بند یگ ء
 آجاگہ گپت ء آدویناں گشاد گشاد ء گپ کت۔ برزیں توار ء اناں۔ پرچے کہ
 اوتاک چہ پیر ء کساس بے توار ات۔ منی راستیں کش ء بند یگ برگ بیت۔ گڈا
 آئی ء زال ء کارکت ء گشت۔

”وقتی جاندر اہی ء حیال ء بدار۔ منی جان۔ شیطانیں کار مکن۔“

آئی ء رند منی بار یگ اتک، ماری ء دست ء اشارہ ء سرا بوسگے
 وات۔ روگ روگ ء من چک جت، چارات۔ ماری ہمودا اوشتاگ ات۔ آئی ء
 دیم انکتہ آسناں گول لچ اتگ ات۔ بے قراری ء جاوے پچیں لٹنائی سرا چکندگ
 انکتہ لغیب ء ات۔

چہ آئی ء چندے مدت رند ماری ء نمدی اتک۔ ہے و ہد انت کہ اودا
 زندگی ء دومی دور بیچ بوت کہ آئی ء بابت ء من بے توار بے یگ ء سوگند کنگ۔ پمیشکہ
 ناں کہ آسک تر سنا کیں دورے ات۔ من دروگ بندگ نلوئاں۔ چہ اے دگراں
 من ء کم بے تاہیری ء سما بیت۔ بے آزادیں مردے ء وڑا حیال کنگ ء عادت

من و گر ان و کپت۔ مثال و گپ و انا گہ خیال اتلگ ات کہ تیاب دپ و روگ و
اوژناگ کنگ لوئیت۔ پادانی سرالیٹ و رانیس کساں کسانیں چولانی خیال و پدا
قرار و اجیں مارشتاں، بندیک جاہ و اوتاک و تنکی و راگیشتر بے رحم جوڑکت۔ بلے
اے جاور چندے ماہ و بیت۔ پدا من دومی بندیکانی ہیل و عادت و تی کتت۔ من
و تی وکیل و ودارکت یا کہ پیرگا و سئیل کنگ و ہاترا بیگاہ و۔ اے دگہ و ہد و
گوازیگ و ہاترا من شریں رد و بندے جوڑکتگ ات۔ باز رند و اخیال اتک کہ
اگاں من و مرتئیں در چکے و شاہے و سرا بیگ و لاچار کنگ بہ بیت۔ گڈا من کم کم و
آسمان و چاراں و تی زندگی و گوازیگ و ہیلدار ہاں۔ انچو کہ مروچاں من و تی
وکیل و اجیں نکلیاں چاراں و و ہد و گوازیگ و یاں۔ یا پیسرت و ماری و ہمراہی و
کمک و ہد و گوازیگ و ہاترا ایک شمہبانی و دارکت۔ من و ت و ر امرغ و جمہرانی سر
پرانی چارگ و عادت داتگ ات۔ پدا ہم من ادا در چک یے و شاہانی سرا بندیک نہ
اتاں۔ دنیا و باز مردوم چہ من و بدتریں جاورے و زندگوازیگ و ات۔ منی مات و
ستک ات۔ و آئی و عدا م گشتگ ات۔ کہ کم کم و انسان ہر کار و ہیلدار بیت۔

بلے من داں اے حد و ت سریں مردے نہاں۔ بنذات و چندے ماہ
سک ناتا ہیری و گوستنت۔ مثال و حیر و نفسی و اہشانی تاہیر پہ من و وبالے
بیت۔ عمر و خیال دارگ بہ بیت۔ گڈا اے قدرتی چیزات۔ من تہنا ماری و بابت و
خیال نہ کت۔ جنین منی دماغ و سرا سوار بیگ ات۔ دراہیں جنین کہ من گول آہاں

دوستی کتگ۔ گیر اتک انت۔ آدر اہیں گپ ء حبر منی چمانی دیم ء گرد اتنت۔ نوبت
داں ہنچک ء رس ات کہ منی ادناک ہم چہ جنینانی صورت ء کو ہنیں جزبگاں پُر
بیت۔ من پریشان الما پیگ اتاں۔ بلے اے ہم و ہد ء گوازیگ ء یک حیلہ یے
ات۔

کم کم ء منی گند ء مند جیل ء مزنیں کاردارے ء گوں بیت کہ درگ ء و ہد ء
چل جاہ ء چارگ ء اتلگ ات۔ آئی ء جنینانی بابت ء گپ چست کت۔
”بندیک درستال چہ گیش ہے چیز ء زنگ ء جن انت۔“
”منی وتی ہے حال انت۔ بلے چونائی ء اے ہم مزنیں زوراکی ات
اے کارو امر تلین ء کشگ ء مثال انت۔“

”بلے پداہما اصل گپ کہ شامندیک پرچا کنگ بے ات۔؟ اے کار ء شامہا
و ہد ء کت کئے و ہدے شام آرات ات۔ اداچہ شام آراتی چچگرگ چنگ۔“
”اے جیدہ ء سرا من اے رہند ء کدی حیال نہ کتگ۔ بلے گپ منی
جگ ء نشت۔ اے وڑا شرات پرچے کہ بندگی ء مول ء مراد بے معنابیت۔“
بندیک جاہ ء مستر ء پہ ہو ء سر سرینت۔

”توچہ اے دگہ بندیکاں جتائے۔ تو حیال کت کئے۔ آ حیال کت نہ
کناں۔ پداہم آیک ناں یک راہے شوہاز کنت۔ گیشتر بندیک نفسی تاہیر ء واستہ
وت ء وت ٹہین انت۔“

ۛ جیلر منی اوتاڪ ۛ چہ دراتك۔ دوئی روج ۛ من ہم ہا کاركت۔

سگریٹانی نہ رسگ ہم یک چکا سے ات۔ من بند کنگ بیتاں۔ گڈا آہاں
 منی پتی، چمپلانی لیس ۛ منی کیسگ ۛ ہر چیز، گوں سگریٹاں چہ من پتچا گپت
 انت۔ من ۛ جتا ئیں اوتاڪے دیگ بوت۔ گڈا من گوں آہاں گشت۔ اگاں اے دگہ
 چیز ناں گڈا کم چہ کم منی سگریٹ من ۛ دیگ بہ باں۔ بلے سہی بیتاں کہ بندی جاہ ۛ
 سگریٹ کشگ ممکن انت۔ ہے چیز ۛ من ۛ درستاں چہ گیش ناتا ہیرکت۔ اولی
 چندے روج من سک ناتا ہیری ۛ گوازینت۔ پش کہ بازو ہد ۛ دار ۛ کچل پاتک
 انت ۛ چوسگ ۛ لگ اتنت۔ دراہیں روج ۛ دل حراب بیت۔ بے ہوشی ۛ جاو ۛ
 وپتاں۔ اے منی زانگ ۛ نیا تک۔ سگریٹ کشگ پرچا ممکن انت۔ دو میاں چا شام ۛ
 پتچ تاوان نہ رسبت۔ پدا من سہی بیتاں کہ اے ہم سزا ۛ یک بہرات۔ بلے اے
 زانگ باز دیراں اتک۔ اے و ہد ۛ سگریٹ ۛ طلب پشت نہ پکتگ ات۔

اے ناتا ہیری ۛ ابید بندی جاہ ۛ من سک نہ و ش نہ اتاں۔ بلے درستاں
 مستریں جیدہ الیش ات کہ و ہد چون گوازینگ بہ بیت۔ کے و ہد ۛ من کوئیں یادان ۛ
 گیر آرگ ۛ کار دست ۛ زرت۔ گڈا کے بیزاری ۛ مارشت کتر بیت انت۔ من وتی
 وپسگ ۛ اوتاڪ ۛ بابت ۛ خیال کت۔ دراہیں چیزاں یک یک ۛ چاران ۛ یک
 کنڈے چہ دوئی کنڈ ۛ شتاں۔ پس پیسرا اے چکر بس یک منٹ ۛ ہلا س بوت۔ بلے
 و ہدے من ہے کار پدا کت۔ گڈا گیشتر دیر لگ ات۔ من سوڑغ کت۔ دراہیں

چیزاں چیزانی سرا میریں شے آل، ء دراہیں شے آنی تک ء گچناں، پدا تک ء گچپانی
تک ء گچناں وتی دل ء تہا نقش یے جوڑ کناں۔ اشانی ہمراہی ء من ہمے دراہیں تک
ء گچپانی لڑ یاد کنگ ء جہد ء کوشش کت۔ سرا بگرداں گڈ سرا۔ آسرا ایش بیت کہ
چندے پتگاں رند من اے دراہیں چیزانی نام ء گرگ ء پورنیں ساہتے گوازینت
کت۔ ہمنچو حیال کت۔ ہمنچو گیشتر تک ء گچن دیما تک۔ اے نہ کٹو کیں ذرچے
ات۔ نوں من ء باور بیتگ ات کہ دنیا یا یک روچے گواز یک ء پد مردم آسانی ء
صد سال بندی جاہ ء گوازینت کت۔ ہمنچو یاد آئی ء دل ء آباد بیت کہ آ کدی بیزار نہ
بیت۔ پدران ت کہ اے ہم یک تہرے ء عوض انت۔

پدا واب۔ اول اول ء شپ شپ انت روج ء ہم شری ء سرا واب
نیاتک۔ بلے کم کم ء شپاں واب آیان بیت۔ روج ء ہم کم کم ء مردم ہمینگ بوت۔
گڈ سرا من شانزده داں ہبده ساہت وپتاں۔ بس شش ساہت گوازینگ ء جیڑہ
ات۔۔۔۔۔ ورگ۔۔۔۔۔ ششت ء شود۔۔۔۔۔ یاد۔۔۔۔۔ ء پدا ہما قصہ:

یک روچے من وتی تگرد ء چارگ ء اتاں۔ گڈ آئی ء چیر ء چے روتا کی
چنڈے دیست۔ کا گڈ انچو کوہن ات، ماں آئی ء پد بینگ ء ات، ذرد گشنگ ات
بلے لبز انگت واناک اتنت۔ اے یک ردی ء قصہ ات۔ آئی ء اولی بہر بیگواہ
ات۔ اے دگہ بہر ء چہ اٹکل جنگ بوت کہ کار ء بینگ ء جاگہ چیکو سلوا کیہ
انت۔ یک کلگی مردے وتی تحت ء چکاسگ ء ہاترا ملک ء ڈن شت۔ پیست ء پنچ

سال و رند، بازیں زرغ مالمے مچ کنگ و پد آگول و تی جن و چکاں و اتر بیت۔ ہے
 دوران و آئی و مات و گہار و بازار و ہولے پچ کنگ ات۔ آئی و جن و چک دگ
 ہولے یے و یلہ و اتنت و وت و تی مات و ہولے و ننگ و اتک۔ دانکہ آئی و جن و
 چک باندا آئی و شوہاز کنان ہے ہولے و بیابنت۔ گدا اے یہ آئی و مات و گہار و
 حیرانی و سبب بہ بیت۔ آئی و مات و گہاراں آپجہ نیاورت۔ ورگ و و ہد و آئی و
 آہان و مزنیں زرے پیش داشت۔ شپ و ہر دو ہور بوت انت۔ آئی و راکش
 و زر زانی آوار جنگ و پد لاشہ ماں زر و چگل دات۔ دومی روج و آئی و جنین
 اتک و آہانی مہمان و نام و نشانی و اتنت۔ آئی و مات و وت و وت پاہودات و
 کشت، گہار و چات و دورکت۔ من ہزار رند و وت۔ باز رند و پور اسک شرات۔ باز
 و ہد و چٹ نہ پینگیں۔ منی حیاں و تی مرگ و وت دعوت و یگ ات۔ اے وڑیں کار
 کنگ نہ لویت۔

واب و مزن مزنیں دوران، یات، روتا ک و ٹکر۔ و تہاری و روشنائی و پٹا
 پلو۔ روج گوزان اتنت۔ من جاہے و تگ ات۔ بندی جاہ و و ہد و سامانہ کپیت۔ بلے
 من و پچ نئے سامانہ بیت۔ روج یکیں و ہد و دراج ہم بیت کت و کیسان ہم۔ اے
 منی زانگ و چہ ڈن ات۔ یکے و رند دومی، دومی و رند سیسی۔ روج گوزان بیت
 انت۔ راست ایش انت کہ من و ہد و را پجہر روچانی حساب و کساس نہ کت۔ البت
 گو تگیں زیک و آبو کیں باندا ت بے معنائیں گپ نہ اتنت۔

یک سُبَاہِ یے و ہدے سپاہیگ ء من ء حال دات کہ جیل ء من ء شش ماہ
 گرہگ۔ گڈامن باورکت۔ بلے منی مارشٹانی تہا بچ تپاوت نیا تک۔ من ء و انچوسا
 بیگ ء ات چا کہ من بندی جاہ ء اتلگاں۔ یکیں روج ء بے کسائیں درج بر جاہ
 انت ء من دومی سکی رند ء بیگلئیں کاراں کناناں۔ سپاہیگ ء روگ ء رند من ٹین ء
 رپ یے تڑپنت وتی دیم چارات۔ منی دیم سک سنگین گنگ ء اتک۔ من
 بکند ء جہدکت بلے ناکام۔ جتا جتائیں وڑچکاس اتاں۔ بلے منی دیم مونجاء
 بے قرار گنگ ء اتک۔

روج ایر روگ ء ات۔ اے ہما ساہت انت کہ لہزے بیان کت نہ کن
 انت۔ بندی جاہ ء زمین ء چے بیگاہ ء توار چوروانک یے ء دروشم ء لیٹ وراں پاد
 آبان اتنت۔ من آسن ء شیک والا ئیں دریگ ء نیمگاشتاں ء روج ء گڈی
 رشناں یک رندے پداوتی دیم چارات۔ بلے ہما سنگین۔ اے حیرانی ء گپ یے نہ
 ات۔ من سک سنگین اتاں۔ ہے و ہد ء من انچیں توارے اش کت کہ من دیرانت نہ
 اش نگ ات۔ اے منی وتی جند ء آواز ات۔ چہ لہتے روج ء ہے آواز منی گوشاں
 بگ ء ات۔ نول سماکت کہ من گول وت ء گپ جت۔ من ء یک گپے یاد اتک
 کہ نزل ء نمات ء جنازہ و ہد ء گشنگ ات۔ بلے بچ راہ ء درنیست ات۔ کسے را
 چے گمان بیت کہ بندی جاہ ء بیگاہ چوین بن۔

(۹)

اگاں مردم حساب جنان بکنت گڈا اے گشگ بیت نہ کنت کہ اے ماہ چہ
 آدگہ ماہاں ست رواجی ء گو سقت۔ اکتہ اے گرماگ ء موسم ہلاں نہ پیگ
 ات۔ کہ دومی پہ بندت بیگ ء اتک۔ ہے گرماگ ء موسم ء کساس بیگ ء منی
 بخت ء بدل بیگ ء گمان ات۔ منی کیس جون ء ماہ ء گڈسرا آمیدگس ء دم ء پہ گڈی
 گوشدارگ ء واستہ پیش بیگ ء روگی ات۔

ہما رواج ء منی جیرہ ء گوشدارگ بندت بیت۔ رواج گوں کلیں جلال ء
 جاہاں تڑپگ ء ات۔ منی وکیل ء من ء باور کنائنت کہ سوڑغ دومی یا سیمی رواج ء
 دیم ء کئیت۔ ”من ء حال ء گپنگ کہ آمیدگس تی جیرہ ء سوڑغ ء باز زیتاں کنگ
 لوئیت۔ پرچا کہ پدا آئی ء راپت ء کشگ ءے یک کیسے ء گوشدارگ بندت کنگ
 انت کہ آسک المی انت۔“

سُبا ء ہپت نج ء مناسپاہیگانی گاڑی ء سوار ءے گت۔ آمیدگس ء ریننت
 اش۔ سپاہیگال من ء یک کسانکیں اوتا کے ء برت، ماں آئی ء تہاری ء بو آگ ء
 ات۔ ما یک دروازگے ء دپ ء اوستاتیں۔

تہا چہ جاک ء سلوات ء، کرسیانی کشان کنگ ءے، گپ کنگ ءے آواز

آہگ عات۔ یک چیر غ بے تواریں چست غ ایرے، گشے یک کسانیں کلگ یے غ
یک دعوتے غ شعر غ صوت غ مجلس غ رند ہال پہ ناچ غ ہورک کنگ بیگ غ
ات۔ پولیس غ یک سپاہیگے غ گشت کہ قاضی دیکہ نیا تلگ غ من غ سگریٹے پہ کشگ غ
دات۔ من انان کت۔ کے دیراں رند آئی غ من غ پرس ات کہ من پریشانی مارگ غ
نہاں۔ من انان غ پودات۔ آئی غ بدل غ من جبرہہ غ گوشدارگ غ ددار غ گوں بے
صبری غ کنگا اتاں۔ پرچے کہ اے منی اولی رندات۔

”بیت کنت۔ بلے یک غ دو ساعت غ رند مردم تلگی ماریت۔“ دومی
سپاہیگے غ گشت۔

کے دیراں رند اوتاک غ ٹلو غ تواریں کت۔ آہاں منی زمزمل بوتک انت غ
میار یگانگی رسک غ تہا برتے۔

آمیدگس غ اوتاک چہ مردم غ پر ات۔ در یگ بند اتنت۔ بلے چہ
دروازگاں روج تھا آہگ غ ات۔ اوتاک غ تہا گرمی غ سبب غ چہ بیگ غ ارواہ پر
بیگ غ نذات۔ من نشتاں۔ سپاہیگے دوئیں کشاں اوشتا نتنت۔

لہتے مردم یک ردے غ نشنگ غ من غ روک روک غ چارگ غ اتنت۔ من
انکل جت کہ آ آمیدگس غ جہکیر انت۔ منی نگا ہاں آہانی ایوکی ارزش چہ نذات۔ انچو
کہ ٹرامے غ دیم غ نشنگیں مردم مئے دروشانی تھا یک انچیں چیزے غ شوہاز غ بہ بنت
کہ آہانی تب غ وش کنگ نے سبب بہ بیت۔ اے گپ غ باکے نیست کہ اے

چپورتیں مثالے ات۔ بلے اے مردماں منی دروشم ء تہا تب ء وشى ء بدل ء منى
ردى ء نشانى شوباز اتنت۔ ہر دکانى مياں کجين ء انچوتپاوت ہم نيست ات۔ پدا ہم منى
حيال ہميش ات۔

مردمانى چجى ء اوتاک ء گوات ء بند بئگ ء سبب ء منى سرترگ ء لگ
ات۔ من چارىں نيمگاں نگاہ گردينت۔ بلے چچ پچارو کيس دروشم نديست۔ من ء
باور بئگ ء نہ ات کہ اے درستیں مردم منى سبب ء ادا مچ انت۔ دلوشى ء بجاہ بئگ پہ
منى واستہ نوکيس تجربگے ات۔ انچنائس و ہر ء کس ء منى نيمگا انچود لگوش ندادت۔
”چچو چجى انت۔“ من گوں سپاہيگ ء گشت۔

آئى ء من ء سر پدکت کہ مچى ء سبب ء ذمہ دار روتاک انت۔
”آہاں اودا نشتگ انت۔“ آئى ء جہکير انى جہلا ٹيبلانى ديم ء نشتکيس
مردمانى نيمگا اشارہ کت۔

”کئے؟“ من جست کت۔

”تاکار“ آئى ء گشت۔

چہ آہاں کيے سپاہيگ ء پچاروک ات۔ آگندگ ء گوں گسک ء نيمگا
اتک ء گوں ترندى ء دست ء دروہ بيت۔ اے تاکار مزن عمریں مردمے درا
بيت۔ آگران ء ننگينيس دروشم يے ء گندگ اتک انت۔ بلے انداز وش ات۔ من
چارا ت کہ آميدگس ء اوتاک ء دراہیں مردم کيک ء دوى ء گوں ہوار بازيس ٹولياں

بہر بیٹنگ اتنت۔ انچو کہ یک کلب یے ء یکیں حیال ء مردم یک جاہ بنت۔ منی
 با دست چو یک در آمدے ء ات کہ دروازگ ء سٹ کنگ۔ تہا اتنگ۔ تاکار ء گوں
 من ء سلکتانی وژا گپ جت ء امیت پدراکت کہ سوژغ منی حق ء بیت۔ من آئی ء
 مت گپت ء آئی ء چکند ات۔

”نمائی بابت ء بازیں جبر شنگ کنگ۔ گرماگ ء حال باز کم
 بنت۔ ہمیشہ تئی ء پت ء کشگ ء کیس ء امید مئے گورا دگہ حاصلیں جبر نیست
 ات۔ تو ہے کیس ء بابت ء بلکین اش کنگ۔“

آئی ء تاکارانی رد ء نشنگیں یک زند ء چکیں مردے ء نیمگا شاہ کت کہ
 آئی ء سیاہیں فریم ء عینک یے چمان ات۔ آ من ء چٹ کوہ ء قاف ء بلا ہے گندگ ء
 اتک۔ آمرد پیرس ء روتا کافی حاصلیں تاکارانت۔ اصل ء آپت ء کشگ ء درج ء
 اداروان دیگ بیٹنگ۔ بلے رند ء تئی کیس ء حمرانی راہ دیگ ء ڈبہ ہم آئی ء سمرادیگ
 بیٹنگ۔“ آئی ء گشت۔

من گشگی اتاں کہ ”تئی باز مہربانی“ بلے پدا حیال کت کہ اے احمقیں
 کارے بیت۔ پدا ہم آئی ء من ء پیہ مہر دست ملا نینت۔ شت۔ داں کے دیراں دگہ
 حاصلیں گپ دیم ء نیاتک۔

چہ آئی ء پد منی وکیل گوں کوٹ ء وتی ہمکارانی ہمراہی ء اوتا ک ء
 پترت۔ آ گوں تاکاراں دست ء دروہ بیت۔ کے دیراں کندات ء گپ جت۔ گش

نئے دیوان جاہے غنٹنگ ات۔ یک نلوے غ تو اکت غ درست وتی وتی جا گہاں
 رست انت۔ منی وکیل اتک گوں من دست غ دروہ بیت غ من غ سوج دات کہ دراہیں
 جستانی کسانیں پسو بدئے۔ غ بس۔ ”پدا من بزاناں غ منی کار۔“

منی راستیں نیرگا کرسی غ تو اکت بیت۔ یک برزغ بارگیں مردے غ عینک یے
 پتہاں وتی گاؤن غ لوچاں داراں کرسی سرا نشت۔ اے سرکاری وکیل
 ات۔ آمیدگس غ کاردار غ جار جت کہ قاضی پیداک انت۔ ہے و ہدغ اوتاک غ
 دیم غ دوگوا تو سرگ غ بنا بیت۔ سے قاضی۔ دوغ سیاہیں غ کیے غ سہریں گد پوش انگ
 ات۔ بغلاں مسل داشنگ انت غ سک اشتاپی غ وتی جاہ غ نیمگاشتت۔ آہانی جاہ چ
 آمیدگس غ زمین غ کے گز برز تراں۔ سہرگیں قاضی میا نجین غ مزن پشتیں کرسی غ
 سرا نشت غ کلاہ ٹیبل غ سرا ایر کت۔ سیٹگیں سرغ ہید پنہک کت انت۔ کس غ
 گوشدارگ بنا بیت۔ تاکاراں قلم دست غ کت نشتت۔ درستانی دروشم غ کلاگ
 زیرگی بیزاریے جلشک ات۔ ابید چہ کیے غ کہ چہ وتی ہمکاراں سک کسترات غ قلم
 ٹیبل غ سرا ایر کنگ ات۔ من غ روک روک غ چارگ غ ات۔ حاکی رنگیں
 پتلون، بارگیں ٹائی، جوان غ سادگیں دروشم، درستاں چہ فکر کنگی چیز آئی غ جم
 انت۔ زردغ ساپ غ سلہیں کہ آ من غ سک انتت۔ چہ جزبگاں بے سا۔ کے دیراں
 منی چکاس غ دزگٹ بیت انت۔ آمیدگس غ کاروڑ غ بابت غ من سر پد نہ اتاں
 ۔ پیشکہ آمیدگس غ بنگی چست غ ایراں منی سر پر نہ بیت۔ جرگہ غ واستہ سورتی، چہ

سرکارِ وکیلِ قاضیِ جہتِ پُرس، جرگہِ ہاترِ امزنِ قاضیِ کچینِ کنگ، فردِ جرمِ دُ
 دگہِ دگہ، ہے میانِ چندے چجرہِ آرنگیں نامِ سرپدِ بیتاں دُ بس۔ شاہدانی نام تو ار
 کنگِ بیتت۔ بازِ نامِ اش کت۔ حیرانِ بیتاں۔ مچی دُ غباریں دروشمانی تہارے
 موم، ماسوں، سالمانو، کماشِ گسِ سرپا نک، دربان۔ کماشیں پیرے، دُ ماری پاد
 اتک انت۔ سرپہ رند دروازگ دُ ڈن درانکت۔ حیرانی دُ گپ ایش ات کہ اینچو دیرِ
 من آہان دُ بجاؤرت نہ کت۔ ماری اوشنگ دُ وہد دُ گڈات دُ من دُ سلام کی
 دات۔ گڈسری نام سلیت بیگ ات۔ آپاد اتک۔ من دیت کہ آئی دُ کش دُ ہما
 کسانکس اجیں جنین نشنگ ات کہ آئی دُ یک رندے منی نمیل دُ سرانان وارنگ
 ات۔ آئی دُ چم من دُ سک اتنت۔ بلے منی گورا اینچو وہد نیست ات کہ آئی دُ ادا
 بیگ دُ سر حیران بہ باں۔ قاضی دُ پدا گپ جنگ بنا کت۔

”جیزہ دُ گیش دُ گیشواری دُ کار بندات بیگی انت۔ چو گشگ دُ حاجت نہ
 انت کہ شمارا دراہیں مردمان دُ بیچ وڑیں چست دُ ایراں کار نیست۔ من جیزہ دُ وتی
 وڑا پتاساں کنناں دُ جرگہ دُ سوڑغ دُ سراپہ انصاف فکر دُ خیال کنناں، دُ کے اینگر دُ آنگر
 بیت۔ گڈا کسے دُ راہم اوتا ک دُ ننگ دُ اجازت نہ بیت۔“

گرم گیش بیان ات۔ لہتے مردم دُ روتا ک زرتگ دُ گواتو کنگ
 ات۔ مزن قاضی دُ گشگ دُ پدا آمید گس دُ کاردار دُ سے گواتو آورت دُ قاضیاں ہم
 وت دُ گوات کنگ بیچ کت۔

کیس ء گوشتدارگ بندات بیت۔ قاضی ء گوں نرمی ء چوبکش گوں پر
 مہری ء جست ء پرس بگج کت۔ درستال پیش منی نام ء ڈس ء جست ء پرس کنگ
 بیت۔ من چہ اے رسی کارو ء تنگ اتنگ اتاں۔ بلے اے لازمی کارے ات۔ آخر
 یک دگہ مردے ء سہرا کیس کنگ ہم نا انصافی بیتگ ات۔ قاضی ء منی ردی ء سہر حال
 چہ بگج ء گپنگ ات۔ وانان ات۔ دو سے گپ وانگ ء پدا آئی ء چہ من جست
 کت۔ ”اے درست راست انت۔؟“ من ہر رند ء گشتگ۔ ”جی ولجہ“ منی وکیل ء
 من ء انچو سوج داتگ۔ ہے کار ء گپڑے دیر لگ ات۔ ہے و ہد ء تا کار اشتاپ
 اشتاپ ء ہنیشہ کنان اتنت۔ بلے پگیس تا کار ء مشین ء وڑیں جنین ء جم من ء سک
 اتنت۔ جرگہ ء مردم مزن قاضی ء روک روک ء چارگ ء اتنت ء من ء پدا ٹرام ء
 اے دگہ سواریانی گمان بیت۔

بج ء شاکارت۔ مسل ء لہتے تاک لیٹینت۔ ء گوات کنان ء گوں سنگینی ء
 گپ جست۔ ”نوں من چندے انچیں گپانی نیمگا دگوش دیگ لوٹاں کہ آہانی سر
 ظاہر ء گوں اے کیس ء بچ وڑیں سیادی نیست۔“

من سر پد بیتاں کہ آ منی ء مات ء سیادی ء باروا گپ جست۔ منی خیال ء
 سکیں ایراد گرگی گپ یے ات۔

”تو توی مات ء کماش گس ء پر چارہ دات۔“

”منی گورا انچوزر نیست ات کہ لوگ ء آئی ء جوانی ء چار ء گزار ء کت

”کہناں۔“

”تراے جتائی ء نہ تو ریٹنگ۔؟“

”مئے واہگ گوں یک دومی ء ہمگر نچ نہ اتنت۔ ہمیشکہ گوں نوکیں

جاوراں مازیت ہیلدا ریٹیں۔“

”منی مطلب اے جیزہ ء پٹ ء لوٹ نہ ات۔ خیر تو (سرکار ء وکیل ء نیمگا

چاراٹ ء گشت) جسٹ ء پر سے کنگ لوٹ ئے۔؟“

سرکار ء وکیل ء پشت چہ من پرات۔

منی نیمگانہ چارات ء آئی ء جسٹ کت۔

”واجہ (قاضی) ء اجازت بہ بیت۔ گڈامن اے زانگ لوٹاں کہ تو کور ء

سر اپدائنگ ات ئے۔؟۔۔۔ عرب ء جنگ ء ہاترا؟“

”اناں“

”گڈا تو وٹاس پرچا برتگ ات گوں ء پدا ہے جاگہ ء پرچائنگ ات

ئے۔؟“

”اے وابس قدرتی بیت۔“

”سک شرہنی ہمنچو بس انت۔“ آئی ء گوں بے ادبی ء گشت ء غشت۔

پدا ہے بیت۔ من ء شری ء سرا یاد نہ انت۔ بے قاضی ء دوو کیلانی میان ء

گپ ء رپ ء رند مزن قاضی ء آمید گس ء ہلاس کنگ ئے جار جت۔ شاہدانی بیان

داں بیگاہء مہتل دارگ بیت انت۔

آئیء پیش کہ کاروڑء بابتء من چیزے زانت بہ کتیں۔ سپاہیگاں منء
 بندی جاہء گاڑیء نادینت پدا برت۔ سُبَارگ کنگ ء گیش اتاں کہ آ پدا
 اتک ء رست انت۔ من پدا ہما اوتا کء اتاں۔ ہما دروشمانی دیمء ء کیس ء
 گوشدارگ بئج بیت۔

گرمی باز گیش بوتگ ات۔ ہر کس ء گواتو گون ات۔ جیوریء
 مردم، دوئیں وکیل، چندے تاکار، دگہ۔ ورنائیں تاکار ء مشین دروشمیں زالی۔ وتی
 نند جابانی سرا نشنگ اتنت۔ بلے گوات کنگ ء نہ اتنت۔ ہر دو بس من ء چارگ ء
 اتنت۔

من وتی دیمء ہید پہک کتنت۔ من کئے اتاں، کجا اتاں، اے بابتء
 من ء ہما و ہدء ہوش اتک و ہدے کماش گس ء سرپانک پہ شاہدیء ہاترا لونائیگ
 بیت۔ و ہدے آئیء جست کنگ بیت کہ منی منات ء منی زنگ جت یا
 ناں۔ گڈا آئیء پسودات کہ جنگ ء وابلے، کماش گس ء دراہیں نندو کاں وتی کس ء
 ورتاں گوں گلگ ء ماسیت ہست انت۔ قاضی ء یک ء نکمیں پسوئے لوٹات۔ گڈا
 آئیء گشت کہ ”ہو“۔ اے رند ء آئیء وتی پسو نہ گیشینت۔ دومی جست ء پسو ء آئیء
 گشت۔ کہ جنازہ ء روج ء من ء ”پہ تاہیر“ دیتگ گڈا آ حیران الما پیگ۔ ”پہ
 تاہیرء“ مطلب ء گیشینگ ء واستہ گشگ بیت۔ گڈا آئیء سر جہل کت ء یک

ساتھ ۽ واسٽہ چمپل چار اتنت۔ پڌا آئی ۽ گشت کہ من وٽی مات ۽ میت نہ چار
 اتگ۔ یک ارس ۽ ترپے ہم نہ ریٹلگ ۽ ثواب کنگ ۽ رندمان ۽ شنگ اتاں۔ یک
 دگہ گپے ۽ ہم آ حیران چنگ ات، آ ایش کہ من ۽ وٽی مات ۽ عمر ۽ نزانکار
 اتنت۔ کہ دیراں بے تواری ۽ رندقاضی ۽ جست کت کہ اے دراہیں گپ تو ہے
 میارگ ۽ بابت ۽ گشتگ انت ناں۔ کماش گس ۽ کار مستر وانگ بیت۔ گڈا قاضی ۽
 گشت کہ اے یک رسمی جست ات۔ سرکاری وکیل ۽ راجست کنگ ۽ واسٽہ
 پرسگ بیت۔ گڈا آئی ۽ پودات۔ ”بالکل اتاں، منی گورا دراہیں گپ موجود
 انت۔“ آئی ۽ جنگ ۽ کٹ انگلیں سپاہیگ یے ۽ وٽا منی نیگا چارات ۽ انچیں وٽے
 اے گپ گشت کہ منی دل ۽ گشت بگرنے، اے دراہیں مردمان منی سراچچو زہراتک۔
 پڌا قاضی ۽ منی وکیل ۽ جرگہ ۽ جھکیران ۽ جست کنگ ۽
 گشت۔ گڈا آہاں پہ اتاں پودات۔ پڌا دربان لونائینگ بیت۔ مسک ۽ روگ ۽
 وٽہ منی نیگا نگا ہے جست ۽ دیم آنگوکت۔ جستانی پودنیگ ۽ آئی ۽ گشت کہ من
 مات ۽ میت ۽ را چارگ ۽ اتاں کنگ ات۔ واب کچنگ اتاں۔ کافی وارنگ
 ات۔ سگریٹ کش اتگ ات۔ آمیدگس ۽ اوتاک ۽ پہ منی ذات ۽ زہر کنی ۽ نوکیں
 جزبگے وٽی بیت۔ من ۽ اولی رند ۽ ساکت کہ من میار گییاں۔ سگریٹ ۽ کافی
 نوشگ ۽ گپ یک رندے پڌا گشائینگ بیت۔

سرکاری وکیل ۽ یک رندے پڌا منی نیگا گوں مواہیں چماں چار

ات۔ منی وکیل ء چہ دربان ء جست کت کہ آئی ء ہم سگریٹ کش اتگ ات یا
اناں، بلے سرکاری وکیل ء پرے گپ ء سک بد برت کت۔

”من اے زانگ لوٹاں کہ اے آمیدگس ء کیس کئی سراکنگ بیگ ء
انت۔ یا منی دوست اے سر پدانت کہ سرکاری شاہد ء سرا تہمت جنت، اے
راستیاں دروغ کنت۔ پدا چکیں ء جوانیں راستیاں۔“

آئی ء باوجود قاضی ء دربان ء را پسو دیگ ء حکم دات۔ پیر مرد مک
اڑات۔

”ہومن ء سمانت کہ من ء سگریٹ کشگ نہ لوٹ اتگ ات۔ بلے آتے
ورن ء سگریٹ ء سلاہ جت گڈا اشانگی ء لوٹ ہمیش ات کہ من بزیران ء۔“
قاضی ء منی حیاں زانگ لوٹ ات۔

”شاہد راست گشیت۔ من آئی ء سگریٹے داتگ ات۔“
دربان ء گول حیرانی ء منی نیمگا چارات۔ گش ء منی نیاز مندات۔ مک
پنچ ء شش ء رند آئی ء گشت کہ من کافی ہمانی ء کشگ ء پدا وارنگ ات۔ منی وکیل
گل ء کندگ ء لگ ات۔

”من ء امیت انت کہ جرگہ اے بیان ء ارزشت ء بابت ء الما فکر
کنت۔“

بلے سرکاری وکیل گول جو انردی ء اوشتات ء لہزانی سرا زور دات ء

گشت۔

”الما۔ جرگہ لازم فکر کنت ء ہے آسرء رسیت کہ اگاں دگہ سیسی کسے آئی ء را
 کافی سلاہ جنگ ات گڈا شر ہمیش ات کہ آئی ء ممکن بہ کتیں۔ کم چہ کم ہما میت ء ہا ترا
 کہ آئی ء دنیا ء آگے ء سبب ہتگ۔“

پدا در بان و اتر بیت شت۔ تو ماس پیرے گوانک جنگ بیت۔ گڈا
 آمید گس ء یک کار دارے ء آئی ء راداں گسک ء سرکت۔ آئی ء گوں آمید گس ء
 گشت کہ آ منی مات ء سکین سنگت یے ات۔ جنازہ ء و ہد ء منی جند ء بابت ء آئی ء
 جست کنگ بیت گڈا آئی ء گشت۔

”من آروچی سک پریشان اتاں۔ من غم ء کور ہتگ اتاں۔ منی دو ستگیں
 مردم ء مرگ پہ من ء آزار ء سبب ات۔ بن اصل ء کل کنگ ء و ہد ء من بے ہوش
 ہتگ اتاں، ہمیشکہ اے ورناء نیم گانچ دگوش ندا تگ ات۔“

سرکاری وکیل ء گوں آئی ء گشت کہ آمید گس ء را بکشیت۔ آئی ء من ء
 گریوگ ء دیتگ ات، اگاں انان۔ و ہدے پیرے ء ”انان“ گشت۔ گڈا وکیل ء
 جرگہ ء حاصل دگوش ہے بیان ء نیم گانچ گور کنا نیت۔

منی وکیل اشتاپی ء اوشتات ء گوں زبریں وڑے ء چہ پیرے ء جست

گپت۔

”پدا حیال بکن۔ تو سو گند وارت کنے کہ آئی ء ارس ء تر پے نہ ریتگ

”ات۔“

”من سوگند وارت کنناں۔“ پیرے ۽ پسودات۔

پہتے مردم کندگ ۽ لگ ات ۽ منی وکیل ۽ وتی دریس ۽ آستونک
لائنکت۔ گوں ترندی ۽ گشت۔

”ہمیش انت کیس ۽ تپاسگ ۽ وڑ، پکائیں جاورانی زانگ ۽ کس ۽ حیال

گور نہ انت۔“

سرکاری وکیل ۽ آئی ۽ نیمگا بچ دگوش ندات۔ بس پنسل ۽ سر اگوں بے
کماری ۽ مسل ۽ سر الیکر کشان کت۔

بچ ملٹ ۽ اوشتے بوت۔ ہے میاں چین ۽ منی وکیل ۽ من ۽ کیس ۽ کاروڑ ۽

بابت ۽ سد کی دات۔ پدا سلیست لونائینگ بیت۔ آمیارگ بزاں منی نیمگا پہ

شاہدی ۽ لونائینگ پیگ ات۔ سلیست ۽ کدی کدی یک نگا ہے منی نیمگا چار

ات۔ بیانی دینگ ۽ وہد ۽ آئی ۽ کلاہ دستاں زرت پڑنجان کت۔ آئی ۽ وتی

جواترین سوٹ پوش اتگ ات کہ اے آئی ۽ یک شیمے ۽ اسپانی تچگ ۽ لیب ۽

چارگ ۽ منی ہماہی ۽ اتگ گورا کت۔ کارل شری ۽ سراجنگ نہ پیگ ات۔ پشک ۽

برزی بہر پیتل ۽ یک بننے ۽ اڑ اتگ ات۔ وہدے چہ آئی ۽ مے سنگتی ۽ باروا جت

کنگ بیت۔ گدا آئی ۽ گشت کہ من آئی ۽ گراک ہم بیچگان ۽ سنگت ہم۔

”تئی حیال ۽ اے چونیں مردم ات۔“

”سکیں خانوادہ ہیں مردم ات۔“

”خانوادہ ہیں مردم ء چہ تہی مراد چہی انت۔“

”اے گپ ء ہر کس زانت چہ شریف ء چہ مراد بیت کت۔“

”اے کم خبریں مردم ات۔“

”اناں، چو واگشت نکلناں، بلے اے لس مردمانی وڑا چرتیں گپ ہم

نہ جنت۔“

زرانی دیگ ء بابت ء جست کنگ بیت۔ آئی ء گشت کہ وہد ء سرازر

داگ انت۔ وہدے اے ردی ء بابت ء آئی ء جست کنگ بیت۔ گڈا آئی ء

گسک ء سرادست ایرکت ء اوشتات۔ انچو سماکت۔ کہ آئی ء چہ پیرا گشتا کئے جوڑ

کنگ ات۔

”منی خیال ء چو واقدرتی پیگ یا تو بکش ء گڈا بد نصیبی۔ ء پدا چشین

تہرے ء ویل مردم ء ہوش ء گار کنت۔“

آئی ء گشتا تک روان ات کہ قاضی ء بد اس کت۔

”ہو، ہو۔ بس منت واریں۔“

کے دیراں سلیست مہر بیت۔ آئی ء گشت کہ آئی ء بیان انکتہ ہلاں نہ

پیگ۔ گڈا آئی ء را بیان ء دیمابرگ ء اجازت دیگ بیت۔ بلے مک۔

وہدے آئی ء ہے گپ پداگشت۔ ”اے بس یک ویلے ات۔“

”اے راست ات۔ بلے ماہم ویلانی گیشواری ءے واسٹہ دارگ پیٹگیں
توشت کنئے۔“

سلیت ء چک جت منی نیمگا چارات، آئی ء چم آپک اتنت ء لنت
لرزگ ء اتنت۔ گشے گشگ ء ات۔ ”ہرچی منی دست ء بیت۔ من پتوکت۔ بلے
ارمان کہ اے تئی کار ء نیانت۔“

من بے تواری ء نشتاں۔ زندگی ء اولی رند ء دل ء گشت کہ یک مرد ء ء
گنباں بہ چک۔

قاضی ء وتی حکم پدا دات۔ ”توشت کنئے۔“ سلیت وتی جاگ ء واتر
بیت ء ٹک وتی کونڈانی سرا ایرکت۔ پانامہ ء کلاہ دستاں زرت ء گوان دگوش کیس ء
گوشدارگ ء لگ ات۔

آئی ء رند ماری اتک۔ آئی ء پیچیں ملگورسک دل کش بنت۔ بلے آگوں
کلاہ ء ہم سک ڈولدار گندگ ء اتک۔ آئی ء نرمیں دل بند ء چیدگ ء آئی ء لونجان ء
براہداریں جہلی لٹ دل ء وتی نیمگا چلگ ء ات۔ آکے پریشان درابیت۔
اولی جست ات ”توچہ کدیگ ء آئی ء زان ءے۔“

”چہ ہما و ہد ء کہ ماہکارا تیں۔“

”تئی گوں آئی ء سیادی چے پیٹگ۔“

”من آئی ء دوست پیٹگاں۔“

یک دگہ جست یے ۽ پسو۽ آئی ۽ گشت کہ آئی ۽ گوں من سیر ۽ زبان کتگ
 سرکاری وکیل کہ آیک کا گدے ۽ وانگ ۽ ات۔ پدرہت۔ ”شمئے سنگتی کدی بگیج
 پیگ ات۔؟“ ماری ۽ تاریخ گشت۔ ”تئی مطلب انت کہ آئی ۽ مات ۽ جنازہ ۽
 دوی روچ ۽۔“ اے گپ ۽ نرم نرم ۽ ہلاس کنان ۽ سرکاری وکیل ۽ پتھون گشت کہ
 بے شک اے یک شول کشیں ترانے۔“ پدا یک کسانیں جینے ۽ جزبگانی ہم سوال
 انت بلے (اے جاگہ ۽ آئی ۽ توار برز تر بیت) منی ڈنبہ من ۽ لاچار کنگ ۽ انت کہ
 من اے گرانیں گپ ۽ تران ۽ بکپاں۔“

اے جار ۽ جنگ ۽ رند آئی ۽ گوں ماری ۽ گشت۔ ہماروچ ۽ دراہیں
 احوال ان بکشیت کہ ہماروچ ۽ آہاں ہمبستری کت۔ یک برے وامناری ۽ پسو دینگ ۽
 جواب کت۔ بلے سرکاری وکیل ۽ بازیں گشگ ۽ آئی ۽ گشت کہ تیاب دپ ۽ دپ
 کپتیں۔ بیگاہ ۽ تاثر ۽ چارگ ۽ شتیں ۽ شپ ۽ آئی ۽ لوگ ۽۔ پدا سرکاری وکیل ۽
 آمیدگس ۽ راگشت کہ ماری ۽ ہما بیان قاضی ۽ دیم ۽ داٹگ۔ ہماہانی رد ۽ آئی ۽ ہما
 روچ ۽ باسکو پانی نام چاراٹگ انت ۽ آئی ۽ چہ ماری ۽ ہما تاثر ۽ نام پرس ات کہ ما
 چاراٹگ ات۔ آئی ۽ گوں جہلیں توارے ۽ گشت۔ ”فرناندیل ۽ مسکرائی“ آئی ۽
 بیان ہلاس بیت۔ گڈا آمیدگس ۽ اوتاک ۽ قبرستانے ۽ ندرگ پیش کت۔

سرکار ۽ وکیل گوں سنگینی ۽ اوشتات ۽ منی نیمگا دست شہار دات۔ گوں
 گرانیں توارے ۽ گشت۔

”جرگہ ء گراں مہز میں واجہاں، من شمارا گپے ء سرائکر جنگ ء کشاں، کہ
اے مردوتی مات ء کل کنگ ءے دومی روج ء پے اوژناگ ء حود ء شنگ۔ یک جھکے ء
گون عشق بندات کنگ ء یک مسکرائیں تاثرے چار انگ۔ من ہنچو عرض کنگ
لوٹاں۔“

وہدے آ نشت۔ گڈا اوتاگ ء چٹ بے تواری ات۔ اناگہ ماری
گریوگ ء لگ ات۔

”اے دروگاں۔ اے وڈیں ہج کار نہ بیگ۔ منی بیان ء رار دیں رنگ
دیگ بیگ ء انت۔ من آئی ء شری ء سرازاناں ء آئی ء ہج خطا نہ کنگ۔“ دگہ
دگہ۔ مزن قاضی ء اشارہ ء سرائمیدگس ء یک کار دارے ء ماری ڈن ء
برت۔ کیس ء گو شدارگ برجاہ ات۔

دومی گواہ ماسوں ء گپ کس ء گوش نداشت انت۔ آئی ء وتی بیان ء گوں
آمیدگس ء گشت کہ اے شریں ورنائے ء سکین شریں بچک ات۔ کس ء سالمانو ء
بیان ء نیمگا وگوش ندات۔ آئی ء گشت کہ من گوں آئی ء کچک ء باز مہروانی ء پیش
اتنگاں۔ وہدے مات ء بارواچہ آئی ء جست کنگ بیت۔ گڈا آئی ء گشت کہ اے
دو میں چٹ یک ء دومی ء جتا میں تب ء واہندا انت۔ پیمیشکہ مات ء راکماش گس ء
روان دیگ المی ات۔ ”شمارازانگ لوٹیت۔“ ”شمارا سر پد بیگی انت۔“ بے اے
گپ ء کس سر پد نہ بیت۔ آئی ء راہم زندگ ءے حکم دیگ بیت۔ رے موں گڈی

شاہد ات۔ آئی ء دست ء سرا من ء سلام دات۔ ء وئی بیان بندات
کت۔ ”میارگ ء دل سک ساپ انت“

”تو شاہدی دیگ ء اتلگ ءے۔ ناں کہ کیس ء بابت ء وئی حیلانی
گشگ ء۔ تو بس ہما جستانی پسو ء بد ءے کہ ترا کنگ بنت۔“ قاضی ء رے موں ہکل
دات۔

وہدے چہ آئی ء میارگ ء گوں سیادی ء بابت ء جست کنگ بیت گڈا
رے موں ء اے گشگ ء موہ رس ات کہ کشکین اصل ء آئی ء (رے موں) ء دشمن
ات۔ پرچے کہ آئی ء کشکین ء گہار جگ ات ء آئی ء گشت کہ منی اودا بنگ تہنا
یک قدرتی گپ یے ات ء کشکین ء گوں میارگ ء بچ وڈیس زہر ء کنت نیست
ات۔

سرکاری وکیل ء دز ء دوچ کت۔

”اے ہم بس یک قدرتی گپ ات۔ اے کیس ء قدرت ءے مزین
دستے مان انت۔ اے ہم قدرتی گپ یے ات کہ ہما وہد ء رے موں ء وئی یار جت
، گڈا اے مرد ء آنداشتگ ات۔ ؟ اے ہم یک قدرتی گپ یے ات کہ
دیتر (تھانہ) ء میارگ ء رے موں ء ڈبہ زرت ء ہمائی ء نیمگیان دات۔؟“
گڈسرا وکیل ء رے موں ء را آئی ء کار ء بابت ء جست کت۔ گڈا آئی ء
گشت کہ آیک امبارے ء ولجہ انت۔

”اے گواچن چہ کس ء چیر نہ انت کہ شاہد جنینانی ناجائیں کمائی ء سرا
 گزران کت ء میاریگ ء سکیں دوستے ء شریدار انت۔ اصل ء اے ردی ء پردے
 یک سکیں بدیں داستان ات ء اے قصہ ء راگیشر دشتی کنوکس چیز ردکار ء زوراکیں ء
 چہ گراں مہذبئی ء چٹیں کارست انت۔“ سرکاری وکیل ء گول جرگہ ء گشت۔
 رے موں ء زنگ جت ء منی وکیل ہم برانز گپت بلے سرکاری وکیل ء را
 وتی حیالانی پیش کنگ ء اجازت دیک بوت۔

”من کس اس سرنگ۔“ آئی ء گشت ء رے موں ء نیمگا دلگوش بوت۔

”میاریگ تئی سنگت ات۔؟“

”بالکل ماسکیں شریں سنگت اتیں۔“

سرکاری وکیل ء ہے جسٹ چہ من ء ہم کت۔ من رے موں نیمگا چم سک
 دانت۔ بلے آئی ء سر جہل کت۔ گڈامن پہ ہو ء سر سرینت۔

”ردکار ء تہنا وتی مات ء کل کنگ ء دومی روج ء بے لجن کار نہ
 کت۔ آئی ء کہبگ ء دلارانی گول ما ہوار بیت ء یک کپتگیں بیرے ء گرگ ء
 ہاترا یک مردے ہم گول بے دردی ء کشت۔ جرگہ ء گران مزہیں
 وا جہاں۔ میاریگ ء کارست ء عکس ہمیش انت شمنے دیم ء انت۔“

سرکاری وکیل انگت نہ نشنگ ات کہ منی وکیل ء سک اشتاپی ء وتی دست
 ہمچک ء چست کت کہ آئی ء گاؤن ء آستیک بن ء کپت ء پشک ء کوپک ظاہر بیت

”منی منوکل ء سرامات ء کپن ء کسارت کنگ ءے کیس بیگ ء انت یا
کے کشگ ء بہتام ء۔؟“

لہتے مردم چیروکائی ء کنگ ء لگ اتنت۔ ہے وہدء سرکاری وکیل وتی
گاؤن ء داران پاداتک۔

”من وتی سنگت ء گپ جوڑینگ ء سراجیراناں کہ اے دوئیں چیزانی وت
ماں وتی سیادی ء سر پد بیت نہ کنت۔ اے دوئیں کار تیز انشتی حساب ء یکیں
زمیل ء ہمگر نچ انت۔۔۔ بن اصل ء من اے گیشینگ لوٹاں کہ میاریگ ء، وتی
مات ء کل کنگ ء وہدء، کردار ء چہ اے پدر بیت کہ تہہ ء توکاں آہما وہدء ہم
ردکارے ات۔“

شہ اے لہزاں جرگہ ء اے دگہ مردم سک ملمہ بیت انت۔ منی وکیل ء گوں
بے وی ء بس کوپگ سرینت انت ء پیشانینگ ء ہید ساقتت۔ پدریں گپے ات۔
آگرتی ء کپتنگ ات۔ ہے وہدء من ء سما بیت کہ جاور منی حق ء نہ انت۔

پدا آمیدگس ء جرگہ ء ہلاس کنگ ءے جار جنگ بیت۔ من سپاہیگانی
گاڑی ء نیمگا روگ ء اتاں۔ گڈا بند بیگ ء پیسر گوسگیں گوماگ ء موسم ء و شیں
بیگاہانی ترانگ ء کپتاں۔ گاڑی ء جنزانیں سیاہیں بان ء منی دلدوستیں ندرارگ منی
چہانی دیم ء گردگ ء لگ اتنت۔ روتاک بہا کنوکیں بچکانی دمبرتگ ء گوات ء

درو کیس تو ار، بارغ عمرغانی گڈی زیر، سینڈ وچ بہا کنوکافی جاگ ء سلوات، شہر ء ڈل
 پادیں بہراں ترو کیس بس ء ٹرامانی کلونگ ء کلانگ۔ تیاب دپ ء جنزائیں تہاری ء
 نرمیں کلکچگ انچو گندگ ء اتک انت گش ء یک کورے زائینگیں راہانی سرا
 دزموش کنان انت۔

مدتے بیت۔ من اے شہر ء زندگی ء تاہیر ء و شیں بیگاہ گوازیٹنگ۔ من ء
 و پسگ سک وش پیٹگ ء وش آرائیں واب ء و داراے بیگاہان ء گیشتر و شتر کتنگ
 ات۔ ہے وڑیں بیگاہ۔ بلنوں من جیل ء سیاہ ء تہاریں بان ء نیمگاروان اتان ء
 ترسناکیں واب منی و دار ء اتنت۔ گرماگ ء بیگاہ ء غبار ء، دل سپا ء و شیں واب ء
 و دار ء گوازیٹنگیں راہ، چچو اشتاپی ء بندی جاہ ء راہاں بدل بوت انت۔

آمید گس ء گسگ ء تہا تری۔ وتی بابت ء مردمانی حیالاں گوشدارگ وش
انت۔ ماں آہاں منی ردی ء گیش منی ذات ء بارواگپ ء تران پیگ ات۔

پیتگیں کار ء حساب ء دوئیں گشتا نکانی تہا مزین تپاوت نیست ات۔ منی
وکیل ء آسمان ء نیمگادست چست کت انت۔ اے گپ من ات کہ خطاوار میاریگ
انت۔ بلے ردی اینچومزن نہ انت کہ سرکاری وکیل ء حیال انت۔ سرکاری وکیل ء
ہم انچیں نشانی دات ء من ء خطاوار نامیت۔ بلے آجاورانی منگ ء جاڑی نہ
بیت۔ چا آہاں ردی ء ارزش کم بہ بیت۔

یک حسابے ء حیدرہ (کیس) اے جاہ ء سکیں کشاں چیلے ء کپتگ ات۔
اے گپ من ء وش الما پیگ انت۔ بلے گیشتر و ہداں منی ہم دل ء اتلگ ات کہ
چیزے بکشاں۔ بلے وکیل ء من ء منکن کنگ ات۔ ”تو گپ جنگ ء وتی حیدرہ ء
گکاں بوتک نہ کن نے۔“ انچو ساہنیگ ء ات، گشے من ء چا اے چست ء ایرے پے زور
درکنگ نے پنہ لے سازگ بینیگ ء انت۔ منی نصیب ء سوڑغ بینیگی ات، ء من ء بیج
گشگ ء اجازت نہ ات۔

باز و ہدے وت ء دارگ ء واستہ من ء سک زور جنگ کپت۔ دل ء اتلگ

ات کہ آہاں بکشاں۔

”بلے اے درست لوچیں گپ انت۔ اے آمیدگس ء ردی ء جیڑہ کئی سرا
بیگ ء انت۔ اے یک مزین ردی ات۔ من ء گوں آمیدگس ء چیزے گشگی
انت۔“

بلے پداحیال کت کہ من آمیدگس ء چے گشگ لوناں۔ پداہم اے گواچنی
انت کہ وتی باروا ہم اے گپانی مجگ ء کشگ ء گوشدارگ ء تام زیت
روت۔ سرکاری وکیل اکتہ وتی گپانی میان ء رتگ ات کہ من بیزار بیگ ء لگ
اتاں۔ بس حاصل حاصلیں گپ، چندے اشارہ ء مزن مزین بہتاماں دلگوشی کرز
اتگ ات۔ بلے ست ء سید۔

آ اے مینگ ء جہد ء کنگ ء ات کہ من ردی کزدن کتگ ات۔ من ء یاد
انت کہ یک جاہے ء آئی ء گشنگ ات۔ ”آ آمیدگس ء وا جہیں جہگیراں۔ من اے
گپ ء سرجمی ء منایننت کناں۔ درستاں پیسر ردکار ء دیما اتلگین کار انت۔ کہ چو
روچ ء رژن ء پدرا انت، دومی عکس ء تھاریں نیمگ انت، ردکاریں دماغ ء تب
زانشتی پرریچ۔“

درستاں پیسر آئی ء دراہیں گپانی سرا تک ء گچن دیما آؤرتنت۔ منی
مات ء بیرانی ء بگرداں کہ کشتن ء اسراء، ماں اے گپاں منی سنگدلی، مات ء عمر ء
بابت ء منی نزا انتکاری، اوژناگ ء واستہ روگ، ماری ء گوں گند ء مند ء فرناندیل ء

تائمرء را حاص وئی گپء ترانء تہا نؤ آؤرت۔ آئیء ردکارء یارء نشانی
 دانتت۔ گڈ اولء من سر پد نہ بوتان۔ پرچے کہ پہ منء بس آمازی ات۔ پدا
 آئیء رے مومء قصہ بندت کت۔ آئیء گشتانگء تچکء پدرا ات۔ کہ آئیء
 گیانی جوڑشت گوں جوانیء کنگ ات۔ آئیء ہر گپ پہ ردء بند پہ دلیل
 ات۔ رے مومء یارء را گلا یکء آئیء لوگء آرگء ہاترا چمن نمدی نبشتہ
 کنائنت۔ یک بنائیں مردےء گوں آ جنینء ہر کارے کت من اے پندلء
 شریدار اتان۔ تیاب دپء منی گشگء پدا جنگ بیت۔ ماں آئیء رے موم ٹیگ
 بیت۔ من چہ آئیء وتاس لوٹ ات۔ کارمرز کنگئے ہاترا پدا تیاب دپء شتاںء
 عربء را وئی نشانگ جوڑکت۔ یک تیرے جنگء پدودارکت۔ ءوئی کارء را
 آسرء سر کنگئے ہاترا“ چار دگہ تیرا چاریں جانء تہا کل کت۔

”منی عرض الیش انت۔ من دراہیں گپ شمنے دیمء آؤرتنگ انت کہ آچہ
 کوشء پیشء رند ترء پیٹگ انت۔ آہانی گوں کوشء سکیں مزنیں سیادی
 ہست۔ میاریگء اے کوش پہ زانت کنگ۔ من اے نکتوء سراسک زور دیاںء
 گشاں کہ اے کوش وہدی رنج یا جزبگء سببء کنگ نہ پیٹگ۔ جرگہء گراں
 مہذبیں واجہاں۔ شتا اے گپء سرفکر لیکن ات کہ میاریگ یک وانندہء زانتکار
 مردم ات، آئیء گپء رپء وڈگش انت، کہ آیک اگلا مندیں مردم ات ءلبرانی
 کارمرز کنگء شریء سر پد انت۔ ہمیشکہ من یک رندے پدا گشاں انے وڈا گمان

کنگ چٹ نہ پیٹگیں گپ ات کہ میار گیگ ء راردی کنگ ء و ہدء اے نزاٹنگ کہ آ
چے کنگ ء انت۔“

آئی ء منی اگلا مندی ء گپ انچو پر لیس ات کہ من حیران بیتاں۔ ہما چیز پہ
یک مردے ء جوانی یے زانگ بیت۔ یک میار گیگ یے ء ردی ء پدر کنگ ء ہم
ہوار کنگ بیت۔ من ہے خیالانی تھا گاراتاں۔ ہمیشکہ گشتانک ء آدگہ بہراش کت
نہ کت۔ من ہما و ہدء گڈ اتاں و ہدے آئی ء اے گپ اش کت۔

”غ دگہ آئی ء دشتی میں کار ء درج ء اپسوز ء یک لہزے ہم نہ کش انگ
؟ اناں۔ شرف مندیں واجہاں، یک لہزے ہم اناں،“ گسگ ء نیمگا چک جت
۔ لنک منی نیمگا شہار دات ء پدا گشگ ء لگ ات۔ ”آئی ء جرگہ ء و ہدء یک
رندے ہم پشومانی ء پدرائی نہ کت۔“

گشتانک ہے داب ء بر جاہ ات۔ اے منی زانگ ء چہ ڈن ات کہ آئی ء
ہے گپ ء سرائیچوزور پر چادات۔ اے راست ات کہ من ء وتی کنگیں کار ء اپسوز
نہ پیٹگ ات بلے پدا ہم آگیشی کنگ ء ات۔ من لوٹ ات کہ دوستانی وڑا گول آئی ء
بکشاں من زندگی ء ہیچ گپ ء سرائیچوز نہ کنگ۔ من مرچی ء باندا ت ء فکر اں انچو
گاراں کہ زیک ء بابت ء کدی خیال کت ہم نہ کنناں۔ من ء اے حق نیست ات کہ
کسے ء واستہ ہم دوستی ء پر مہری ء جز بگ بداراں۔ ہمیشکہ من پدا آئی ء گشتانک ء
نیمگا دلگوش بیتاں۔ نول آ منی روح ء باروا گپ جنگ ء ات۔

آئی ء جرگہ ء گوں گشت کہ آئی ء منی زرد (ضمیر) ء بارواسک حیاں
 سنگ ء آراچٹ بے معنا مارا تگ ات۔ ”چٹ ہو رک..... جرگہ ء وا جہیں ء
 چکیراں۔“ بن اصل ء منی تہا زرد (ضمیر) نیست۔ مردم گرمی نیست۔ منی دل ء تہا
 گراں مہذبہ جوائینی ڈکال انت۔

”اے گپ ء با کے نیست کہ اے ڈکال ء بارواما آئی ء ملامت کت نہ
 کنیں۔ ما آئی ء بہتام جت نہ کنیں۔ پرچے کہ اے جوائینی دست ء آرگ آئی ء
 وں ء واک ء ڈن ات۔ بلے آمیدگس ء تہا ما آئی ء گوں بد پیلیاں سگ ات نہ
 کنیں، اداما راق ء انصاف ء برز تر ء ترند تریں رہندانی پابندی کنگی انت۔ حاصل
 اے دروشم ء و ہدے کہ ہر جوائیں ابری ہمدوری ء ڈکال بہ بیت۔ انچو کہ یہ اے
 مردم گرمی ء دیم ء..... چو بدیں نشان ء..... تہا ہست۔“

پدا آئی ء گوں مات ء منی پیش آگ ء گپ دست ء گپت ء ہما گپ پدا
 گشت انت کہ آئی ء جیڑہ ء گوشدارگ ء و ہدے گشتگ اتنت۔۔۔ بلے آئی ء منی
 ردی ء سردار جیوں ترانے کت۔ انچو درا جیوں کہ من ء گیش بیوکیں گرمی ء ابیددگہ ہج
 چیز ء سامانہ ات۔

سرکاری وکیل ء کے جگ ء رندلر زوکیں تو اڑے ء سبک سبک ء گشتگ ہنگی
 کت۔

”واجہاں۔ اے آمیدگس ء باندا پت ء کشتگ ء جیڑہ بندات ہنگی

انت۔ من اے ردی ء و قی حیالاں ہم آ ورت نہ کنناں۔ من ء پکائی ء امیت انت کہ
 ابید اینگر آ نگر ء انصاف کنگ بیت۔ بلے، منی نیمگا دست شہار دات ء گشت۔ ”اے
 مرد ء سنگ دلی ء گندگ ء گوں ہماز ہر کہ جوش جن انت۔ آئی ء دیم ء پت ء کشتن ء
 جرم ء گواچن ہم کور دیم بیت۔“

”انچو کہ وتی پت ء راکشوک ء اے چا گرد ء تھا جا گہ نیست۔ ہمے وڑااے
 مرد ء واستہ ہم نیست کہ آ و قی مات ء مرگ ء ”اخلاقی مجرم“ انت۔ چاے دوئیں
 ملزماں، گسگ ء اوشتا تگیس مرد گامے پیش کینز اتگ۔ دومی لبرزاں اے مرد ء دوئی
 ردی ء راہ تچک کنگ۔ اے راست ات۔ واجہاں۔ من پہ ستک گشت
 کنناں۔“ آئی ء و قی تواریز ترکت گشت۔ ”کہ اگاں من چوبکشاں کہ زنی پیگیں
 کار ء بنی سبب ہمے مردانت، گڈااے گپ درو گے نہ بیت۔“

سرکاری وکیل وتی دیم ء ہیدانی ساپ کنگ ءے واستہ جل ات۔ پدا آئی ء
 گشت کہ اے سکیں بے تابیر کنوکیں ڈبہ ات۔ بلے آ ابید بہہ ء کبر ء اے ڈبہ ء آ سر ء
 سر کنت۔

”من پدا گشاں کہ اے مرد ء واستہ اے چا گرد ء جا گہ نیست کہ آ ہنکی
 رہندانی کم شرفی ء کنت ء پشومان نہ بیت ء چشم کہ سنگ دل ات۔ ہمیشکہ رحم ء
 دز بندی کنگ ء ہم اجازت نیست انت یے۔ من گوں شتادز بندی کنناں کہ آئی ء ہا
 مستر ء چہ مسترین سزاء بدے ات کہ آئی ء آ میدگس اجازت دنت۔ من وتی وکیل

یے دوراں باز رندۂ مرگ و سزاء دز بندی کنگ۔ بلے بے تاہیر کنوکیں ڈبے و پورا
کنگ و مرچی و کم بے تاہیر، من پھر نہ بیتگاں۔ ردی و ارزش و کم کنگ و ابید
کوش و سوڑغ و لوٹ کنگ و من وتی دل و گشتن و منگ و نہاں و نئے وتی کار و
سرحم کنگایاں۔ بس یک ردکار یے و ہلاپ و کہ ماں آئی و بنیادی مارستانی یک
برازے ہم پشت نہ کپنگ۔ قدرتی و یہ انصاف دشتی و پدرائی کنگایاں۔“

سرکاری وکیل و مندگ و رند داں دیراں آمیدگس و ادتاک و بے تواری و
مانانت۔ وتی بابت و چشیں گپانی در چنگ و پد من سنگ و سیاہ بیتاں۔ گیش
بیوکیں گرم منی سراچٹ سوار پیگ ات۔ مزن قاضی و من و وتی حیلانی پیش کنگ
و موہ دات۔ من اوشتا تاں و چو کہ گپ جنگ منی دل و ات۔ ہمیشکہ ہما اولی گپ
منی دل و اتک من گشت۔ ”منی نیت عرب و راکشگ نہ ات۔“

مزن قاضی و من و باور کنائنت کہ آمیدگس اے گپ و سرا فکر کنت
۔ بلے چہ آئی و پیش کہ منی وکیل گپ بہ جنت۔ مزن قاضی و چہ من و ردی و سببانی
بار و اجست کت۔ پرچے کہ ”جواب و دعویٰ“ و گپ منی عقل و نیا تلگ ات۔

من پد کنگ و جہد کت کہ درستاں مستریں سبب روج و گرمی ات بلے
من سک اشتاپ گپ جنگ و اتاں۔ انچو کہ لہز ہم شری و سرا گیشگ و نہ
اتنت۔ من و سمات کہ اے جواز سک زوریں جوازے ات و راست الیش انت کہ
مردم چیر و کائی کنگ و اتنت۔

منی وکیل ء بے وی ء کوپگ سرینت انت۔ آئی ء را آمیدگس ء دیماگ
 جنگ ء گشگ بیت گڈا آئی ء و ہد ء کمی ء سبب ء جرگہ مہتل دارگ نئے گشت کہ منگ
 بیت۔

دومی روج پدا اتک۔ گڈا بجلی ء گواتو ترگ ء اتنت۔ جرگہ ء کاردار پدا ہم
 شو قیس رنگانی گواتو کارمرز کنگ ء اتنت۔ منی وکیل ء یک دراجیں گشتائے بنگ
 کت۔ یک جاہے من جہد کت اش کت آگشگ ء ات۔ ”اے راست ات۔ من
 مردے کشتگ۔“ ہے وڑا آردکار ء جاہ ء من کارمرز کنان بیت۔ من سک حیران
 بیتاں۔ چپیں کپ ء جہل بیتاں۔ سپاہیگ جست کت۔ آئی ء من ء ہکل
 دات۔ بلے یک ساتے رندا آئی ء نرم نرم ء گشت۔ آمیدگس ء کاروڑ ہمیش انت
 ”۔ کس منی ذات ء منگ ء نہ ات ء گشے من ء یہ زور چہ جیڑہ ء یک کر دارگ ء
 اتنت۔ منی جاگہ ء وکیل ء گپتگ ات۔ من چہ اے اوتاک ء چہ آئی ء بیزار کنوکیں
 جرگہ ء باز دور شنگ اتاں۔

منی وکیل تشن ء حد ء بے اثرات۔ آئی ء ہم برانز گرگ ء بابت ء وتی
 حیلانی مکک یے پدر کنگ ء پد منی زرد (ضمیر) ء تک ء گچن بنگ کت۔ بلے سرکاری
 وکیل ء دیم ء آئی ء عزانت ء سچ سک باز کمترات۔

”من ہم اے مرد ء روح ء بابت ء شری ء سرانکر کنگ۔ اے ورناسک باز
 شریانی واہندان۔ اے یک ایمانداریں کاروارے ات کہ چہ وتی کاراں وتی ولبہ

مدام وش کنگ۔ اے ہر کس ء را دوست بیو کیس مردم ات کہ دامنما بنیادی در دواری ء
 خیال اداشنگ۔ یک ادب داریں چک ات کہ آئی ء وقتی مات ء ہر ج ء در ج داں ہما
 و ہد ء سگ اتنت۔ دانکہ آئی ء وس ء ات۔ کماش گس ء روان دیگ ء سوٹرخ ہم
 ہمیشکہ کت۔ آئی ء ہما آسراتی رست بکن ات کہ آ لوگ ء رست نہ کن ات۔ کماش
 گس ء بابت ء وقتی واجہیں دوست ء خیال و فکراش کتت۔ من حیران بیتاں۔ اگاں
 اے وڑیں جا گہانی شری ء را پکا کنگ ء گپ ات گڈا ہنچو بس نہ ات کہ سرکار ء
 یک بہریے مالی مک ء گوں آہانی دلہڈی ء کنگ ء ات۔“

آئی ء مات ء جنازہ ء بابت ء ہنچ گپ نہ جت ء منی خیال ء اے یک
 مزین فراموشی ات۔ دراجیں گشتا تک ء منی روح ء بابت ء ساعتاں ء روچاں
 دراجیں گپ ء تران اش کت۔ منی ہوش چہ زانگ ء رپت۔ گشے ہر چیز حاکی رنگیں
 غبارے ء ہوار بیان ات۔

ادا یک گپے گیشواری کرزیت۔ منی وکیل تک ء گچن کنان ات کہ دگ ء
 سرا آس کریم بہا کنو کے ء توار وکیل ء آواز ء گار کنان منی گوشاں کپت ء کو نہیں
 یاداں من ء امبازاں زرت۔ ہما زندگی ء یاد کہ گوں آئی ء منی سیادی ہلا س پیگ۔ منی
 کساں کسانیں وش گوں ہما زندگی ء بندوک اتنت۔ گرماگ ء موسم ء گر میں وشبو
 منی دلدوشتیں دمک، بیگاہ ء آسمان ء ندرگ، ماری ء پوشاک ء آئی ء
 دلکشیں کندگ۔ آمید گس ء بے بنیں چست ء ایر منی گٹ ء گرگ ء ات۔ منی دل

حراب بیت۔ اے وہدء بس یک واگے ات۔ اے چست غمیر زیتاں آسر بہ
بیت غمن اوتاک ء بہ رواں، بوپساں غ و اب بہ کیاں۔

منی وکیل ء گڈسری دز بندی (اپیل) ء جہلیں توار منی گوشاں کپت۔

”جرگہ ء وا جہیں کارداراں۔ یک سر پدء محنت کنوکیں ورنایے ء را یک

دماں یے ء ردی ء عوض ء، وہدے آئی ء وت ء داشت نہ کت۔ شامرگ ء ڈیاں

دات نہ کن ات۔ دراہیں زندگی ء پشومانی اے سزاء و استہ وت بس نہ انت؟۔ من

شمئے سوڑغ ء و دارایاں غمن ء سرجمی ء ستک انت کہ شتاہے سوڑغ ء وہدء اے گپ ء

دیم ء کن ات۔ کشگ بلے ابید نیت ء کشگ۔“

جرگہ آسر بوت۔ وکیل نشت۔ انچو سما بوت۔ آئی ء سک دم برتگ ات

لہتے سنتاں اتک آئی ء رامبارکی دات کہ ”توسک شریں ”جواب دعویٰ“ ءے پیش

کتگ۔“ منی بیان اش ہم لوٹ ات۔ ”سک۔ شر۔ چے حیال انت؟“ من پتاک

کت۔ بلے ابید واگے ء۔ من انچو دم برتگ ات کہ سوڑغ کنگ مشکل ات۔ روج

ایروان ات۔ گرم ء زور ہم کپان ات۔ چہ دمک ء لہتے پدرانہ بیوکیں توار آگ ء

ات۔ بیگاہ بنگی ات۔ مانشتگ غ و دار ء اتیں غ ہما چیز ء و دار ء اتیں۔ آئی ء سیادی

ابید چہ من ء دگہ کس ء گوں نہ ات۔ من آمیدگس ء اوتاک ء اینگو آنگو چار

ات۔ چٹ اولی روج ء وڑا۔ حاکی رنگ ء سوٹ والہیں تاکار ء مشین دروٹھیں

جنین ء گوں منی چم چار بیت انت غمن ء یاد اتک کہ گپ غ رپانی میان ء ماری ء

ہیگا دلگوش نداشت۔ من آئیء فراموش نہ اتاں۔ بس وتی حیالانی تہا گار
 اتاں۔ آسلیت ء مرے موں ء میان ء نشنگ ات۔ آئیء من ء اشارہ کت۔ گشے
 گشگ ء ات کہ ”شرانت کہ ترایا داتک“ آچکنگ ء ات۔ بلے فکرانی تہا گار
 ات۔ منی دل نواں سنگے پیگ ات۔ من آئیء چکنگ گانی پسوہم دات نہ کت۔

قاضی وتی جا گہانی سرا اتلگ اتنت۔ یکے لہتے حسرت وت ء جرگہ ء
 گوشداشتنت۔ جاہے جاہے یک یک لہزے ء من سر پد نہ بوتال۔ پہ زانت کشگ
 ..... برانز گرگ ..... شکی میں جاور ..... ”جرگہ ء جھکیر ڈن ء در
 اتکت۔ من ء راہم ہما کسانیں اوتا کہ اودا من ء ودار کنگی ات۔

منی وکیل منی چارگ ء اتک۔ آسکیں پیتارے ات۔ آئیء چہ پیش ء گیش
 وت بھیسی ء مہروانی پیش داشت ء آئیء گشت کہ چندے سال بندگی یا گیش ء چہ
 گیش ”دریائے شور ء“ ہما دیم روگ ء سزارسیت۔ من چہ آئیء پرس ات کہ سزاع را
 ہلاں کنگ نئے چے راہ ء درانت۔ آئیء گشت کہ اے وڈا بیت نہ کت۔ آئیء
 کانود ء ہیچ نقطو ء سرا گپ ء تران نہ کت۔ آئیء ترس ات، چومہ بیت کہ جرگہ آئیء
 دشمن بہ بیت ء یک کسانیں ردی یے جیڑہ ء رنگ ء دروشم ء بدل کت کت۔ من
 آئیء مطلب ء سر پد بیتاں۔ پہ قرار فکر کنگ ء رند گوں آئیء تپاک کت۔ اگاں
 ناں گڈا جیڑہ ء روغ آہہ آسر ء نہ رسیت۔ پداہم دز بندی (ایبل) بیت کت۔ بلے
 من ء ستک انت کہ سوڑغ مے حق ء بیت۔“

ماراداں دیراں ودار کنگ کپت۔ کساس ساعستے نیم ء گیش، یک ٹلوے ء
توار کت۔ منی وکیل ء اے گشت وتی راہ ء شت۔ ”جرگہ ء کار مستر وتی پساوان
گشیت ء پدا ترا سوٹو غ کشگ بیت۔“

دروازگ ء پچ ء بند بیگ ء ء مردمانی چہ پدا نکانی ایر کپگ ءے توار آگ ء
ات۔ حد ابرازت اے توار چہ کجا آگ ء اتنت۔ پدا آمید گس ء اوتاک ء ڈنگ
ڈنگ ء توار اتک ات۔

گڈ سر ٹلو ء توار کت۔ گڈ امن گیسک ء پترتاں۔ اوتاک ء بے توار ی ء من ء
انگیراں زرت۔ انا گہ منی چم یہ ورنائیں تاکار ء کپت اتنت کہ آنوں منی نیمگا چارگ ء نہ
ات۔ من اجبیں جاوے ء اتاں۔ من آنیمگانہ چارات کہ اوداماری نشنگ ات۔ بن
اصل ء منی گورا اینچو و ہد نیست ات۔ پرچے کہ مزن قاضی ء فرانسیمی مردمانی ہمگر نچی ء
یک بے سر ء پادیں سوٹو غے وانگ بیگ کت کہ من ء دار ء سرادرنگ بہ بیت۔

آمید گس ء نشنگیں مردمانی دیم آہانی درواری ء جزبگانی عکس ء پیش
دارگ ء اتنت۔ سپاہیک ہم پہ مہر پیش آگ ء اتنت۔ وکیل ء منی دست ء سر دست
ایرکت۔ تسلا دات۔ من حیال کنگ چٹ بند کنگ ات۔ قاضی ء چہ من پرس ات کہ
من ء چیزے گشگی انت۔؟ یک سہتے ء واستہ من حیال کت۔ پدا اناں ء پسودا ء
سپاہیگاں من ء آمید گس ء ڈن کش ات۔

(II)

کترہ یےء پیسر بندی جاہء پادری سیسی رندء گوں من دپ کپگء
 اتک۔ من پدانہ من ات۔ گوں منء آئیء چیزے گپ کنگی انت۔ منی دل بچ
 گشگء گوشدارگء جاڑی نہ انت بلے پدا ہم آئیء رو آنہ کٹ انت۔ نوں
 تہنا بس یک جیڑ ہے منی سراسوار انت۔ گٹو کنگے دارء رگگء راہ کجام انت؟
 چاے جنجالء در آئیگء یکء راہے وا بیت کنت۔

منء دو می اوتا کء روان دیگ بوتگ۔ من ماں آئیء تچکء و پت
 آسمانء چارات کناں۔ پھ چارگء دگہ چیز نیست ہم۔ روج شپء بدل
 بنت۔ من آسمانء بدل بیوکیں رنگاں چاراں۔ وتی دستء سرء چیرء ایر
 کناں، آسمانء روک روکء چاراںء و دار کناں۔

اے جیڑہء در آئیگء کپ یک پنیمء منی سراسوار انت۔ من مدام ہے
 خیال کنگایاں کہ انجیں سزار سنگیں بندیک ہم بنت کہ گڈی ساہتاں چہ گٹوء دارء
 کپگء پیش سپاہیگانی انگیر پروشنگء آمیدء سنگدلیں مشینء چہ رکھ اتگ
 انت۔ مدام وتء ملامت کت کہ پاہوے قصہ گوں دلگوش پرچانہ ونگ انت۔ ہر
 مردمء گوں اے گیاں سیادی دارگ لوٹیت۔ کئے زانت کجام و ہدء چے بیت

-دومی مردمانی وڑامن ہم روتنا کاں میاریگان ء گٹو ء دار ء سرادرنگ ء احوال و تنگ
 انت۔ بلے لہنے کتاب ازی راہ ء رہنداں گوں ہم نشتہ کنگ پتنگ انت۔ من
 ہمیشانی وانگ ء دل ندانگ۔ ماں آہاں من ء تنگ ء قصہ ہم رتنگ ات۔ ماں
 آہاں یک نہ یک انجیں گے الما پتنگ ات کہ اودا آمید ء چہر ء ترگ اوشتا نگ
 ات۔ بس یک رندے تری۔ بخت یا قدرت ء اسرار ء المی میں پرت ء یک توسپ ء
 قابلیں کارے آسر ء رس اتگ ات۔ بس یک رندے۔۔۔۔ منی خیال انت کہ یک
 مثالے ء گوں منی تسلی بیت۔ اے دگہ کار منی جزبگاں کنگ ات۔ روتنا کاں نشتہ
 انت کہ مردم چاگرد ء زیر منت انت ء آہانی خیال ء اے وام ء ڈنگ ء ٹیک ادا کن
 انت۔ بلے اے وڑیں گپ خیال ء ملمہ نہ کن انت۔ و شیں گپ الیش ات کہ
 آجونی ء واستہ پہ گنوکی جہد ء جفا کنگ ء خون ہوشا میں دود ء راہلاں کنگ ء راہ ء
 درے ودی بہ بیت۔ دانکہ یک سہتے ء واستہ تری۔ جوا ء لہسی ء گڈی داؤ ء وڑا۔ یک
 امیدے ودی وا بہ بیت۔ اے پدرانہ کہ اے امیت ء آسر ہم ہے بیت کہ کے
 کسے ء دگ ء کش یے ء بہ جنت چکل بدنت۔ یا سرین ء تیرے بہ جنت۔ اے کل
 وتی جاہ ء برحق انت۔ بلے پہ من ء اے نعمت ہم مکن ات۔ من واگش ء مشک
 دانے ء کپتنگ اتاں کہ چہ آئی ء ذرا آگیک پہک نہ پتنگیں گے ات۔

من سک جہد کت بلے اے تر سنا کیں راستی ایر برت نہ کت۔ وہدے من
 آئی ء بابت ء فکر جت۔ گڈا انچو گنگ ء اتک کہ اے سوڑغ ء بنیاد ء ات ماں

آئی ءء ہما و ہدء بگرداں ہنی دیکتہ پینگیس کارانی بدل نہ بیوکیں درج ء ہج وڑیں
 برابری نیست۔ اے گواچن کہ سوڑغ بیچ بیچ ءاناں ہشت بیچ ء اش کنائینگ
 بیت۔ اے گواچن کہ سوڑغ ہما مردماں کت کہ آہاں دو میانی وڑا جاگ ء چیر بدل
 کنگ کپیت ء اے گواچن کہ اے سوڑغ ء را ”فرانسسی مخلوق“ ء وڑیں چیریں ہستی
 ہرگا بندگ بیت۔ (بل کہ آئی ء را چینی مہلوک ء جرمن مہلوک ء ہرگا ہم بندوک
 کنگ پینگ ات۔)..... اے دراہیں راستی عدالت ء سوڑغ ء را آئی ء
 باوست ء چہ دز محروم کن انت۔ بلے اے گپ ء ہم متاں۔ ہما و ہدء اے سوڑغ
 گشگ بیت۔ چہ ہما و ہدء آئی ء اثرانچو گواچنی ء محکمین اتنت۔ ہنچو اے دیوال کہ من
 آئی ء تکہ داتگ نشتگاں۔

وہدے اے وڑیں خیال دل ء اتک انت۔ گڈاپت ء بابت ء مات ء
 آوڑگیں قصبے یاد اتک۔ من وتی پت پچمر ندیتگ۔ آئی ء باروا بیت کنت ہما گیاں
 زاناں کہ آمانت ء گوں من ء گشگ انت۔ یک رندے منی پت یک قاتلے ء راپا ہو
 ہینگ ء چارگ ء شت۔ اول ء بس اے خیال ء گوں آئی ء دل کٹاڑ بیت۔ پداداں
 لوگ ء سہر ہینگ ء آئی ء شانت۔ گڈامن ء پت ء اے کار ء سک بداتک۔ بلے نوں
 من ء سہا پینگ ء ات کہ اے چٹ ابرمی گپ ات۔ آخر من داں روج ء مرچی اے
 گپ پرچانہ من اتک۔ پاہو ء چہ گیش دگہ بیچ چیزا بیچو باوست ندرایت۔
 اگاں مردم یک حاصیں وڑے ء بچاریت۔ گڈاہے یکیں چیز انت کہ

کے ء گوں آئی ء گواچنی دلاں زاری چیزات کنت۔ من ہما و ہدء وتی دل ء ہے
 سوؤرغ کت کہ اگاں من چہ بندی جاہ ء یلہ بیتاں۔ گڈاپا ہو ء در تلکینانی چارگ ء الما
 رواں۔ اے منی نادانی ات کہ اے رہند ء حیال ہم کنگب ء اتاں۔ بلے انچو کہ من
 وت ء آ جو حیال کت ء حیال کت کہ سپاہیگانی دوردانی پشت ء اوشتاگاں گڈا بس
 یک انچیں تماشائی بیگ ء حیال ء کہ آ تماشہ ء رند لوگ ء روت شاتگ بندت
 کنت۔ منی تہا رستریں ء بے پاندگیں وشی ء یک زرے چول جنان بیت۔ وتی
 حیال ء را انچو بال ء اجازت دیگ پوائیں کارے ات۔ یکیں ساہت ء رند من چہ
 سارتی ء در ہیگ ء لگ اتاں۔ کمل پردات۔ بلے دنتانی کٹک کٹک بند نہ بیت۔
 پدا پدران ت کہ انسان ہر و ہدء اگلا مندی ء گپ کت نہ کنت۔ یک دگہ
 انچیں بے کاریں حیالے منی دل ء اتک۔ نوکیں آمید جوڑ کنگ لوٹیت۔ سزا بدل
 کنگ بہ بنت۔ منی حیال ء میاریگ ء را یک دگہ موہے دیگ بہ بیت۔ ہزار ء تہا
 تری یکے۔ یک در مانے یادوایانی ہواریں چیزے جوڑ کنگ بہ بیت کہ نادراہ ء را
 (من میاریگ ء را نادراہے سر پد باں۔) پے کٹگ ء دیگ بہ بیت۔ انچیں یک ء
 نکلیں در مانے کہ آئی ء کار مرز کنگ ء نہہ سد ء نو د ء نہہ نادراہ بہ مریت۔ البتہ اے الی
 ات کہ نادراہ ء را چہ پیسرا سر جمیں گپ گشگ بہ بنت۔ سک دیراں فکر ء حیال ء رند
 من اے آسرا رس اتاں کہ گٹو ء دار ء تہا مستریں حرابی ہمیش ات کہ نادراہ ء مرگ الی
 ات۔ اگاں دارانا گہ ء سرا اے کار ء کت مہ کنت۔ گڈا دراہیں لیب چہ بن ء پدا

بندت بیت۔ اے گپ ء مطلب ہمیش بیت کہ مردم ء را اے امیت کشگ لوہیت
 جلا ء سامان شر ء برابر بہ بنت۔ منی خیال ء اے دود ء تھا ہے حرابی انت ء پدریں
 گپ ات اے خیال راست انت۔ اے کارو ء ء جوانی ء بابت ء کس ایرجت نہ
 کنت۔ انچو کہ سزار سنگیں مردم ء گوں دلجی ء (تری پہ نام) اے کار ء بہر زیرگ
 کپیت۔ پہ آئی ء اے شر تر انت کہ دراہیں کار شری ء بہ بنت۔

میار یان ء گنو کنگ نئے بابت ء منی خیال ردا نت۔ منی خیال ات کہ سزا
 رنگیں مردم چندے پدا نکال سر کپان، برز گئے ء سراروگ کپیت۔ نواں ہے واستہ
 کہ ۱۷۸۹ء ء آشوب ء بابت ء اسکول ء کتاباں ونگ ات۔ ہے تہر ء عکس دیستگ
 ات۔ یک روتا کے ء ہم یک نامداریں میارگیے ء بابت ء ہے وڈیں عکس دیستگ
 ات۔

بلے گواچن چہ آئی ء چٹ جتا ات۔ جلا ء از باب زمین ء سرا ایر بنت ء
 چاروک چہ آہاں بیچ وڑا ملمہ نہ بنت۔ حیراناں کہ من انکتہ روتا کانی چشیں عکسانی سرا
 چہر فکر ء خیال نہ کنگ۔ آدہ ء والے از بابانی شکل ء دروشم ساپ ء سلسہ پیگ انت ء
 آہانی سرا درفش یے جلشکیت۔ گشے لیبارٹری ء از باب بہ بنت۔ بیت کنت پمیشکہ کہ
 ہر مردم آ چیزانی بابت ء مدام دروگ سازیت کہ ہما چیزانی بابت ء سر پد نہ انت۔ پہ
 گنو کنگ نئے دار ء روگ واساپ ء تکلیں کار ات۔ گنو کنگ ء مشین ہما برزی ء ایر
 انت کہ ہما برزی ء مردم ء جندا وشتا تگ۔ آ آئی ء نیمگا انچوروت چو کہ مردم وتی

پچارو کیس مردے ء نیمگا روت۔ یک حاصیں وڑے ء چارگ بہ بیت۔ گڈاے ہم
 ناامیدی ء گپ یے ات۔ دراہیں جہان ء را جہل ء یل بدے ء گٹوے دارے سرا
 درکپک ء حیال، آئی ء حیلانی وراک دات کنت۔ بلے ہنوگیس وڑے پنہیم ء واہر چیزے
 سراشین سوارانت۔ مجرم ء راسک چالاکی ء گول پشومانی ء مارشت ء کشک بیت۔
 دگہ دوگپ ہم منی سرا سوارانت۔ سہب ء منی دز بندی (اپیل)۔ من
 سک جہدکت کہ چشیں حیالاں وتی دل ء بکشاں۔ من زمین ء سرا وپتاں غوت ء را
 وت لاچارکت کہ آسمان ء نیمگا پچاراں۔ وہدے رزن ء سرا آسن ء رنگ آیاں
 بیت۔ گڈامن ء سہایت کہ شپ ہنگی انت۔ وتی حیلانی درج ء دگہ نیمگ یے دگہ
 راہ یے ء سرا آرگ ء ہاترا من وتی دل ء درہیگ گوشداشت انت۔ من پچمر حیال
 ہم نہ کنگ کہ اے درہیگ بند ہم بیت کنت۔ منی حیالاں پچمر حاصیں زورمان نہ
 پیٹگ پدا ہم من ہما سہمت وتی حیالاں آرگ ء جہدکت۔ وہدے من دل ء
 درہگاں اش کت نہ کناں۔ بلے بے سیت۔ آ یوکیس سہب ء منی دز بندی (اپیل)
 منی حیال ء تہا گردش ء انت۔ گڈسرا من ء منگ کپت کہ وتی حیلان ء آہانی رسکیں
 کشک ء چہ گیشینگے جہدکنگ پوچیں کارات۔

آدومی سبہ ء مہلہ کم چہ کم یک مردے ء برگ ء اتک انت۔ بن اصل ء
 من دراہیں شپ ہے سبہ ء ودارے گوازیٹنگ ات۔ من ء وش نہ بیت کہ انا گہ کے
 منی سرا بہ کپیت۔ من ہر کارے کنگ ء جاڑی بیگ لوٹاں۔ ہمیشکہ من کدی کدی

روح و پبگ بناکت۔ دانکہ شپء آگہ بہ ہاں۔ تہاریں گنبدء سرار وچ ء اولی
 برازء بگنداں۔ شپء ہے بیمناکیں بہرانت کہ آ مردم کابنت۔ شپء نیم
 گوشت۔ ودارتج بیت۔ منی گوش چریشی ء پیش اینچوشورء کسان کسانکس توارء چے
 دز محروم اتنت۔ پداہم یک حسابے ء من نگ بہت یے اتاں۔ من پادانی توار پچبر نہ
 اشکت۔ منی مات ء ستک ات کہ بنیادم ہمچو بد بخت بہ بیت۔ ہر تہاری ء یک نہ
 یک روشنائیں بہرے ہم بیت ء وہدے صعب ء روشنائی منی تہاریں بان ء روشنا
 کنت۔ گڈامات ء گپ من ء راست سما بیت۔ بیت کنت من پادانی توار بہ
 اشکتیں ء منی دل نکر نکر بہ بیتیں۔ کسان ء چہ کسانیں کیشگے ء توارء من دروازگ ء نیمگا
 تتلگ اتاں۔ سارت ء تر ندیں دارانی سرا گوش ایر کنت۔ کہ منی ساہ کشگ ء تر ندے
 کر کر کنوکیں توار اتلگ۔ گش ءے کچک یے ہنش ہنش کنگ ء ات۔ پداہم منی دل
 نہ درہیک اتگ ات۔ من پیست ء چار ساعت پورئی ء آرام کت کناں۔

در اہیں روح ء دز بندی (اپیل) ء بابت ء حیاں کت۔ من چاے حیاں ء
 سک بازنپ چست کنگ۔ من آئی ء لمائی ء باروا حیاں کت ء گیش ء چہ گیش دل ء
 تاہیر رست۔ پیسرا چوا نکل جنت کہ دز بندی (اپیل) رد کنگ پینگ۔ آئی ء مطلب
 ایش ات کہ من ء مرگی انت ء چہ دو میاں پیسر۔ ”بلے اے گپ ء در اہیں مردم زان
 انت کہ زندگی اے قابل نہ انت۔ کہ مردم زندگ بہ بیت۔ سر جمی ء چارگ بہ
 بیت۔ گڈا تری کسے سی سال ء عمر ء بمریت یا تری پتا دسال ء عمر ء۔ دومی مردم ہے

وڑا زندگی ء گوازیں انت ء دنیا ء کارو بار انچو دیم ء روان کنت۔ من ہنی بمرال یا چل
 سال ء رند، مرگ المی انت۔ بلے اے وڑا حیال کنگ ء من ء تسلا نہ بیت۔ اینچو
 سال دگہ زندگی بیگ ء وش من ء گوں وت ء چلگ ء ات۔ پدا ہم چہ آئی ء رگ
 ے جواز پیش کنگ ات۔ اگاں اے و ہد ء زندگی ہلاں بہ بیتیں ء مرگ ء چاریں نیرگا
 انگیر کنگ ات۔ گڈا منی مارشت چے بیگ اتاں۔ و ہدے گپ پہ مرگ ء
 کثیت۔ گڈا مرگ ء وڑ ء پیچیم باوست ندرنت۔ پمیشکہ من ء وتی دز بندی (اپیل) ء
 رد بیگ ء واستہ جاڑی بیگ لوٹیت۔

ادارس اتاں من ء مستری رس اتگ ات کہ دومی رہدانی سرا اٹکل بہ
 جناں۔ گمان بکن کہ منی دز بندی (اپیل) منگ بیت۔ بلے اے حیال ء کنگ ء گوں
 منی جان ء وش ء یک مو جے چست بیت ء منی چہماں وش ء ارس چول جناں
 بنت، بلے اے کار منی ات کہ اے اٹکل ء سراقکر جنگ ء المی ات کہ حیال یک کڑی ء
 ہمگر نچ بہ بنت۔ دانکہ اے اٹکل گیش ء چہ گیش گواچن گندگ ء بیت۔ و ہدے من
 اے کار ء سوین بیتاں کم چہ کم منی دماغ یک ساتہے ء واستہ پے تاہیر بیت۔

ہے و ہدے من گوں پادری ء گندگ ء یک رندے پدا اتاں کت۔ من
 و پتگ اتاں۔ نرم نرمیں سہر نکلیں روج ء چہ پدرا ت شام بیگی ات۔ اتاں کنگ ء
 گوں منی دل کم کم ء دہر یک دہر یک ء لگ ات۔ پدا من ہما کار ء لگ اتاں کہ من
 سک دیر انت نہ کنگ۔ من ماری ء باروا حیال کنگ ء لگ اتاں۔ آئی ء سک دی

ات کہ بیچ کا گد نہ لکھ اتگ۔ من ۽ خیال اتک کہ نواں آئی ۽ یک بندگی ۽ دل دوست بیگ ۽ دمبرنگ۔ بیت کنت آنا دراہ بہ بیت۔ یا نواں مرنگ۔ آخر اے وڑیں کار ہم بیت کن انت۔ من ۽ چوں حال رستگ ات۔ پرچا کہ دو بالاداں چہ ابید منی ۽ آئی ۽ میان ۽ گد بیچ وڑیں سیادی نیست ات ۽ نواں آئی بالاد جتا بیگ اتنت۔ بیت کنت ما یک دومی یاد کنیں۔ اگاں آمرنگ ات۔ گد آئی ۽ یاد بے معنانت۔ یک مرنگیں جنکے ۽ گوں من ۽ چے کار کپت کنت۔ اے واچکیں گپ ات۔ آخر خنی من بمرال گد ارا ہیں مردم من ۽ بے حال کن انت۔ من چو ہم گشت کت نہ کنان۔ اے خیال ۽ منگ گران ات۔ کم کم ۽ مردم اے دراہیں گپاں ہیلا در بیت۔

من ہے خیالی تھا گاراتاں کہ پادری بے برمش ۽ توار ۽ تہا پترت۔ آئی ۽ گندگ ۽ گوں من گد اتاں۔ آئی ۽ من ۽ تسلا دات۔ من آرا یاد دات۔ کہ آئی ۽ آئی ۽ وہد ہم اے نہ ات ۽ آئی ۽ آئی ۽ آئی ۽ مول ۽ مراد ہم سک ترناک ات۔ ”اے وایک دوستانی گد ۽ ننداں۔ آئی ۽ گوں دز بندی (اپیل) ۽ بیچ وڑیں سیادی یے نیست ۽ من آئی ۽ بابت ۽ بیچ ہم نزانان۔“ آئی ۽ پسودات۔ پدا منی نپادانی سرانشت ۽ من ۽ ہم نندگ ۽ گشت۔ من انان کت۔ اے واستہ اتاں کہ من ۽ گوں آئی ۽ گتت یے ہست۔ آئی ۽ نرم تب ۽ ہو تورا بیوکیں مردم گندگ ۽ اتک۔ اول ۽ وا آئی ۽ وتی دست کونڈانی سرا ایر کتنت۔ گوں بے توری ۽

نشت۔ آئی ء وئی دستانی سرا سک انتنت۔ آئی ء دست بارگ بے محکم انتنت۔ چو
 کہ کسان کسانیں تیز ء چالاکیں جانور۔ آئی ء آہان ء سبک سبک ء لتارت ء ہے
 جاوړ ء انچو دیریاں اوشتاتاں کہ من بے حال بیتاں، آہدا انتنت۔ انا گہ آئی ء سر
 چست کت۔ غمنی پھمانی تہا چارگ ء لگ ات۔

”تو گوں من ء گند ء مند ء پرچا جاڑی نہہ نے۔“

من گوں آئی ء گشت کہ من حداء ہستی ء منوک نہاں۔

”تو ستیک ء دل گشگائے؟“

”من اے جنجال ء پرچا بکپاں۔ من حداء مناں اگاں اناں۔ اے
 جست ء منی گورا نچ وڑیں ارزش نیست۔“

آئی ء وئی دست داں زان سراں برت انتنت۔ دیوال ء تکو دات ء نشت
 منی نیمگانہ چارات ء گشگ بندات کت۔ ”باز و ہد ء چوش بیت کہ مردم گمان کنت
 آگوں سر جہیں ستک ء گپ ء انتنت۔ بلے بن اصل ء اے وڑانہ انتنت۔“

وہدے من ہیج دلگوش ندات۔ گڈا آئی ء منی نیمگا چارات ء چہ من پرس
 ات۔

”ترا گوں من تپاک انتنت یاناں۔“

من پسو دات کہ چو بیت کنت۔ بلے من ء ہر ہما گپ ء سرا باور انتنت کہ
 آگپ ء چند من ء و ش مہ بیت ء ہما سر حال ء سرا آگپ ء تران کنگ لوٹ

ات۔ من آء سرحال بچ وڑاوش بیگ آء نہ ات۔ آئی آء دیم آنکرکت، بلے یکیں
داب آء نشنگ ات۔

”چوتونا امید ی جاوے آء گشگ آء نہہ ے۔؟“

من آء سر پدکت کہ من آء بیم الما آئیگ آء انت۔ نا امید بچ وڑا نہاں آء ترس
قدرتی گپ ات۔

”گڈا حدائی کمک آء کت کت۔ مشکلیں و ہد آء ہر کس ہما ئی نیمگا چار

یت۔“

من پسو دات کہ ہر مردے آء دل ہرچی لوٹیت ہما وڑ بکت۔ بلے من آء
کمک آء حاجت نہ انت۔ نئے کہ منی گورا اینچو و ہد ہست کہ پہاے کار آء واہگ و دی
بکناں، ہما کار آء جن من آء بچ وڑاوش نہ بیت۔ آہیزار بیت آء دستاں مشگ آء لگ
ات۔ پدا تچک بیت نشت۔ وتی قباء کر چک کش اتنت آء گپ پدا بچ کت۔

”منی دوست۔ من گوں ترا اے گیاں پہاے ہا ترا کنگ آء نہاں کہ تو گٹو
کنگ بیگ آء ے۔ خز من اے زمین آء ٹکر آء سرا نشنگیں ہر مردم آء را مرگ آء سزا
رستگ۔“

ادامن آئی آء گپ گڈا ات آئی آء را گشت کہ دو میں گپ یک وڑ نہ انت۔

پدا پہ من آء اے گپ تسلا آء سبب ہم نہ بنت۔

آئی آء پہ ہوع سر سرینت۔ ”بیت کت۔ پدا ہم اگاں تو ہنی مہ مرے۔ گڈا

یک نہ یک روچے الما مرے غم پدا ہا جس ت ودی بیت۔ آخر ساہ کندن نے واستہ
چے کن نے؟“

”ہے کہ ہنی کنگیاں۔“

گوں اے گپء آپاد اتک اوشتا ت۔ وتی چم منی چمانی تہا سک
دانت۔ گشت۔ من اے رپکء شریء سرا سر پدا اتنت۔ باز رندء من وت گوں
ایمانوئلء سلیتء ہے وڑ کنگ ات۔ سک وش بیتاں۔ دہء تہا نہہ براں سوب
مند پتنگ اتاں۔ آ بے قرار بیت انت۔ دیم اش آنگر کت۔ پادری ہم زانتکار یں
مردمے ات آابدینچء ششء منی میگا چارگء ات۔

”توچٹ نا امیت پتنگ نے۔ تو اے حیاں کن نے کہ تو مرے غم پدا بچ

نہ مانیت۔؟“

”ہو“

آئیء چم جہل کنتت۔ پدا نشت۔ آئیء گشت کہ آ منی سببء سک اپتک

انت۔ پرچے کہ منی وڑ یں حیاں انسانء زندگیء دوزہ جوڑ کن انت۔

چہ پادریء گیاں من بے زار بیتاں۔ دیوالء تلو دات۔ نشتاں۔ دومی

نیمگا چارگء لگ اتاں۔ بلے من آئیء گیاں سر پدا پتنگء جہدء اتاں۔ پدا ہم من

اٹکل جت کہ آئیء جستانی در بچ پدا بچ کنگ۔ آئیء گا لوارء تہا وتی گپء منائینگ

ئے ملہائی ودی پتنگ ات۔ منی گمان ات کہ آپہ سٹک سک غمیگ انت۔ من آئیء

گیان ء پد لگوش گوشدارگ بناکت۔

آئی ء سٹک ات کہ منی دز بندی (اپیل) منگ بیت۔ بلے جست الیش
 ات کہ چه میارگی ء مارشٹاں چوں رنگ بہ بیت؟۔ آئی ء حیال ات کہ اے آمید
 گسانی آمید مہتین اتنت۔ اصل گپ حداء انصاف بیگ انت۔ من آرا گشت کہ
 ادء آمید گس ء وامن ء پاہو ء سزاد اتگ۔ آئی ء گوں من ء تپاک کت بلے دیترا
 گشت کہ چه گناہ ء ترانہ گیشینگ ناں؟۔ من گوں آئی ء گشت کہ من بیچ وڈیں گناہ
 بچہ نیاراں۔ بس آمید ء ڈن کارے کنگ ء میاریگاں ء ہے کار ء سزاء
 دیمپاناں۔ کس ء رالے حق نیست کہ چه من ء، چہ اسچک ء گیش ء امیت بداریت۔
 آ پدا پادا تک اوشٹات ء اے کسا نکلیں اوتا ک ء تہا سر ء پر ء چاشی ء ابید
 دگہ بیچ گنجائش ء در نیست ات۔ من زمین ء چارگ ء اتاں۔ آئی ء منی نیمگا گامے
 جت، پدا اوشٹات۔ گش ء آئی ء اینچو واک ء تو ان نیست ات کہ منی نزدیک ء
 بیت۔ پدا آئی ء چه شیکانی تہا آسمان ء نیمگا چارات۔

”منی چک۔ تو ردے۔ چه اشی ء گیش ہم جست پرس بیت

کت..... ء پکائی ء بیت۔“

”ترالے چارگ ء واستہ گشگ بہ بیت کہ.....“

”کہ چے.....؟“

پادری منی اوتا ک ء چارگ ء لگ ات۔ آئی ء پڑ مرنگلیں تو اء مناسک باز

ملمہ کت۔
 ”من شریء سرازاناں کہ سنگ ء دیوالانی تہا انسانانی رنج ء غم ز سنگ
 انت۔ آہان ء گنداں من ء لرزگے مانر و پیت۔ سنگ بزان کہ اے توار چہ دل ء
 جہلانکیاں در آئیگا بیت۔ من زاناں کہ چہ شتابے بخت ء بے تختیں بندگی ء ہم حاکی
 رنگیں یک پاکیں دروشے ودی بئیگ ء دیسنگ۔ من لوٹاں کہ ہما دروشم ء تو ہم
 بکندئے۔“

اے گشتانک ء من ء کم ء باز ملمہ کت۔ من گوں آئی ء گشت کہ من ماہانی
 ماہ ہے دیوال ء روک روک ء چارگایاں۔ اے دنیا ء بیچ مردم یا بیچ پیشیں چیز
 نیست کہ آئی ء من چہ اے دیوالاں اے شرتر زاناں ء بیت کنت من یک رندے
 یک دروشے چارگ نئے جہد ہم کتگ۔ بلے اے واہش ء روج ء روشنائی ء
 جلتکوکیں کندنیں دروشم ماری بیگ ات۔ بلے بخت ء ہما ہداری نہ کت۔ من
 آدروشم بچہر دیست نہ کت ء نوں من جہد کنگ ہم یل داگک بن اصل ء من اے
 حاکی رنگیں دیوالانی تہا بچہر یک دروشے ودی بئیگ ء نہ دیست۔

”من تئی بوسگ یے گپت کناں؟“ آئی ء انا کہ جست کت۔

”اناں“ من پسودات۔

آئی ء دیم ترینت ء سبک سبک ء وتی دست دیوال ء سہرا پریشان کت۔
 ”ترا گوں اے دنیا ء چیزاں سک دوستی ہست۔“ آئی ء نر میں گالوار ء

گشت۔

من بچ وڑیں پسوندات۔

داں گپڑے دیراں آئی ء منی نیمگانہ چارات۔ نوں آئی ء ادابیگ من ء نا
تاہیر کنگ ء ات۔ من آئی ء را پہ روگ ء کشگی اتاں کہ آاناگہ پرترات۔ گوں
جوش ء ترند ترند ء گشگ ء لگ ات۔

”اناں..... پچہر اناں..... من اے منگ ء جاڑی نہاں۔ تو یک
کش ء واہش کنگ کہ مرگ ء رندزندگ بہ ہے۔“

من گوں آئی ء گشت کہ اے راست ات۔ یک نہ یک وہدے انسان مدام
زندگ بیگ ء یا مرگ ء رندزندگی ء واہگ ء داریت بلے انجش انت چو کہ شہکور ء
ترندیں ہار ء گوں روکیں دار ء شاہے واہش کنگ ء بنا کتکہ یا وا آاے ہار ء دیم ء
بوشتیت۔ یا پدا آپ ء ایریتج ء نیمگ ء بدل ء برزی نیمگا روان بہ کنت کہ آچٹ نہ
پنگیں گپ ات۔ اے وڑیں واہش ودی بیگ ء گوں مریت۔ پرچے کہ یک
زانت کاریں مردے سر پد بیت کنت کہ اے وڑا پچہر بیت نہ کنت۔“

”تو حد ء رحمتاں پرچانا امیدے؟“ پادری ء نر میں گالوارے ء گشت۔

من آئی ء را گشت کہ وہدے انسان ء را بچ امیدہ بیت۔ گدا آچ چیزے
پرداہ ء ندرایت۔ من سر پد کنگ ء جہد کت کہ منی گورادگہ وہد باز کم پشت کپتگ ء
آئی ء من حد ء سر ایران کنگ نہ لوٹاں۔ آئی ء گپ گار کنگ ء جہد کت۔

”تو یک رندے ہم من ء ”پاکیں پت“ ء نام ء تو ارنہ کت۔ تو زان ء

کہ من پادری آں۔“

من گیشتر برانز گپتاں۔ گوں آئی ء گشت کہ تو منی پت نہہ ء۔ اے

گپ ء ابید کہ آدومیانی پلو ء دارگ ء انت۔

”اناں..... اناں..... منی چک..... من تئی نیمگایاں۔ بل کہ ترا سما بیگ ء

نانت۔ تئی دل سنگ بیتگ۔ بلے من پتئی واستہ نیک دعائی کناں۔“

پدانز اناں چے بیت۔ گش ء منی تہا چیزے پرشت ء من ترند ترند ء کار

کنگ بگیج کت۔ من آئی ء رازہ ء بد دات۔ گوں آئی ء گشت کہ من ء تئی نیک

دعایانی حاجت نہ انت۔ چہ فنا بیگ ء شر تر انت کہ مردم دوزہ ء بروت۔ من آئی ء

گور جیگ ء گپتگ ات۔ وشی ء زہر ء ہوار تواریں جزبگاں گوں ہما بل کہ منی تہا

چست بیگ ء اتنت۔ من آئی ء سرا پر ریتک انت۔ آچہ وت بھیسھی ء سر رچ

ات۔ بلے ہما گپانی سرا آئی ء ایمان سرجم ات آہانی گواچن یک جنینی میدے ء

کساس ء ہم نہ ات۔ آو ایک لاشے ء وڑ ات۔ آئی ء وتی زندگ بیگ ء ستک ہم

نات۔ گندگ ء منی دست چٹ ہو رک اتنت۔ بلے من ء وتی سرا سرجمی ء ستک ء

باورات۔ من ء ہر چیز ء بابت ء ستک ات۔ کم چہ کم چہ آئی ء گیش من ء ہمارگ ء

سرا ستک ات کہ نوں آئیگی ات۔ منی گورا ہے ہست انت۔ من پیسرا راست

پینگاں ء من انکتہ ہم راست اتاں۔ من مدام راستی ء سرا بیگاں۔ من وتی زندگی

یک حاصیں وڑے ء گوازیٹنگ ات۔ اگاں بلوٹ اتیں۔ گڈا دومی وڑے پیماں ہم
گوازیٹنگ ات۔ من ”ا“ ء کارکنگ۔ ”ب“ ء ”ج“ نہ کنگ ات۔ بلے اے گپ ء
مطلب چے بیت۔ من دراہیں و ہد ہے سہت ء ودار ء گوازیٹنگ ات۔ ہے صحب ء
ودار ء گوازیٹنگ ات کہ من ء راست پد رکنگی انت۔ بیچ چیز ارزش ندریت۔ بیچ
چیز ء بتارنیت ء من سر پدا تاں۔

”پرچا“

آہم زانتکار ات پرچا۔ منی باندا تے ء تہاریں آسمان ء مدام سبک سبکیں
کوٹے ء کش اتگ۔ اے گوات ء راہ ہما دراہیں حیاں ء فکر اں تباہ کنان ات کہ آ
اے دگہ مردماں منی سراجننگ لوٹ اتنگ اتنت۔ بل کہ زندگی ء آروچ ہم ہے وڑا
دروگیں بیٹنگ انت۔ من ء چہ اے چیزاں چے فرق کپیت۔ اے دگرانی مرگ
مات ء مہر، یا آئی ء جدا، کسے ء زندگی ء باروا حیاں، گیشتر بخت ..... کہ آئی ء حیاں ء
آئی ء درچنگ۔ من ہم ہے بخت ء انکیر ان اتاں کہ آئی ء انکیر اں لکھاں کروڑانی
نگینیں مردم اتنت کہ منی برات گشگ بیت کن انت۔ آئی ء را اے سر پد بیگ
لوبیت کہ ہر زندگیں مردم سنگین انت۔ دراہیں مردمانی گوں یک ٹولی ء سیادی انت
۔ سنگینیں مردمانی ٹولی ء گوں درستان ء مرگ ء سزارنگی انت۔ اے دگرانی وڑا آئی ء
ہم باریگ کنیت۔ کوٹس ء بہتام ء رنداگاں یک مردے ء راوتی مات ء جنازہ ء نہ
گر یوگ ء سوڑغ ء مرگ ء سزارنگی بہ بیت گڈا چے بیت؟۔ چے تپاوت ودی

بیت؟ آخر مرگ و امین انت۔ درستانی حال یک بیت۔ سالمانوہ زال، سالمانوہ تازی، ..... کساں بالادیں مشین دروشمین جنین ہم انچو میاریگ انت۔ انچو چه پیرس آؤکیں جنک۔ کہ آئی آگول ماسول آ میرکنگ ات۔ یاناری کہ آئی آمن آ سیر آ سلاہ جنگ ات۔ اے گپ آ چے فرق کیفیت کہ رے مول منی ہم ہمنچو دوست ات ہمنچو کہ کہ سلیست آ، کہ چہ من آ گیش بروبریں مردے ات۔ چہ اے گپ آ چے بیت کہ ماری اے و ہد آ یک دگہ دوست آ بوسگ دیگ آ انت۔ آوت ہم یک سزا وارنگین یے ات۔ آسر پد نہ ات کہ باندات آ آیوکیں سیاہ گواتاں چہ منی مراد چے انت؟

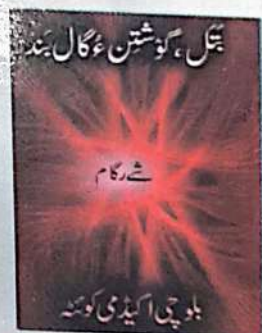
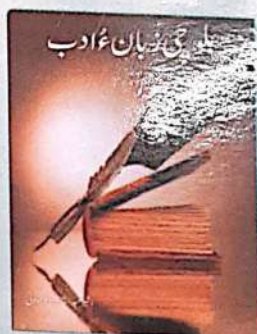
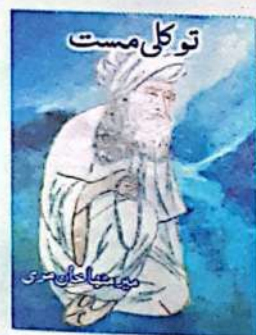
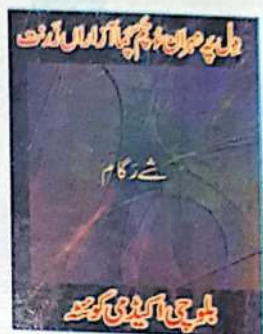
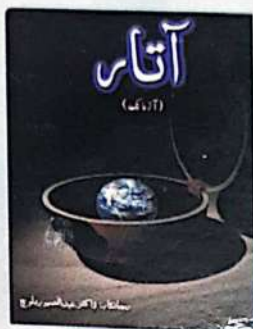
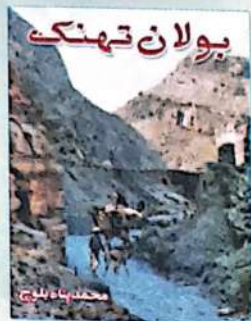
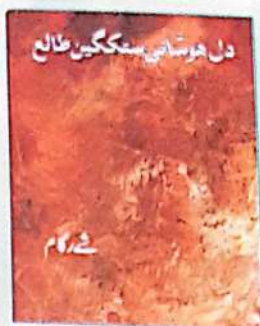
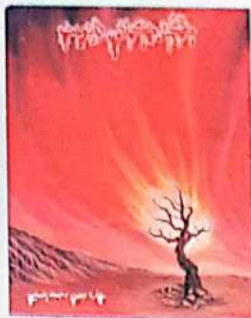
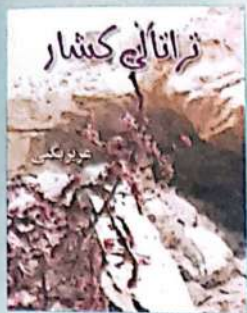
من ہمنچو کارکت کہ سرگین بیتاں۔ ہے و ہد آ بندی جاہ آ کاردار اتک انت۔ پادری آ را چہ منی گرفت آ درکنگ آ جہد کت۔ یکے آ چہ منی جنگ آ دست برز آ برت۔ بلے پادری آ آئی آ راکن کت۔ آئی آ یہ دمانے بے ترک آ توار آ من آ روک روک آ چارات۔ چہ منی آپلک بیتاں۔ دیم کی ترینت۔ چہ اوتاک آ دراتک۔ گول آئی آ روگ آ من پہ تاہیر بوتان۔ اے جاک آ جوش آ من آ دمبر ایتنگ ات۔ ہے واستہ دار آ تھگ آ سرا تریگ آ کپتاں آ داں دیراں وپتاں، و ہدے بست گت، داں استارانی رزن منی دیم آ سک اتنت۔ چہ ڈگارال جتا میں تہر آ سبکیں توار آ یک آ ات۔ شپ آ سارتیں گوات منی دیم آ سرا حاک آ واد آ و شبو آ شنگینگ آ ات۔ گرماگ آ واپنگیں شپ آ ایمنی آ تاہیر منی اندر آ چول

جنان ات۔ روج در آگی ات کہ یک مسافرین لائچے ہونے تو ارت۔ مردم ہا
دیناے سفرے روگ آنتت کہ آئی آگول من آچ وڑیں سیادی یے نیست ات۔ باز
دت آچہ رندمن آمانت عیاد اتک۔ نواں بیت کنت منی زانگ آتگ ات۔ کہ
گڈی وہد آئی آچے ”دشتارے“ کچین کنگ ات۔ آئی آچہ از زندگی بئگ کنگ
آے لیب پرچا دستاں ز رنگ ات۔ کماش گس آہم جیگاہ روج آسدہ بندہ
بیک..... چو بام آچراغیں زندگیاں، کرگزیں اندوہ آشی سبب بیت۔ مرگ آ
زیکے باوجود مات آراہا مردم آوڑاگان بئگ ات کہ آچوئی آتیاب دپ آ
اوشتاگ نوکیں زندگی بئگ کنگ آچاڑی بہ بیت۔ اے دیناے مردماں پہ آہاں
گریوگ آچ وڑیں حق نہ ریت۔ من ہم نوکیں زندگی بئگ کنگ آچاڑی
اتماں۔ انچو گنگ آتک۔ گشے زہری آمن آ ششتگ ات۔ امیت آچہ ہورک
کنگ ات۔ استاراں پڑیں آسمان آچاران آمن آ زندگی آولی رندہ آتی دل آ
دیناے مہربانیں بے سخی یے دستاں داگ ات۔ گول آئی آہم آہی آ مہر آوت ماں
آتی مارشت داگ ات کہ من پیش آہم گل آ شاد بئگاں آہنی ہم گل آ
شاداں۔ زندگی آرجمی آتہنائی آ مارشت آکم کنگ آہاترا یک دگہ گپے پشت
کپنگ۔۔۔۔۔۔ اے امیت کہ ہماروج آمن دار آسرا اوشتاں آروچ آیک
زنیں سخی یے بہ بیت۔ مردم منی آتک آگول پیٹ آ ملامت آہکن آنت۔

﴿☆.....ہلاس.....☆﴾

بلوچی اکیڈمی لہنتیں نوک چھاپ بوٹگیں کتاب

بلوچی اکیڈمی کوٹہ

ISBN # 978-969-9768-09-5